

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 23 - 28 Temmuz 2010	Yayımlandığı Tarih 29 Temmuz 2010	Sayı 455
---	---	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [22/7/2010 Tarih ve 6008 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)
(R.G. 25 Temmuz 2010 – 27652)
- [Sayıştayda Boş Bulunan Beş Üyelik İçin Yapılan Seçime Dair Karar](#)
(R.G. 23 Temmuz 2010 – 27650)
- [4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa Ekli \(I\) Sayılı Listenin \(B\) Cetvelinde Yer Alan Mallarda Uygulanan Özel Tüketim Vergisi ile İlgili Karar”ın Yürürlüğe Konulmasına Dair Karar](#) (R.G. 25 Temmuz 2010 – 27652)
- [Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı’nın İzin Almadan Yardım Toplayabilen Kuruluşlardan Sayılması Hakkında 2010/587 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#) (R.G. 27 Temmuz 2010 – 27654)
- [Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Katılım Desteğine Dair Karar”ın Yürürlüğe Konulması Hakkında 2010/619 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)
(R.G. 27 Temmuz 2010 – 27654)
- [Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci Maddesi ile 28/12/2005 Tarihli ve 5442 Sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesi Gereğince Yapılan Başvuruların Sonuçlandırılma Süresinin Uzatılmasına Dair 2010/704 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)
(R.G. 27 Temmuz 2010 – 27654)
- [İyonlaştırıcı Olmayan Radyasyonun Olumsuz Etkilerinden Çevre ve Halkın Sağlığının Korunmasına Yönelik Alınması Gereken Tedbirlere İlişkin Yönetmelik](#) (R.G. 24 Temmuz 2010 – 27651)
- [İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)
(R.G. 25 Temmuz 2010 – 27652)
- [Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği](#)
(R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655)
- [Sigorta ve Reasürans İle Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) (R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655)
- [Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odası Teknik](#)

[Uygulama Sorumluluğu Uygulama Esasları Yönetmeliği](#)

(R.G. 25 Temmuz 2010 – 27652)

- [Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan Nisan 2010 Dönemi Sonuna Kadar Sürelerini Bitirip, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca Yükseltmelerine Karar Verilen Adli Yargı Hâkim, Cumhuriyet Başsavcı ve Savcıları ile İdari Yargı Hakimlerine Ait Sıra Defteri](#) **(R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655)**
- [Yargıtay 9. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar](#) **(R.G. 23 Temmuz 2010 – 27650)**
- [Yüksek Seçim Kurulunun 489 Sayılı Kararı](#) **(R.G. 23 Temmuz 2010 – 27650)**
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Petar Alexandrov ve Gaspodinka Alexandrova Kırovı/Türkiye Davası\)](#)
- [Türkiye İş Kurumundan 4904 Sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 20 nci Maddesine ve 4857 Sayılı İş Kanununun 108 inci Maddesine İstinaden Uygulanacak İdari Para Cezaları Hakkında Tebliğın Değiştirilmesine Dair Tebliğ](#) **(R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655)**
- [Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığından Kamu İktisadi Teşebbüslerinde 2010 Yılında Uygulanacak Ücretlerin Tespitine İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: 2010/1\)](#) **(R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655)**
- [Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 22/7/2010 Tarih ve 2010/47 ve 2010/48 Sayılı Kararı](#) **(R.G. 23 Temmuz 2010 – 27650)**
- [Tarım ve Köyişleri Bakanlığından Türk Gıda Kodeksi Gıda Maddelerinde Mikotoksinlerin Seviyesinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ \(Tebliğ No: 2010/29\)](#) **(R.G. 23 Temmuz 2010 – 27650)**
- [Tarım ve Köyişleri Bakanlığından Yemlerde İstenmeyen Maddeler Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Tebliğ No: 2010/33\)](#) **(R.G. 26 Temmuz 2010 – 27653)**
- [Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlarının ve Rusya Federasyonu Vatandaşlarının Karşılıklı Seyahatlerine İlişkin Usullere Dair Anlaşma'nın onaylanması Hakkında 2010/610 Sayılı Milletlerarası Andlaşma](#) **(R.G. 27 Temmuz 2010 – 27654)**
- [Adalet Bakanlığından 1 Adet İlân](#) **(R.G. 26 Temmuz 2010 – 27653)**
- [Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden “Yardım Kampanyası” Konulu, Duyuru](#)

Kanun

TERÖRLE MÜCADELE KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 6008

Kabul Tarihi:

22/7/2010

MADDE 1 – 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 32 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Direnme

MADDE 32 – Kanuna aykırı toplantı veya gösteri yürüyüşlerine katılanlar, ihtara ve zor kullanmaya rağmen dağılmamakta ısrar ederlerse, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suç, toplantı ve gösteri yürüyüşünü tertip edenlerin işlemesi halinde, bu fıkra hükmüne göre verilecek ceza yarı oranında artırılarak hükmolunur.

İhtara ve zor kullanmaya rağmen kolluk görevlilerine karşı cebir veya tehdit kullanılarak direnilmesi halinde, ayrıca 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 265 inci maddesinde tanımlanan suçtan dolayı da cezaya hükmolunur.

23 üncü maddede yazılı hallerden biri gerçekleşmeden veya 24 üncü madde hükmü yerine getirilmeden yetki sınırı aşılarak toplantı veya gösteri yürüyüşlerinin dağıtılması halinde, yukarıdaki fıkralarda yazılı fiilleri işleyenlere verilecek cezalar, dörttebire kadar indirilerek uygulanabileceği gibi, ceza vermekten de vazgeçilebilir.”

MADDE 2 – 2911 sayılı Kanunun 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 33** – Toplantı ve gösteri yürüyüşlerine 23 üncü maddenin (b) bendinde sayılan silah veya araçları taşıyarak katılanlar, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Silah veya aracın ateşli silah ya da patlayıcı veya yakıcı madde olması durumunda, cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz. Silah veya aracın bulundurulmasının suç oluşturması halinde, ayrıca bu suçtan dolayı da ilgili hakkında kanun hükümlerine göre cezaya hükmolunur.

Toplantı ve gösteri yürüyüşünün kanuna aykırı olması halinde ve dağılmamak için direnildiği takdirde, ayrıca 32 nci madde hükümlerine göre cezaya hükmolunur.”

MADDE 3 – 2911 sayılı Kanuna 34 üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Çocuklar hakkında uygulanmayacak hüküm

MADDE 34/A – Bu Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılarak direnme suçunu veya katıldıkları toplantı ve gösteri yürüyüşleri sırasında propaganda suçunu işleyen çocuklar hakkında bu suçlara bağlı olarak ayrıca 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanmaz.”

MADDE 4 – 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde hükümleri çocuklar hakkında uygulanmaz.”

MADDE 5 – 16/5/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Disiplin cezasına karşı yapılan şikâyet üzerine infaz hâkimi, hükümlü veya tutuklunun savunmasını aldıktan ve talep edilen diğer delilleri toplayıp değerlendirdikten sonra kararını verir. Hükümlü veya tutuklu, savunmasını, hazır bulunmak ve vekaletnamesini ibraz etmek koşuluyla avukatıyla birlikte veya avukatı aracılığıyla yapabilir. İnfaz hâkimi gerekli görmesi durumunda hükümlü veya tutuklunun savunmasını ceza infaz kurumunda da alabilir.”

MADDE 6 – 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 79 uncu maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş, aynı maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Suç, teşebbüs aşamasında kalmış olsa dahi, tamamlanmış gibi cezaya hükmolunur.

(2) Suçun, mağdurların;

a) Hayatı bakımından bir tehlike oluşturması,

b) Onur kırıcı bir muameleye maruz bırakılarak işlenmesi, hâlinde, verilecek ceza yarısından üçte ikisine kadar artırılır.”

MADDE 7 – 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesinin altıncı fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Sanığın kabul etmemesi hâlinde, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmez.”

MADDE 8 – 5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Çocuklar, bu madde hükümleri uyarınca kurulan mahkemelerde yargılanamazlar ve bu mahkemelere özgü soruşturma ve kovuşturma hükümleri çocuklar bakımından uygulanmaz.”

MADDE 9 – 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 107 nci maddesinin dördüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu fıkra hükümleri çocuklar hakkında uygulanmaz.”

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilmiş ve infaz hâkimliğinin incelemesinden geçmiş disiplin cezalarına karşı, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay içinde yeniden yapılan başvurular, 4675 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen usulle karara bağlanır.

GEÇİCİ MADDE 2 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmiş olanların, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren onbeş gün içinde mahkemeye başvurmaları halinde, mahkemece, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı geri alınır ve Ceza Muhakemesi Kanununun 231 inci maddesinin yedinci fıkrasındaki kayıtlı bağılı olmaksızın, başvuruda bulunan sanık hakkında yeniden hüküm kurulur.

MADDE 10 – A) Terörle Mücadele Kanununun;

1) 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi,

2) 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “onbeş yaşını tamamlamamış” ibaresi,

B) İnfaz Hâkimliği Kanununun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası, yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

24/7/2010

[R.G. 25 Temmuz 2010 – 27652]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

TBMM Kararı

SAYIŞTAYDA BOŞ BULUNAN BEŞ ÜYELİK İÇİN YAPILAN SEÇİME DAİR KARAR

Karar No. 970**Karar Tarihi: 21/7/2010**

21/2/1967 tarihli ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun 6 ncı ve ek 8 inci maddeleri uyarınca, Sayıştayda boş bulunan beş üyelik için, Genel Kurulun 21/7/2010 tarihli 138 inci Birleşiminde yapılan seçim sonucunda aşağıda adı ve soyadı yazılı adaylar Sayıştay Üyeliklerine seçilmişlerdir.

SAYIŞTAY ÜYELİĞİNE SEÇİLENLER**Adı ve Soyadı**

Ali Osman GÜÇLÜ

Ömer ZENGİN

İbrahim KANDEMİR

Bekir AYDINLI

İsmail DESTAN

Kontenjan Grubu

Sayıştay Meslek Mensupları

Sayıştay Meslek Mensupları

Sayıştay Meslek Mensupları

Maliye Bakanlığı Meslek Mensupları

Diğer Meslek Mensupları

[R.G. 23 Temmuz 2010 – 27650]

_____ • _____

 [İçindekilere dön](#)**Bakanlar Kurulu Kararları****Karar Sayısı : 2010/668**

Ekli “4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa Ekli (I) Sayılı Listenin (B) Cetvelinde Yer Alan Mallarda Uygulanan Özel Tüketim Vergisi ile İlgili Karar”ın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 31/5/2010 tarihli ve 50111 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanunun 8 inci ve 12 nci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’na 7/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**4760 SAYILI ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNUNA EKLİ (I) SAYILI LİSTENİN
(B) CETVELİNDE YER ALAN MALLARDA UYGULANAN ÖZEL TÜKETİM
VERGİSİ İLE İLGİLİ KARAR**

Uygulanacak ve tecil edilecek Özel Tüketim Vergisi tutarları

MADDE 1- (1) 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan malların aynı Kanunun 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca tesliminde, birimi itibarıyla bu mallar için yürürlükte olan özel tüketim vergisi tutarı uygulanır ve bu tutarın aşağıda G.T.İ.P. numaraları yazılı mallar itibarıyla karşılığında gösterilen orana göre hesaplanacak vergi tutarı tecil edilir.

(2) Oranların uygulanması sonucunda ortaya çıkan tecil edilecek vergi tutarlarında, virgülden sonraki dört hane dikkate alınacak olup, beşinci hanedeki rakamlar beşten küçükse dikkate alınmaz, beş veya beşten büyükse dördüncü hanedeki rakam bir üst rakama tamamlanır.

(I) SAYILI LİSTE (B) CETVELİ		
G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Oran (%)
2707.10	Benzol (Benzen)	99,25
2707.20	Toluol (Toluen)	99,25
2707.50.90.00.11	Solvent nafta (Çözücü nafta)	99,25
2710.11.21.00.00	White spirit	99,25
2710.11.25.00.00	Diğerleri	99,25
2710.11.90.00.11	Diğer solventler (Çözücüler) (Petrol eteri)	99,25
2710.11.90.00.19	Diğerleri (Petrol eteri)	99,25
2710.19.29.00.00	Diğerleri (Petrol eteri)	99,25
2901.10.00.90.11	Hekzan	99,25
2901.10.00.90.12	Heptan	99,25
2901.10.00.90.13	Pentan	99,25
2902.20.00.00.00	Benzen (Benzol)	99,25
2902.30.00.00.00	Toluen (Toluol)	99,25

2710.19.99.00.23	(Yağlama yağları: diğer yağlar) Heavy neutral	71,50
2710.19.99.00.24	(Yağlama yağları: diğer yağlar) Bright stock	71,50
2710.19.99.00.98	(Yağlama yağları: diğer yağlar) Diğerleri (Yalnız baz yağlar)	71,50
2710.19.25.00.11	Gazyağı	98,00
2710.19.25.00.19	Diğerleri	98,00
3403.11.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	95,00
3403.19.10.00.00	(Yağlama müstahzarları) Esas madde olarak kabul edilmemek şartıyla, ağırlık itibarıyla %70 veya daha fazla petrol yağları veya bitümenli minerallerden elde edilen yağları içerenler	95,00
3403.19.91.00.00	(Yağlama müstahzarları) Makine, cihaz ve taşıtların yağlanması için kullanılan müstahzarlar	95,00
3403.19.99.00.00	(Yağlama müstahzarları) Diğerleri	95,00
3403.91.00.00.00	(Yağlama müstahzarları) Dokumaya elverişli maddelerin, deri ve köselenin, post ve kürklerin veya diğer maddelerin işlenmesine mahsus müstahzarlar	95,00
3403.99.10.00.00	(Yağlama müstahzarları) Makine, cihaz ve taşıtların yağlanması için kullanılan müstahzarlar	95,00
3403.99.90.00.00	(Yağlama müstahzarları) Diğerleri	95,00

Yürürlük

MADDE 2- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3- (1) Bu Karar hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

[R.G. 25 Temmuz 2010 – 27652]

 İçindekilere dön

Karar Sayısı : 2010/587

Merkezi Ankara’da bulunan “Zihinsel Yetersiz Çocukları Yetiştirme ve Koruma Vakfı”nın izin almadan yardım toplayabilen kuruluşlardan sayılması; İçişleri Bakanlığının 28/5/2010 tarihli ve 1678 sayılı yazısı üzerine, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanununun 6 ncı maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 14/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C. ÇİÇEK B. ARINÇ A. BABACAN M. AYDIN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
Devlet Bakanı

M. Z. ÇAĞLAYAN F. N. ÖZAK M. Z. ÇAĞLAYAN F. ÇELİK
Devlet Bakanı V. Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ S. A. KAVAF C. YILMAZ S. ERGİN
Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL B. ATALAY A. DAVUTOĞLU M. ŞİMŞEK
Milli Savunma Bakanı İçişleri Bakanı Dışişleri Bakanı Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU M. DEMİR R. AKDAĞ B. YILDIRIM
Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskân Bakanı Sağlık Bakanı Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER V. EROĞLU N. ERGÜN S. ERGİN
Tarım ve Köyüşleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V. Sanayi ve Ticaret Bakanı
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı V.

E. GÜNAY
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU
Çevre ve Orman Bakanı

[R.G. 27 Temmuz 2010 – 27654]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2010/619

Ekli “Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Katılım Desteğine Dair Karar”ın yürürlüğe konulması; Tarım ve Köyüşleri Bakanlığının 3/6/2010 tarihli ve 4388 sayılı yazısı üzerine, 5488 sayılı tarım Kanununun 19 uncu maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 21/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

[R.G. 27 Temmuz 2010 – 27654]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2010/704

Ekli “Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci Maddesi ile 28/12/2005 Tarihli ve 5442 Sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesi Gereğince Yapılan Başvuruların Sonuçlandırılma Süresinin Uzatılmasına Dair Karar”ın yürürlüğe konulması; İçişleri Bakanlığının 9/7/2010 tarihli ve 4030 sayılı yazısı üzerine,

17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'na 15/7/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C. ÇİÇEK B. ARINÇ A. BABACAN M. AYDIN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet
Bakanı

F. N. ÖZAK F. N. ÖZAK M. Z. ÇAĞLAYAN F. ÇELİK
Devlet Bakanı V. Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ S. A. KAVAF C. YILMAZ C. ÇİÇEK
Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı Adalet Bakanı V.

M. V. GÖNÜL B. ATALAY A. DAVUTOĞLU M. ŞİMŞEK
Milli Savunma Bakanı İçişleri Bakanı Dışişleri Bakanı Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU M. DEMİR R. AKDAĞ B. YILDIRIM
Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskân Bakanı Sağlık Bakanı Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER Ö. DİNÇER N. ERGÜN T. YILDIZ
Tarım ve Köyişleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı Sanayi ve Ticaret Bakanı
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU
Çevre ve Orman Bakanı

[R.G. 27 Temmuz 2010 – 27654]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yönetmelikler

Çevre ve Orman Bakanlığından:
**İYONLAŞTIRICI OLMAYAN RADYASYONUN OLUMSUZ ETKİLERİNDEN
ÇEVRE VE HALKIN SAĞLIĞININ KORUNMASINA YÖNELİK ALINMASI
GEREKEN TEDBİRLERE İLİŞKİN YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) İyonlaştırıcı olmayan radyasyonun yayılımı sonucu oluşan elektromanyetik alanların, insan sağlığı ve çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin bilimsel olarak araştırılmasını sağlamak ve bu olumsuz etkilerin azaltılmasına esas olacak kriterleri belirlemek,

b) İyonlaştırıcı olmayan radyasyonun bu radyasyonu oluşturan cihazların insan ve çevre sağlığı üzerinde sebep olduğu olumsuz etkiler konusunda halkın bilgilendirilmesini sağlamak,

c) Kurum ve kuruluşların alması gereken tedbirleri belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; mikrodalgalar, statik alanlar, oldukça düşük frekans alanları, düşük frekans alanları ve radyofrekans alanları içeren 0 Hz-300 GHz frekans bandındaki elektromanyetik alanları ve kişilerin bu alanlara maruziyetine dair hususları kapsar.

(2) İşyerlerinde çalışanların iş ortamında, tıbbi bakım görmekte olan hastaların hastane ortamında ve askerî faaliyetlere bağlı olarak askerî alanlardaki askerlerin maruz kaldıkları elektromanyetik alanlar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun Ek 8 inci maddesi ile 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Çevre sağlığı: İnsan sağlığının çevredeki fiziksel, kimyasal, biyolojik, sosyal ve psiko-sosyal faktörlerle tespit edilen yaşam kalitesini,

b) Düşük frekans bandı: 300 Hz-100 kHz arasındaki frekans bölgesini,

c) Elektrik alan şiddeti (E): Uzayda herhangi bir noktada; bir birimlik pozitif elektrik yüküne etki eden kuvvetin, Volt/metre olarak ifade edilen vektörel büyüklüğünü,

ç) Elektromanyetik alan: Elektrik ve manyetik alan bileşenleri olan dalgaların oluşturduğu alanı,

d) Elektromanyetik dalga yayan cihazlar: 1 Hz-300 GHz arasındaki herhangi bir frekansta elektromanyetik dalga ve alan oluşturan her türlü cihaz ve sistemleri,

e) Enerji dağıtım hattı: İletilerek tüketilecek bölgeye taşınmış olan enerjiyi veya santrallerde üretilen enerjiyi 36 kV ve altındaki bir gerilim seviyesinden tüketiciye kadar götüren kablo ve/veya hava hattını,

f) Enerji iletim hattı: Santrallerde üretilen enerjiyi 36 kV'un üstü bir gerilim seviyesinden tüketicinin yakınına ileten kablo ve/veya hava hattını,

g) Eşdeğer düzlem dalga güç yoğunluğu (Seq): Elektromanyetik dalganın hareket doğrultusuna dik, birim alana düşen ve Watt/m² olarak ifade edilen güç miktarını,

ğ) Frekans (f): Elektromanyetik dalgaların saniyede yaptığı ve Hertz olarak ifade edilen salınım sayısını,

h) İyonlaştırıcı olmayan radyasyon: İyonlaşmaya sebep olmayan elektromanyetik dalgaları,

ı) Manyetik alan şiddeti (H): Uzayın herhangi bir noktasında bir manyetik alan içinde bulunan ve manyetik akı yoğunluğu ile tanımlanan, Amper/metre olarak ifade edilen vektörel bir büyüklüğü,

i) Manyetik akı yoğunluğu (B): Herhangi bir birim alandan geçen ve Tesla olarak ifade edilen manyetik akı miktarını,

j) Meskûn mahal: İl, ilçe, kasaba, köy, mezra gibi, insanların sürekli veya geçici olarak buldukları; yol, su, elektrik, ulaşım, çöp toplama, kanalizasyon, aydınlatma gibi kamu

hizmetlerinden istifade ettikleri toplu yaşam alanlarını ve bu alanların bitiminden itibaren 500 m uzaklıktaki mesafeyi,

k) Mikrodalga frekans bandı: Radyofrekans bandı içinde yer alıp, 1GHz'ten 300 GHz'e kadar olan frekans bölgesini,

l) Oldukça düşük frekans bandı: 0 Hz-300 Hz arasındaki frekans bölgesini,

m) Olumsuz sağlık etkileri: Elektromanyetik alana maruz kalan kişilerde kısa veya uzun vadede mental, fiziksel ve/veya genel iyilik hâlini bozacak biyolojik etkileri,

n) Radyofrekans bandı: 3 kHz -300 GHz arasındaki frekans bölgesini,

o) Sabit telekomünikasyon cihazı: Hücresel hareketli haberleşme sistemlerinin verici, verici/alıcı cihazları ile Radyo-TV vericileri dâhil olmak üzere, 10 kHz - 60 GHz frekans bandında sabit olarak kurulup çalıştırılan verici, verici/alıcı cihazları ile bir bölgede telekomünikasyon hizmetini geçici veya kalıcı bir süre sunmak için kullanılan mobil verici, verici/alıcı cihazlarını,

ö) Santral: Elektrik enerjisinin üretildiği tesisleri,

p) Statik alan: Durgun yükler tarafından oluşturulan elektrik alanını,

r) Transformator (trafo): Bir gerilim seviyesini başka bir gerilim seviyesine çeviren elektromekanik cihazı,

s) Transformator/şalt merkezi: Gerek enterkonnekte şebekeden alınan enerjiyi daha küçük seviyeli iletim şebekelerine, gerekse iletilerek dağıtım bölgesine taşınan enerjiyi seçilmiş dağıtım gerilimi seviyesine dönüştüren transformator merkezlerini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Kurumlarca alınması gereken tedbirler

MADDE 5 – (1) Kurumlardan;

a) Çevre ve Orman Bakanlığı; Çevre Kanunu çerçevesinde iyonlaştırıcı olmayan radyasyon yayılımı sonucu oluşan elektromanyetik alanların çevre ve insan sağlığı üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin önlenmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamakla,

b) Sağlık Bakanlığı; elektromanyetik alanların insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin önlenmesi için, ilgili mevzuatla verilen görevleri çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde gerekli tedbirleri almak, aldurtmakla, elektromanyetik alanların sağlık üzerine etkilerini araştırmak ve kamuoyunun aydınlatılmasını sağlamakla,

c) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu; elektronik haberleşme cihazlarından kaynaklanan, 10 kHz - 300 GHz frekans bandında oluşan, elektromanyetik alanların kontrolü, ölçüm, ölçüm metodu ve denetimi ile ilgili işlerin yapılması ve Sağlık Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığının görüşlerini de dikkate alarak limit değerlerin belirlenmesiyle,

ç) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı; 50 Hz frekansındaki elektrik üretim santralleri, enerji iletim/dağıtım hatları ve trafo/şalt/dağıtım merkezlerinden kaynaklanan elektromanyetik alanların kontrolü, ölçüm metodu, ihtiyaç halinde ölçüm ve denetimi ile ilgili işlerin yapılmasıyla veya yaptırılmasıyla,

d) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı; 30/12/2006 tarihli ve 26392 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Belirli Gerilim Sınırları Dahilinde Kullanılmak Üzere Tasarlanmış Elektrikli Teçhizat ile İlgili Yönetmelik (2006/95/AT) ile 24/10/2007 tarihli ve 26680 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektromanyetik Uyumluluk Yönetmeliği (2004/108/AT) çerçevesinde piyasa gözetim ve denetimlerinin yapılmasıyla

ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alır.

Bilimsel Danışma Komisyonu

MADDE 6 – (1) Sağlık Bakanlığı bünyesinde, halkı iyonlaştırıcı olmayan radyasyona maruziyet ile bu maruziyetin zararlı sonuçlarından koruyucu ve maruziyet risklerini önleyici

çalışmaları takip etmek, araştırmak, düzenlemek ve gerekli tavsiyelerde bulunmak üzere bir Bilimsel Danışma Komisyonu oluşturulur. Bu Komisyonun teşkili ile çalışma usul ve esasları Sağlık Bakanlığınca belirlenir.

Uyarı zorunluluğu

MADDE 7 – (1) Gerçek ve tüzel kişilerce iyonlaştırıcı olmayan radyasyon oluşturan cihazları kuranlar, kurulan cihazın sebep olabileceği riskler konusunda meskûn mahal içinde kuruluşlarınca gerekli görülen yerlere halkı bilgilendirici uyarıları halkın kolaylıkla görüp okuyacağı şekilde kurulan cihazın hemen yanına kalıcı bir şekilde yazmaları konusunda gerekli tedbirleri alır.

Tüketicinin uyarılması

MADDE 8 – (1) İyonlaştırıcı olmayan radyasyon yayan cihazların kullanımı sırasında insan ve çevre sağlığına zararlı olabilecek risklerin neler olduğu ve bu durumların önlenmesi için uyulması gereken kurallara ilişkin olarak kullanıcının bilgilendirilmesi esastır.

Eğitim çalışmaları

MADDE 9 – (1) İlgili kurum ve kuruluşlar kendi görev sahalarına giren konularda halkı bilgilendirmek üzere gerekli eğitim faaliyetlerinde bulunurlar.

Verici anteni kurulacak yerler

MADDE 10 – (1) Sabit telekomünikasyon cihazları için kuruluş yeri, 16/5/2009 tarihli ve 27230 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelikte belirlenen güvenlik mesafesi ve diğer hususlar gözetilerek Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca tespit edilen yerlerdir. Anten ve cihazlar, işletmecilerin kontrolü dışında yetkisiz kişilerin erişmesi önlenecek şekilde yerleştirilir.

Limit değerler

MADDE 11 – (1) 0 Hz - 300 GHz frekans bantlarındaki; elektrik alan şiddeti, manyetik alan şiddeti, manyetik akı yoğunluğu ve eşdeğer düzlem dalga güç yoğunluğu değerleri meskûn mahalde bu Yönetmeliğin Ek-1’inde yer alan Tablo-1’de verilen limit değerleri aşamaz.

(2) Elektronik haberleşme cihazları için 10 kHz - 60 GHz frekans bantlarındaki; elektrik alan şiddeti, manyetik alan şiddeti, manyetik akı yoğunluğu ve eşdeğer düzlem dalga güç yoğunluğu değerleri meskûn mahalde Elektronik Haberleşme Cihazlarına Güvenlik Sertifikası Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelikte belirlenen ve bu Yönetmeliğin Ek-1’inde yer alan Tablo-2’de verilen limit değerleri aşamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uygulamaya yönelik düzenlemeler

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmelik çerçevesinde uygulamaya yönelik esaslar Çevre ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile koordinasyon ve işbirliği içinde tebliğler çıkarılarak düzenlenir.

Yaptırım

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar hakkında ilgili mevzuat hükümlerine göre idari yaptırım uygulanır.

Enerji dağıtım ve iletim tesislerindeki uygulamalar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce kurulmuş veya ihalesi tamamlanmış enerji dağıtım ve iletim tesislerinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında verilen görev yetki ve sorumlulukların yerine getirilmesi için gerekli düzenlemeler bu Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren iki yıl içinde yapılır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı, Sağlık Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Sanayi ve Ticaret Bakanı ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı yürütür.

[R.G. 24 Temmuz 2010 – 27651]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2010/671

Ekli “İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı, 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı, 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı, 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Kanunlara göre, Bakanlar Kurulu’nca 29/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 14/7/2005 tarihli ve 2005/9207 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“1) Büyükşehir belediyesi ile nüfusu 100.000’i geçen belediye sınırları içinde açılacak ekmek fırınlarının bu amaca tahsisli ayrık nizamda müstakil binalarda açılmış olması (Ancak, alışveriş merkezleri içinde bulunan 1000 m² ve üstü alana sahip hipermarket, süpermarket, grossmarket ve megamarket gibi adlarla açılan işyerleri bünyesinde yer alan fırınlarda ayrık nizamda müstakil bina şartı aranmaz.),

m) Yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan tesis ve düzeneklerde, işyeri açma ve çalışma ruhsatında kayıtlı hacimden fazla ve başka kategoriden sıvı depolanmaması, bu tesis ve düzeneklerde gerçekleştirilecek tadilatların ruhsata işlenmeden faaliyete geçirilmemesi.”

“Fabrika, şantiye, nakliye filosu ve benzeri işletmelerin ticari amaç dışında kendi faaliyetlerinin gerekli kıldığı yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması veya kendi araçlarına yakıt ikmali yapılması amacıyla kullanılan düzenekler, özel mevzuatındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Yönetmelik ekindeki depolama hacimleri esas alınarak gayrisihhî müessese olarak ruhsatlandırılır.”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin eki Örnek 2’de yer alan başvuru formuna 7 nci sıradan sonra gelmek üzere aşağıdaki sıralar eklenmiş, diğer sıralar buna göre teselsül ettirilmiş ve formun sonuna aşağıdaki açıklama cümlesi eklenmiştir.

“8- İşyerinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla bulunacak depoların hacmi** :1.depo..... 2.depo..... 3.depo..... 4.depo..... 5.depo.....

9- İşyerinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvılardan depolanmasına izin verilenlerin sınıfı/sınıfları** :.....”

**Akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu niteliğindeki işyerleri için doldurulacaktır.”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin eki Örnek 3’te yer alan yer seçimi raporu formuna 7 nci sıradan sonra gelmek üzere aşağıdaki sıralar eklenmiş, diğer sıralar buna göre teselsül ettirilmiş ve formun sonuna aşağıdaki açıklama cümlesi eklenmiştir.

“8- İşyerinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla bulunacak depoların hacmi*:1.depo..... 2.depo..... 3.depo..... 4.depo..... 5.depo.....

9- İşyerinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvılardan depolanmasına izin verilenlerin sınıfı/sınıfları*:

“*Akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu niteliğindeki işyerleri için doldurulacaktır.”

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin eki Örnek 4’te yer alan açılma izni raporu formuna 7 nci sıradan sonra gelmek üzere aşağıdaki sıralar eklenmiş, diğer sıralar buna göre teselsül ettirilmiş ve formun sonuna aşağıdaki açıklama cümlesi eklenmiştir.

“8- İşyerinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla bulunacak depoların hacmi*:1.depo..... 2.depo..... 3.depo..... 4.depo..... 5.depo.....

9- İşyerinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvılardan depolanmasına izin verilenlerin sınıfı/sınıfları* :

“*Akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu niteliğindeki işyerleri için doldurulacaktır.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin eki Örnek 5’te yer alan form aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“

T.C.İL ÖZEL İDARESİBÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞIBELEDİYE BAŞKANLIĞI İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞMA RUHSATI			
Adı soyadı	:	
İşyerinin unvanı	:	
Faaliyet konusu	:	
İşyerinin adresi	:	
İşyerinin bulunduğu yer	Ada no:.....	Pafta no:.....	Parsel no:.....
İşyerinin sınıfı	:sınıf Gayrisıhî Müessese ☐	Sıhî Müessese ☐
İşyerinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla bulunacak depoların hacmi*	:	1.depo..... 2.depo..... 3.depo..... 4.depo..... 5.depo.....	
.....	:	
İşyerinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvılardan depolanmasına izin verilenlerin sınıfı/sınıfları*	:	
.....	:	
Ruhsatın tarih ve sayısı	:	
Adı Soyadı Unvanı			
14/7/2005 tarihli ve 2005/9207 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında düzenlenmiştir.			
*Akaryakıt, sıvılaştırılmış petrol gazı, sıvılaştırılmış doğal gaz ve sıkıştırılmış doğal gaz istasyonu niteliğindeki işyerleri için doldurulacaktır.			

”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-1)'de yer alan Sıhî Müesseseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler kısmının (D) bölümüne aşağıdaki alt başlık eklenmiştir.

“f) Su ürünleri seyyar satış araçları

Su ürünlerinin perakende satışını yapacak seyyar satış araçlarında aşağıdaki şartlar aranır:

1- Araç kendinden hareket edebilir veya çekilebilir karavan tipi, kapalı kasalı olacaktır.

2- Tezgahlar paslanmaz olacaktır.

3- Camekanlı ve soğutuculu satış ve sergi dolabı bulunacaktır.

4- Soğutuculu ürün ve buz muhafaza dolabı bulunacaktır.

5- Kapasiteye uygun su deposu ve lavabo bulunacaktır.

6- Sıcak ve soğuk su tertibatlı musluklar ile el dezenfeksiyon sistemi bulunacaktır.

7- Kesim ve dilimleme ekipmanları paslanmaz olacaktır.

8- Parazit kontrol lambası bulunacaktır.

9- Elektrik ve aydınlatma sistemi için jeneratör bulunacaktır.

10- Dışarıdan elektrik çekebilme donanımı bulunacaktır.

11- Atık su toplama deposu bulunacaktır.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-1)'de yer alan Sıhî Müesseseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler kısmının (E) bölümünün (f) alt başlığına aşağıdaki madde eklenmiştir.

“10- İnternet salonlarında her türlü televizyon yayını yasaktır.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-1)'de yer alan Sıhî Müesseseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler kısmının (I) bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki (J) ve (K) bölümleri eklenmiş, mevcut (J), (K) ve (L) bölümleri (L), (M) ve (N) bölümleri olarak teselsül ettirilmiştir.

“J- GÜZELLİK SALONLARI

Güzellik salonları için ortak hükümlere ilave olarak aşağıdaki şartlar aranır:

1- Salonun zemini düz, pürüzsüz, dezenfeksiyona uygun ve kolayca temizlenebilir özellikte döşenmiş olacaktır. Birim ve bölümler faaliyet alanlarının özelliğine göre beton, alçıpan, suntu ve benzeri malzemelerle yapılmış bölmeler ile birbirinden ayrılacak, tüm birimlerde havalandırma ve aydınlatma yeterli olacak şekilde sağlanacaktır.

2- Isıtma, soğutma ve havalandırma kalorifer veya klima ile yapılacaktır.

3- Giriş ve salon dahil bütün duvarları yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.

4- İçerisinde işlemlerin gerçekleştirileceği cilt (yüz ve boyun) bakım birimi, epilasyon/depilasyon birimi, vücut bakım birimi, el ve ayak bakım birimi, bronzlaştırma birimi ile makyaj biriminden en az birinin bulunması zorunlu olmakla birlikte isteğe bağlı olarak kuaför birimi de bulundurulabilecektir. İçerisine yatak konulacak birim 6 m²'den küçük olmayacak ve birimlerin özelliğine göre mekanlar, müstakil ya da ortak mekan halinde düzenlenecektir.

5- Kişilerin kullanımına uygun şekilde döşenmiş, kişinin karşılandığı ve yapılacak uygulama ve işlemlere kadar beklediği, içerisinde sekreteryaya bölümünün yer aldığı en az 15 m² büyüklüğünde bir bekleme salonu; kişilerin kullanım alanlarından izole edilmiş ve atıklar için kapalı bir konteynır veya kabinin bulunduğu bir atık toplama birimi; uygulanacak işlemlerde kullanılan malzemelerin sterilizasyonunu sağlamak için kimyasal dezenfektanlar veya ısı sterilizatörler veya UV sterilizatörlerin bulunduğu bir sterilizasyon birimi bulunacaktır.

6- Çalışan personelin ustalık veya kalfalık belgeleri, güzellik salonunun çalışma izniyle ilgili belgeler ve ilgili esnaf odasından onaylı ücret tarifesi bekleme salonunun görünür

bir yerine asılacaktır. Ayrıca her birimin girişinde birimin adının yazılı olduğu bir tabela bulunacaktır.

7- Devamlı akar şekilde sıcak su tertibatı ve ihtiyacı karşılayacak sayıda duş bulunacaktır.

8- Bay ve bayanlar için sıcak suyu akan, aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu, kurutma makineli veya peçeteli ayrı tuvaletler bulunacaktır.

9- Görevli personel, hizmetlerine uygun önlük veya üniforma giyecektir.

10- Güzellik salonunda, faaliyet gösterilen süre boyunca, güzellik uzmanı olan bir sorumlu müdür bulunacaktır. Sorumlu müdür, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında ilgili alanda ustalık belgesine veya bu konuda ön lisans veya lisans diplomasına ya da yurtdışındaki eğitim kurumlarından alınmış ve ilgili mevzuata göre denkliği kabul edilmiş belgeye sahip kişi olacaktır. Sorumlu müdür, sadece bir salonda sorumlu müdürlük görevini üstlenebilecek ve sorumlu müdürlük yaptığı kuruluşta aynı zamanda mesleğini icra edebilecektir. Sorumlu müdür hem idari hem de uygulanan işlemlerden uygulayıcılarla birlikte sorumlu olacaktır. Sorumlu müdürün görev ve sorumlulukları şunlardır:

10.1- Açılış ve faaliyetler ile ilgili her türlü izin işlemlerini yürütmek.

10.2- İşleyişte tanımlanmış alt yapı ve hizmet kalite standartlarının korunması ve sürdürülmesini sağlamak.

10.3- Güzellik salonunun faaliyetlerinde, fiziki alt yapı, personel, cihaz ve malzemelerinde meydana gelen tüm değişiklikleri zamanında ruhsatlandırmaya yetkili makama bildirmek.

10.4- Güzellik salonunda, çalışma saatleri içerisinde hizmetlerin düzenli ve sürekli olarak yürütülmesini sağlamak, bu amaçla gerekli iç denetimleri yapmak.

10.5- Güzellik salonu adına ilgili belgeleri onaylamak.

10.6- Güzellik salonunda yapılacak denetimler sırasında yetkililere gerekli bilgi ve belgeleri vermek ve denetime yardımcı olmak.

10.7- Uygulanan işlemler sırasında oluşan tıbbî atıkların usulüne uygun şekilde imha edilmesini sağlamak.

10.8- Güzellik salonunda bulunan cihaz ve malzemelerin sterilizasyonunun yapılmasını sağlamak.

10.9- Çalışan personelin bulaşıcı hastalıklar yönünden periyodik muayenelerini yaptırmak.

11- Güzellik uzmanları, yetkili oldukları uygulamalardan ve bu uygulamalar sonucu oluşabilecek komplikasyonlardan sorumlu müdür ile birlikte sorumludur.

12- Güzellik uzmanının yapabileceği işlemler şunlardır:

12.1- Cilt (yüz ve boyun) bakım biriminde:

a. Kozmetik preparatlarla ve cihazlarla yapılan her türlü cilt temizliği uygulaması.

b. Cildin her türlü bakımlarının yapılması.

c. Cilde çeşitli ürünlerin yedirilmesi suretiyle yapılan iontoforez uygulamaları.

d. Birimde gerçekleştirilen işlemlerin gerektirdiği masaj uygulamaları.

e. Makyaj uygulamaları.

f. Kozmetik amaçlı çizimle yapılan kaş şekillendirmeleri.

g. Protez kirpik ile ilgili uygulamalar.

h. Cilt tipine uygun ürün önerilmesi.

ı. Myo lifting ve pasif jimnastik uygulaması.

j. Vakum uygulamaları.

k. Refleksofizyolojik uygulamalar.

l. Sıcak ve soğuk uygulamalar.

12.2- Epilasyon/depilasyon biriminde:

a. Lazer ve foto epilasyon uygulamaları dışındaki yöntemlerle epilasyon ve depilasyon işlemleri.

b. Ağda uygulaması.

12.3- El ve ayak bakım biriminde:

a. Kozmetik preparatlar ve cihazlarla el ve ayak cildinin her türlü bakımının yapılması.

b. Manikür ve pedikür işlemleri.

c. Protez tırnak uygulamaları.

d. Tırnak süsleme.

12.4- Vücut bakım biriminde:

a. Vücutta çeşitli cihazlarla yapılan selülit giderici uygulamalar.

b. El ve alet ile lenf drenaj uygulaması.

c. Lifting uygulaması.

d. Elektrik akım sistemleri ile bakım.

e. Oksijen ve ozon ile bakım.

f. Vakum ve basınçla bakım.

g. Isı veren cihazlarla bakım.

h. SPA bakımları.

ı. Birimde gerçekleştirilen işlemlerin gerektirdiği masaj uygulamaları.

12.5- Bronzlaştırma biriminde: Bronzlaştırıcı solaryum uygulamaları.

12.6- Makyaj biriminde:

a. Artistik ve plastik makyaj uygulaması.

b. İleri makyaj uygulamaları.

c. Kaş ve kirpik şekillendirme.

d. Protez kirpik uygulaması.

13- Birimlerde bulundurulması gerekli asgari araç, gereç ve ekipmanlar şunlardır:

13.1- Cilt (yüz ve boyun) bakım biriminde:

a. Cilt bakım cihazı (Frimatör veya yüksek frekans veya vakum sprej veya iontoforez veya galvenik veya faradik akım ile kas stimülasyonu veya ultrason veya soft laser veya infraruj).

b. Vapozon (buhar/ozon cihazı).

c. Işıklı büyüteç.

d. Güzellik uzmanının kullanacağı maske ve önlük.

e. Uygulama yatağı/koltuğu ve uygulayıcı taburesi.

f. Kozmetik uygulamalarda kullanılan ürünler.

g. Ürün ve malzeme dolabı.

h. Lifting cihazları (Galvanik veya faradik akım uygulayan cihazlar ve/veya soft laser, infraruj, ultrason ve/veya vibrasyon cihazları ve/veya vakum cihazları).

ı. Cilt bakım uygulamalarına yönelik çeşitli el aparatları (Maske kabı, maske fırçası, tek kullanımlık spatula, el aynası, pamuk, sünger, cilt temizleme bezleri, saç için bant veya bone, havlu ve benzeri).

13.2- Epilasyon/depilasyon biriminde:

a. Epilasyon cihazı (Termoliz Sistem ve Elektroliz Sistemleri kapsayan Blend Sistem).

b. Işıklı büyüteç.

c. Uygulama yatağı/koltuğu ve uygulayıcı taburesi.

d. Soyunma dolabı.

e. Yüzeysel cilt dezenfektanları.

f. Epilasyon ve depilasyon uygulamalarına yönelik sarf malzemeleri.

g. Kozmetik ürünler.

h. Depilasyon cihazları.

1. Epilasyon/depilasyon uygulamalarına yönelik çeşitli el aparatları (Cımbız, makas, eldiven, maske ve benzeri).

13.3- El ve ayak bakım biriminde:

- a. Uygulama yatağı/koltuğu ve uygulayıcı taburesi.
- b. Pamuk, sünger veya cilt temizleme bezleri.
- c. El ayak bakımı için kullanılan ürünler.
- d. Manikür ve pedikür uygulamalarına yönelik çeşitli el aparatları.

13.4- Vücut bakım biriminde:

a. Elektro stimülasyon cihazı (Değişik akımlarla kas stimülasyonu yapan cihazlar ve pasif jimnastik cihazları).

b. Pressoterapi cihazı.

c. Derin ısı cihazı.

d. Ultrason cihazı.

e. Vakum cihazı.

f. İnfraruj cihazı.

g. Termostimülasyon cihazı.

h. Masaj cihazı (Vibrasyonlu cihazlar veya elektrikle çalışan vuruş yapan cihazlar veya manuel kullanılan ekipmanlar ve cihazlar).

1. Lifting cihazı (Galvanik veya faradik akım uygulayan cihazlar veya soft laser, infraruj, ultrason veya vibrasyon cihazları veya vakum cihazları).

j. Lifting ürünleri.

k. Sauna çeşitleri veya buhar odaları veya basınçlı duşlar.

l. Yüzeysel ısı veren cihaz ve ekipmanlar.

m. Hidroterapi küveti ve ekipmanları.

n. Buhar veya ozon veya aromaterapi yapan cihaz ve ekipmanlar.

o. Vücut bakımı için kullanılan ürünler (Çeşitli yosunlar veya killer veya çamurlar veya parafin ve türevleri veya vücut bakım maskeleri veya bitkisel bakım ürünleri veya aromaterapi veya gemoterapi ürünleri).

p. Uygulama yatağı/koltuğu ve uygulayıcı taburesi.

r. Soyunma dolabı.

s. Uzunluk ve çevre ölçer.

t. Tartı aleti.

u. Duş kabini.

13.5. Bronzlaştırma biriminde:

a. Solaryum cihazları.

b. Kişisel koruyucu gözlükler.

c. Cihazların temizliği için dezenfektanlar.

d. Soyunma dolabı.

13.6- Makyaj birimi:

a. Renkli kozmetikler.

b. Aplikatörler.

c. Takma kirpik.

d. Çizim kalemi.

e. Sterilizasyon için sıvı malzeme.

f. Makyaj uygulamalarına yönelik çeşitli el aparatları (Ayna, fırça, makas, cımbız, eldiven, maske ve benzeri).

14- Güzellik salonlarında yapılacak işlemlerde güzellik uzmanının sorumluluğu altında çalışacak personel 3308 sayılı Kanun kapsamında ilgili alanda kalfalık belgesine veya Milli Eğitim Bakanlığının ilgili mevzuatına göre açılmış okullar, kurumlar ya da kurslardan alınmış diploma veya kurs bitirme belgesine yahut meslek odalarından dalında alınan kalfalık

belgesine veyahut yurtdışındaki eğitim kurumlarından alınmış ve ilgili mevzuata göre denkliği kabul edilmiş belgeye sahip olacaktır.

15- Güzellik salonlarında yasak olan faaliyetler aşağıda belirtilmiştir.

15.1- Güzellik salonlarının tanıtıcı reklam, tabela ve basılı belgelerinde güzellik merkezini çağrıştıracak ifadeler kullanılamaz ve açıkça “güzellik salonu” ifadesi kullanılır.

15.2- Güzellik salonlarında, kullanılan makine veya ürün ile ilgili kanıtlanmış etkilerinin dışında etki vadeden, tüketiciyi yanıltıcı reklâm faaliyetinde bulunulamaz.

15.3- Güzellik salonlarının reklam ve diğer tür tanıtım faaliyetlerinde lazer epilasyon, lazer veya IPL ile akne, cilt yenileme, vasküler damar tedavisi, pigmentli lezyon tedavisi yapılır biçiminde tanımlar kullanılamaz.

15.4- Güzellik salonunda tıp fakültesi mezunu olan biri çalışsa bile mezoterapi, akupunktur, lipoelektro gibi her türlü invazif girişimler ile tabip yetkisinde olan tıbbi işlemler yapılamaz. Beşeri tıbbi ürün tavsiye edilemez ve hastalıkların tedavisine ilişkin tavsiyelerde bulunamaz.

15.5- Güzellik salonlarında deriye veya deri altına enjeksiyonla müdahalede bulunmayı gerektiren işlemler yapılamaz.

15.6- Solaryum biriminde, bronzlaştırıcı solaryum uygulamaları dışındaki işlemler uygulanamaz.

15.7- Güzellik salonlarında, cilt bakım birimi ile vücut bakım biriminde gerçekleştirilen işlemlerin gerektirdiği masaj uygulamaları hariç masaj yapılamaz.

15.8- Güzellik salonlarında cildin bakımı ve desteklenmesine yönelik yüzeysel olarak % 30'luk oranın üzerinde alfa hidroksi asitler ve türevlerinin kullanımı suretiyle kimyasal ve bitkisel peeling uygulamaları ile cildin bakımı ve desteklenmesine yönelik mekanik peeling uygulamaları yapılamaz.

15.9- Güzellik salonlarında yetkili kurumlar tarafından üretim izni verilen veya bu kurumlardan alınan izinle ithal edilmiş olan ürünler dışında ürün bulundurulamaz, kullanılamaz veya satılamaz.

K- MASAJ SALONLARI

Masaj salonları için ortak hükümlere ilave olarak aşağıdaki şartlar aranır:

1- Salonun zemini düz, pürüzsüz, dezenfeksiyona uygun ve kolayca temizlenebilir özellikte döşenmiş olacaktır. Birim ve bölümler faaliyet alanlarının özelliğine göre beton, alçıpan, suntu ve benzeri malzemelerle yapılmış bölmeler ile birbirinden ayrılacak, tüm birimlerde yeterli havalandırma ve aydınlatma sağlanacaktır.

2- Isıtma, soğutma ve havalandırma kalorifer veya klima ile yapılacaktır.

3- Giriş ve salon dahil bütün duvarları yağlı boya veya benzeri maddeler ile boyanmış veya kaplanmış olacaktır.

4- Kişilerin kullanımına uygun şekilde döşenmiş, kişinin karşılandığı ve yapılacak uygulama ve işlemlere kadar beklediği, içinde sekreteryâ bölümünün yer aldığı en az 15 m² büyüklüğünde bir bekleme salonu; içinde masaj yapılacak 6 m² den küçük olmamak üzere hazırlanmış masaj masası bulunan uygulama odası; kıyafetlerin değiştirilebileceği soyunma odası; masajdan sonra dinlenmek için kullanılmak üzere dinlenme odası; sadece personelin kullanımı ve ihtiyaçlarının karşılanması için ayrılmış personel odası; kişilerin kullanım alanlarından izole edilmiş ve atıklar için kapalı bir konteynir veya kabinin bulunduğu bir atık toplama birimi; uygulanacak işlemlerde kullanılan malzemelerin sterilizasyonunu sağlamak için bir sterilizasyon birimi bulunacaktır.

5- Masaj salonunda; uygulanacak masaj tekniğine uygun masaj masası, destek minderleri, tabure, masaj uygulamalarında kullanılacak tekstil ürünleri, terlik, masaj kremi, masaj yağı, pudra, losyon gibi diğer tür ürünler bulunacaktır.

6- Çalışan personelin ustalık veya kalfalık belgeleri, masaj salonunun çalışma izniyle ilgili belgeler ve ilgili esnaf odasından onaylı ücret tarifesi bekleme salonunun görünür bir

yerine asılacaktır. Ayrıca her birimin girişinde birimin adının yazılı olduğu bir tabela bulunacaktır.

7- Uygulama odalarının her birinde devamlı akar şekilde sıcak su tertibatı, duş kabini, tuvalet ve saç kurutma makinesi bulunacaktır.

8- Bay ve bayanlar için sıcak suyu akan aynalı, lavabolu, sıvı sabunlu ve peçeteli ayrı tuvaletler bulunacaktır.

9- Görevli personel, hizmetlerine uygun beyaz önlük veya üniforma giyecektir.

10- Masaj salonunda bir sorumlu müdür bulunacaktır. Sorumlu müdür; Milli Eğitim Bakanlığının ilgili mevzuatına göre açılmış okullar, kurumlar veya kurslardan 520 saatlik genel masaj eğitimi sonunda alınmış diploma ile birlikte 3308 sayılı Kanun kapsamında ilgili alanda ustalık belgesine veya bu konuda ön lisans veya lisans diplomasına ya da yurtdışındaki eğitim kurumlarından alınmış ve ilgili mevzuata göre denkliği kabul edilmiş belgeye sahip olacaktır. Sorumlu müdür, sadece bir salonda sorumlu müdürlük görevini üstlenebilecek ve sorumlu müdürlük yaptığı kuruluşta aynı zamanda mesleğini de icra edebilecektir. Sorumlu müdür hem idari hem de uygulanan işlemlerden uygulayıcılarla birlikte sorumlu olacaktır. Sorumlu müdürün görev ve sorumlulukları şunlardır:

10.1- Açılış ve faaliyetler ile ilgili her türlü izin işlemlerini yürütmek.

10.2- İşleyişte tanımlanmış alt yapı ve hizmet kalite standartlarının korunması ve sürdürülmesini sağlamak.

10.3- Masaj salonunun faaliyetlerinde, fiziki alt yapı, personel, cihaz ve malzemelerde meydana gelen tüm değişiklikleri zamanında, ruhsatlandırmaya yetkili makama bildirmek.

10.4- Masaj salonunda, çalışma saatleri içerisinde hizmetlerin düzenli ve sürekli olarak yürütülmesini sağlamak, bu amaçla gerekli iç denetimleri yapmak.

10.5- Masaj salonu adına ilgili belgeleri onaylamak.

10.6- Masaj salonunda yapılacak denetimler sırasında yetkililere gerekli bilgi ve belgeleri vermek ve denetime yardımcı olmak.

10.7- Uygulanan işlemler sırasında oluşan tıbbî atıkların usulüne uygun şekilde imha edilmesini sağlamak.

10.8- Masaj salonunda bulunan cihaz ve malzemelerin sterilizasyonunun yapılmasını sağlamak.

10.9- Çalışan personelin bulaşıcı hastalıklar yönünden periyodik muayenelerini yaptırmak.

11- Sorumlu müdür, salonda gerçekleştirilen uygulamalar sonucu oluşabilecek komplikasyonlardan sorumludur.

12- Masaj salonlarında, tedavi amaçlı masaj teknikleri uygulanamayacaktır. Sorumlu müdürün sorumluluğunda masaj tekniklerini uygulayacak personel ilgili alanda 3308 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine göre alınmış kalfalık belgesine veya Milli Eğitim Bakanlığının ilgili mevzuatına göre açılmış okullar, kurumlar veya kurslardan 520 saatlik genel masaj eğitimi sonunda alınmış diploma veya kurs bitirme belgesine yahut yurtdışındaki eğitim kurumlarından alınmış ve ilgili mevzuata göre denkliği kabul edilmiş belgeye sahip olacaktır.

13- Masaj salonlarında yasak olan faaliyetler aşağıda belirtilmiştir.

13.1- Kullanılan makine veya ürün ile ilgili kanıtlanmış etkilerinin dışında etki vaad eden, tüketiciyi yanıltıcı reklam faaliyetinde bulunulamaz.

13.2- Yetkili kurumlar tarafından üretim izni verilen veya bu kurumlardan alınan izinle ithal edilmiş olan ürünler dışında ürün bulundurulamaz, kullanılamaz veya satılamaz.

13.3- Tıp fakültesi mezunu olan biri çalışsa bile mezoterapi, akupunktur, lipoelektro gibi her türlü invazif girişimler ile tabip yetkisinde olan tıbbi işlemler yapılamaz. Beşeri tıbbi ürün tavsiye edilemez ve hastalıkların tedavisine ilişkin tavsiyelerde bulunamaz.

13.4- Deriye veya deri altına enjeksiyonla müdahalede bulunmayı gerektiren işlemler yapılamaz.

13.5- Onsekiz yaş altındakiler çalıştırılmaz ve bu yaşın altında bulunan kişilere hizmet verilemez.”

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)’de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (A) bölümünün (4) numaralı alt başlığında yer alan (4.1.6) numaralı maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiş, mevcut (4.1.7) numaralı madde (4.1.9) olarak teselsül ettirilmiş ve aynı alt başlıkta yer alan (4.8) numaralı madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. .

“4.1.7- 75 ton/gün üzeri hazır sıva ve ıslak sıva üretim tesisleri,

4.1.8- Yapışkan ambalaj, yara bandı, medikal bantlar ile endüstriyel bantlar üretim tesisleri,”

“4.8- Cam ve cam eşya üretim fabrikaları, ısıcam, temperli cam, baskılı cam imalat, kesme ve işleme tesisleri,”

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)’de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (A) bölümünün (5) numaralı alt başlığında yer alan (5.6) numaralı madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5.6- İçerisinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan 150 m³ ve üzeri depolama hacmine sahip depolama tesis ve düzenekleri,”

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)’de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (A) bölümünün (6) numaralı alt başlığında yer alan (6.5) numaralı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6.5- Su ürünleri, salyangoz, kurbağa ve benzeri ürün işleme yerleri ile gemileri,”

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)’de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (A) bölümünün (7) numaralı alt başlığında yer alan (7.3) numaralı madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“7.3- Tehlikeli ve tıbbi atık yakma tesisleri ve tıbbi atık sterilizasyon tesisleri,”

MADDE 13- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)’de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (A) bölümünün (9) numaralı alt başlığında yer alan (9.3) numaralı madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“9.3- Her çeşit karton, mukavva ve mukavva entegre üretim fabrikaları, selülozik yumurta ve meyve viyolleri üretim tesisleri,”

MADDE 14- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)’de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (B) bölümünün (1) numaralı alt başlığına aşağıdaki madde eklenmiştir.

“1.6- Hidroelektrik santralleri (HES).”

MADDE 15- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)’de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (B) bölümünün (2) numaralı alt başlığına aşağıdaki madde eklenmiştir.

“2.9- LPG oto dönüşüm tesisleri.”

MADDE 16- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)’de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (B) bölümünün (4) numaralı alt başlığına aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“4.16- Zirkon silikat, seramik sır ve seramik boyası üretim tesisleri,

4.17- Varil ve IBC depo yıkama, boyama geri dönüşüm tesisleri,

4.18- Havuzsuyu kimyasalları, yüzey dezenfektanları ve içme suyu dezenfektanları üretim tesisleri,

4.19- 75 ton/gün altında hazır sıva ve ıslak sıva üretim tesisleri,

4.20- Zehirsiz fare yapıştırıcısı dolun tesisleri.”

MADDE 17- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)’de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (B) bölümünün (5) numaralı alt başlığında yer alan (5.3) numaralı madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5.3- Marina, akaryakıt ve/veya otogaz istasyonları ile içerisinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan en az 8 m³’ten 150 m³’e kadar depolama hacmine sahip depolama tesis ve düzenekleri,”

MADDE 18- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)'de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (B) bölümünün (6) numaralı alt başlığında yer alan (6.35) numaralı madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı alt başlığa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“6.35- Fındık, fıstık, badem, ceviz kırma ve kavurma tesisleri, 500 kg/gün ve üzeri fındık, ballı fındık, fıstık, badem, ceviz ezmesi dolun ve paketlenme tesisleri,”

“6.42- Hammaddeden başlayarak preform ve polietilen tereftelat (pet) imalat ünitesi bulunan içme suyu şişeleme tesisleri.”

MADDE 19- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)'de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (B) bölümünün (9) numaralı alt başlığına aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“9.27- Oluklu mukavva üretim tesisleri,

9.28- Alüminyum ve çeşitli folyolardan gıda, tarım ve ilaç ambalaj maddeleri üretim tesisleri.”

MADDE 20- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)'de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (C) bölümünün (5) numaralı alt başlığında yer alan (5.1) numaralı madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5.1- Köy pompası ile içerisinde yanıcı ve parlayıcı madde kategorisindeki sıvıların depolanması amacıyla kullanılan 8 m³'e kadar depolama hacmine sahip depolama tesis ve düzenekleri,”

MADDE 21- Aynı Yönetmeliğin eki (Ek-2)'de yer alan Gayrisihhî Müesseseler Listesi kısmının (C) bölümünün (6) numaralı alt başlığında yer alan (6.18) numaralı madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı alt başlığa aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“6.18- Sanayi bölgeleri ile mesken amacıyla kullanılmayan müstakil binalarda kurulan süpermarket, hipermarket, grossmarket ve megamarketlerin bünyesinde, kendi müşterilerine satış yapan ve işyerinin bütünlüğünden duvar, bölme, bölüm ve benzeri şekilde ayrılmış bir şekilde üretim yapılan, elektrik enerjisi veya doğalgaz kullanılarak ekmek ve ekmek çeşitleri üreten işyerleri,”

“6.28- 500 kg/gün altındaki fındık, ballı fındık, fıstık, badem, ceviz ezmesi dolun ve paketlenme tesisleri,

6.29- Çemen üretim tesisleri.”

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte mevzuata uygun olarak ruhsatlandırılmış bulunan güzellik salonları ile masaj salonları bir yıl içinde durumlarını bu Yönetmeliğe uygun hale getirmek zorundadır. Bu şartları yerine getirmeyen güzellik salonları ile masaj salonlarının işyeri açma ve çalışma ruhsatları iptal edilir.

MADDE 22- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 23- Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 25 Temmuz 2010 – 27652]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan:

**ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE
TÜKETİCİ HAKLARI YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketicilerin haklarını ve menfaatlerini korumaya yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketicilerin hakları ile işletmecilerin yükümlülüklerini ve işletmeciler ile tüketiciler arasında imzalanan abonelik sözleşmelerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Abone: Bir işletmeci ile elektronik haberleşme hizmetinin sunumuna yönelik olarak yapılan bir sözleşmeye taraf olan tüketiciyi,

b) Abonelik sözleşmesi: İşletmeci ile abone arasında akdedilen ve işletmecinin bir bedel karşılığında dönemsel ya da sürekli olarak bir hizmeti yerine getirmeyi veya mal teminini üstlendiği ya da her ikisini birden kapsayan sözleşmeyi,

c) Elektronik haberleşme: Elektriksel işaretlere dönüştürülebilen her türlü işaret, sembol, ses, görüntü ve verinin kablo, telsiz, optik, elektrik, manyetik, elektromanyetik, elektrokimyasal, elektromekanik ve diğer iletim sistemleri vasıtasıyla iletilmesini, gönderilmesini ve alınmasını,

ç) Elektronik haberleşme hizmeti: Elektronik haberleşme tanımına giren faaliyetlerin bir kısmının veya tamamının hizmet olarak sunulmasını,

d) İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,

e) Kampanya: İşletmeci tarafından sunulmakta olan elektronik haberleşme hizmetlerinin ilave edimler dâhil özel şartlarla, belirli bir süre için sunulmasına ilişkin satış ve pazarlama yöntemini,

f) Kişisel veri: Belirli veya kimliği belirlenebilir gerçek veya tüzel şahıslara ilişkin bütün bilgileri,

g) Kurul: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulunu,

ğ) Kurum: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu,

h) Özel içerikli hizmetler: Önceden kaydedilmiş olup olmamasına bakılmaksızın sohbet, yarışma, şans oyunu ve benzeri hizmetleri,

ı) Tüketici: Elektronik haberleşme hizmetini ticari veya mesleki olmayan amaçlarla yararlanan veya talep eden gerçek veya tüzel kişiyi,

i) TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen ancak bu maddenin birinci fıkrasında tanımlanmayan kavramlar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Başlıca Haklar ve Yükümlülükler

Tüketici hakları

MADDE 5 – (1) Elektronik haberleşme hizmetlerinden yararlanan tüketiciler aşağıda sıralanan haklara sahiptir;

a) Benzer konumdaki tüketicilerin hizmetlere eşit şartlarda erişebilme ve ayırım gözetmeyen adil ücretlerle hizmetlerden yararlanma hakkı,

b) Tüketicilerin elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerle abonelik sözleşmesi yapabilme hakkı,

c) Abonelerin kişisel verilerinin kamuya açık rehberlerde yer alıp almamasını talep etme hakkı,

ç) Rehber hizmetinden ücretli ve/veya ücretsiz yararlanma ve ayırım gözetilmeksizin kaydolma hakkı,

d) Acil arama hizmetleri hakkında bilgilendirilme ve bu hizmetlere ücretsiz erişebilme hakkı,

e) Abonelerin ayrıntılı fatura talep edebilme hakkı,

f) İşletmecinin sunacağı elektronik haberleşme hizmetinin kapsamı hakkında bilgi alabilme hakkı,

g) Abonelere sunulan hizmet için uygulanacak tarifeler konusunda açık, detaylı ve güncel bilgilere erişebilme hakkı ile tarifelerdeki değişiklikler yürürlüğe girmeden önce bilgilendirilme hakkı,

ğ) Abonelerin özel içerikli hizmetler de dâhil olmak üzere kısa mesaj, çağrı merkezi, internet ve benzeri yöntemlerle katıldıkları kampanya, tarife kapsamındaki tüm hizmetlerden başvurduğu yöntem ya da basit bir yöntem ile vazgeçme hakkı,

h) Arızaların giderilmesinde, sağlık, yangın, afet, güvenlik ve benzeri acil durum ve güvenlikle ilgili kurum ve kuruluşlar dışında, benzer konumdaki tüketiciler arasında ayırım gözetmeme temelinde bir uygulamayı talep etme hakkı,

ı) Uluslararası standartlar ile Kurumun belirleyeceği standartlara uygun kalitede hizmetten yararlanma hakkı,

i) Görme engellilerin abonelik sözleşmelerini ve faturalarını kendilerinin faydalanabilecekleri şekilde talep etme hakkı,

j) Abonelerin istenmeyen mesaj ve iletileri almayı reddetme hakkı,

k) Abonelerin faturalarına üst sınır getirebilme hakkı.

Şeffaflık ve bilgilendirme

MADDE 6 – (1) İşletmeciler, sundukları elektronik haberleşme hizmetlerine erişim ve bu hizmetlerin kullanımı ile ilgili olarak asgari aşağıdaki bilgileri talep olmaksızın tüm tüketicilere sunmak ve bu bilgilere kolayca ulaşılabilmesini sağlamakla yükümlüdür.

a) İşletmecinin adı, unvanı ve adresi,

b) Sunulacak hizmete ilişkin olarak; hizmetin tanımı ve kapsamı, hizmete erişim ve hizmetin kullanımı konusunda genel hüküm ve şartlar, hizmet için uygulanacak tarifeler ve varsa abonelik paketleri, tarifelerin içerdiği vergi türleri ile bu vergilerin tarifeler hesaplanırken tarifelere yansıtılma oranı, doğru tüketici algısının oluşması amacıyla tarifelerin yalnızca tüm vergiler dâhil değeri, işletmeciler tarafından varsa abonelere tazminat verme ve geri ödeme yapma şartları, varsa sunulan bakım/onarım hizmetlerinin çeşitleri, asgari sözleşme süresini de içerecek şekilde standart sözleşme şartları,

c) Tüketici şikâyetleri çözüm mekanizmaları.

Özel içerikli hizmetler

MADDE 7 – (1) Özel içerikli hizmetleri sunan işletmeciler, hizmetin ücretine ilişkin olarak tüketiciyi doğru bilgilendirmekle yükümlüdür. İşletmeci tarafından sunulan özel içerikli hizmete ilişkin yapılan bilgilendirme ücretsizdir. Bilgilendirme kapsamında, ücretlendirmenin başlayacağı zaman, ücretlendirmenin hesaplanmasında esas alınan süre, çağrı veya veri miktarı, sunulan hizmetin toplam süresi ve miktarı ile hizmetin toplam bedeli açıkça belirtilir. Bilgilendirme yükümlülüğü özel içerikli hizmetlere yönlendirilmiş çağrılar için de geçerlidir.

(2) Bilgilendirmeyi müteakip Kurum tarafından öngörülebilecek bir yöntem ile tüketicinin kabul etmesinin ardından özel içerikli hizmet sunumu ve ücretlendirme başlar.

(3) Kurum, özel içerikli hizmetlere erişimde şifreyle erişim ve/veya benzeri yöntemler ile kabule ilişkin yükümlülükler getirebilir.

(4) Abonelerin hatlarının, 900 alan koduna kapalı olması esastır. Abonelerin yazılı talebi ile hatları bu hizmete açık hale getirilir.

Kampanyalar

MADDE 8 – (1) İşletmeciler, kampanya şartları, süresi, hedef kitlesi ve benzeri hususlar hakkında tüketicileri, basın, yayın organları ve/veya internet siteleri üzerinden gerçekleştirecekleri yayın, reklâm ve/veya benzeri yöntemler ile açık ve anlaşılabilir bir şekilde ve ayrıntılı olarak bilgilendirmekle yükümlüdür. Başlangıç ve bitiş süreleri başta olmak üzere kampanya şartları hakkındaki ayrıntılı bilgiler, kampanya süresince işletmecilerin internet sitelerinde tüketicilerin kolaylıkla erişebilecekleri şekilde yayımlanır.

(2) İşletmeciler, kampanyalar dâhilinde taahhüt ettikleri tüm edimleri zamanında, tam ve gereği gibi yerine getirmekle yükümlüdür.

(3) Kampanya şartlarında değişiklik yapılması halinde, tüketicilerin kazanılmış hakları saklı kalmak kaydıyla, bu değişiklikler uygulanmaya başlanmadan önce tüketiciler bilgilendirilir. İşletmeciler, kampanya şartlarındaki değişiklikleri kampanyanın duyurulduğu yöntem veya ilgili tüm tüketicileri bilgilendirecek etkili bir yöntem ile bildirmekle yükümlüdür.

(4) Kampanya kapsamında taahhüt ettikleri edimler ile ilgili olarak herhangi bir tüketicinin mağdur olduğunun tespit edilmesi halinde, işletmeciler, kampanyadan yararlanan ve benzer şekilde etkilenen tüm tüketicilerin mağduriyetini giderir.

(5) Kampanya şartlarını kabul eden aboneler, bu şartlara uymakla yükümlüdür.

(6) Kurum, kampanya sayısı, süresi, şartları dahil olmak üzere bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

Tarife değişiklikleri

MADDE 9 – (1) İşletmeciler, tarife değişikliklerini abonelerine değişiklik yürürlüğe girmeden makul bir süre öncesinde kısa mesaj, arama ve/veya posta ile duyurmakla yükümlüdür. Söz konusu süre Kurum tarafından belirlenebilir. İşletmeci tarife değişikliklerini abonelerinin kolayca erişebileceği şekilde kendi internet sitesi üzerinden de duyurmakla yükümlüdür.

(2) Abonenin seçmiş olduğu tarifeyi değiştirmek istemesi durumunda, tarife değişikliğinin yürürlüğe gireceği tarih veya süre hususunda abone mobil işletmeciler tarafından kısa mesaj, diğer işletmeciler tarafından en kolay yöntem ile değişiklik yürürlüğe girmeden önce bilgilendirilir.

(3) Hizmete ilişkin ücretlendirme hizmetin aboneye fiilen sunulmasıyla başlar. İşletmeci sunmadığı hizmetin bedelini aboneden talep edemez.

(4) Uluslararası dolaşım hizmetinden yararlanan durumlarda, asgari olarak ses ve kısa mesaj hizmetini kapsayan uluslararası tarife bilgisi aboneye kısa mesajla bildirilir.

(5) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

İnternetin güvenli kullanımı

MADDE 10 – (1) İşletmeciler, internetin güvenli kullanımına ilişkin olarak tüketicileri bilgilendirmekle, TİB tarafından belirlenen yasadışı ve zararlı içeriklere karşı tüketicilerin korunmasına yönelik altyapı seviyesindeki hizmetleri ek ücret olmaksızın seçenekli olarak sunmakla yükümlüdür.

(2) Kurum bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

Hizmet kalitesi

MADDE 11 – (1) Kurum, işletmecilerin sundukları elektronik haberleşme hizmetlerinin kalite seviyelerine ilişkin olarak tüketicilerin kapsamlı, yeterli ve anlaşılabilir bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, güncel bilgilerin yayımlanmasına ilişkin yükümlülük getirebilir.

(2) İşletmeciler hizmet kalitesine ilişkin bilgileri talep edilmesi halinde belirlenen süre içerisinde Kuruma sunmakla yükümlüdür.

Hizmetin kısıtlanması ya da durdurulması

MADDE 12 – (1) Mücbir sebepler dışında işletmeciler tarafından hizmetin kesintisiz olarak sürdürülmesi esastır.

(2) Faturanın son ödeme tarihinde ödenmemesi halinde hizmetin sunumu kısıtlanabilir ya da durdurulabilir. Aboneliğin feshi halleri hariç, ödeme yapıldıktan sonra en geç yirmi dört saat içinde hizmetin sunumuna devam edilir.

(3) Tüketici menfaatinin korunması amacıyla;

a) Hizmetin mutlak kullanım düzeyinin çok üzerinde olduğunun tespiti,

b) Hukuka aykırı ya da hileli bir faaliyetin varlığı konusunda haklı bir şüphenin bulunması,

durumlarında aboneye bilgi verilerek hizmetin sunumu kısıtlanabilir veya durdurulabilir.

(4) Ses, kısa mesaj, veri ve benzeri hizmetlerin sunulduğu kullanım miktarı sınırlı tarifeler kapsamında hizmet sunulan aboneler, kullanım miktarına ilişkin sınıra ulaşıldığında mobil telefon işletmecileri tarafından kısa mesaj yöntemi ile diğer işletmeciler tarafından çağrı merkezi, elektronik ileti ya da aboneye daha kolay ulaşılabilecek bir yöntem aracılığıyla bilgilendirilir. Bilgilendirme kapsamında işletmeci bilgilendirmenin güncelliği hakkında bilgi verir.

(5) Kurum bu maddenin uygulanmasına ve faturalara üst sınır getirilmesine ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

Tüketici şikâyetleri çözüm mekanizması

MADDE 13 – (1) Tüketicilerin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla işletmeciler, kampanyalar da dâhil olmak üzere kendi şebekeleri üzerinden sunulan hizmetler ile kendi şebekeleri üzerinden üçüncü taraflarca sunulan elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin gerekli her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(2) İşletmeciler, tüketici şikâyetlerinin değerlendirilmesinde şeffaf, hızlı ve kolay uygulanabilir bir çözüm mekanizması oluşturmakla yükümlüdür.

(3) Tüketiciler sunulan hizmetten kaynaklanan şikâyetlerinin giderilmesi için öncelikle işletmeciye başvurur. İşletmeciler tarafından tüketici başvuruları ile işletmecinin vermiş olduğu cevaplar kayıt altına alınır ve bu kayıtlar asgari bir yıl süre ile işletmeci tarafından muhafaza edilir.

(4) İşletmeci tarafından oluşturulan çözüm mekanizması kapsamında uzlaşma sağlanamaması halinde tüketici, şikâyete konu olan anlaşmazlığın giderilmesi için Kuruma başvurabilir.

(5) Kurumun talep etmesi durumunda işletmeciler, oluşturdukları tüketici şikâyetleri çözüm mekanizmasına ilişkin kuralları ve prosedürü Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

(6) Kurum tüketici şikâyetlerinin etkin ve hızlı çözümü amacıyla her türlü tedbiri alabilir, işletmecilerin çağrı merkezlerine yönelik ve tüketici şikâyetlerinin çözüm sürecine ilişkin olarak usul ve esasları belirleyebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Abonelik Sözleşmeleri

Abonelik sözleşmelerinin kuruluşu

MADDE 14 – (1) Abonelik sözleşmelerinin yazılı şekilde en az on iki punto ile hazırlanması ve aboneye yükümlülük getiren hususların açık ve anlaşılabilir şekilde siyah koyu harflerle belirtilmesi zorunludur. İşletmeciler, abonelik sözleşmelerinde asgari aşağıdaki bilgilerin yer almasını sağlamak, sözleşmenin imzalı bir suretini aboneye vermek ve abonelik sözleşmelerini kolay erişilebilir bir şekilde internet sitelerinde yayınlamakla yükümlüdür.

a) Sözleşmenin konusu,

b) Sözleşmenin yapıldığı yer ve tarih,

c) Sözleşme taraflarının isim, unvan ve açık adresleri,

- ç) Tarafların yükümlülükleri,
- d) Sözleşmenin süresi, sözleşmenin sona erdirilmesi ve yenilenmesine ilişkin şartlar,
- e) Sunulacak hizmetlerin tanımı, hizmet kalitesi seviyeleri ve ilk bağlantının gerçekleştirileceği süre,
- f) Sunulacak bakım/onarım hizmetlerinin çeşitleri,
- g) Uygulanacak tarifelerin içeriği ve tarifelerdeki değişiklikler hakkında güncel bilgilerin hangi yollardan öğrenilebileceği,
- ğ) İşletmecinin kusurundan kaynaklanan nedenlerle sözleşmede belirtilen hizmet kalitesi seviyesinin sağlanamaması halinde tazminat ve/veya geri ödemeye ilişkin prosedür,
- h) Abonenin temerrüde düşmesinin hukuki sonuçları,
- ı) Abone tarafından sözleşme tarihinde tercih olunan tarife ve abonelik paketi,
- i) Abone ile işletmeci arasında uzlaşmazlık çıkması halinde yargı yolu dışındaki çözüm mekanizmaları dâhil olmak üzere uygulanacak çözüm prosedürü,
- j) Abonenin hizmetten yararlanabilmesi için gerekli olan teknik ekipman, cihaz ve donanıma ilişkin bilgi,
- k) Hizmetten yararlanılması sırasında oluşabilecek güvenliği tehdit eden durumlara karşı işletmeci ve abone tarafından alınacak ya da alınması gereken tedbirler,
- l) Onaylanması gereken abonelik sözleşmelerinin Kurum tarafından onaylandığı tarih.

Abonelik sözleşmelerinin uygulanması

MADDE 15 – (1) Sabit ve mobil telefon hizmeti sunan işletmeciler, abonelik sözleşmesinin imzalanması sırasında ya da daha sonra abonenin hattının hangi tür numaralara ve özel içerikli hizmetlere açık olacağı hususunda, abonenin onayını almakla yükümlüdür. Abone, açık tutulması hususunda onay vermediği hizmetlerden herhangi birinin açık tutulması halinde sorumlu olmaz.

(2) İşletmecinin kendisi ya da üçüncü şahıslar tarafından otomatik arama makineleri, faksalar, elektronik posta, kısa mesaj gibi elektronik haberleşme vasıtaları kullanılmak suretiyle, doğrudan pazarlama, siyasi propaganda veya cinsel içerik iletimi gibi maksatlarla haberleşme yapılması halinde, gelen her bir mesajı ya da iletiyi bundan sonrası için almayı reddetme hakkı işletmeciler tarafından kısa mesaj, çağrı merkezi ve benzeri yollarla kolay bir usulle ücretsiz olarak sağlanır.

(3) Abonenin hizmetten yararlanması için işletmeci tarafından kurulumu yapılan teknik ekipman, cihaz veya donanımda işletmeciden kaynaklanan bir sebeple değişiklik gerekmesi halinde işletmeci bunu ücretsiz olarak gerçekleştirmekle yükümlüdür.

(4) Telefon hizmetlerinde, sunulan elektronik ve/veya yazılı rehber hizmetleri için abonelik sözleşmesi imzalanırken, aboneden bu rehberlerde kişisel verilerinin yer alıp almayacağı hususunda onayı alınır.

(5) Kurum, abonelik kayıtlarının işletmeciler nezdinde güncel ve doğru tutulmasına ilişkin usul ve esasları belirler.

(6) İşletmeci bu Yönetmeliğe uygun şekilde düzenlenmiş abonelik sözleşmesinin eksiksiz tanzim edilmesi ve sözleşmenin yanında;

- a) Bireysel aboneliklerde T.C. Kimlik Numarası ile kimlik belgesinin,
- b) Kurumsal aboneliklerde yetkili kişinin T.C. Kimlik Numarası ve kimlik belgesi ile temsile yetkili olduğuna dair belge ile imza sirkülerinin,
- c) Yabancı uyrukluların aboneliklerinde geçerlilik tarihi uygun pasaport belgesinin, gemi adamı belgesi yabancı misyon kimlik kartı veya NATO kimlik belgesinin, birer suretinin abonelik sözleşmesi ile birlikte muhafaza edilmesiyle yükümlüdür.

(7) Abonenin hattının, kullanıma açılabilmesi için, bu maddede yer alan belgelerin eksiksizliği ve söz konusu belgelerdeki bilgilerin doğruluğu işletmeci tarafından kontrol edilerek gerekli teyit işlemi İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Merkezi Nüfus İdaresi Sisteminden yapılır. Söz konusu bilgilerin doğruluğu onaylanmadan açılan hat ile ilgili olarak her türlü sorumluluk işletmeciye aittir.

(8) Bu madde kapsamında abone onayının alınması, abonenin yapılan işlemlere dair kabulünü gösteren ispatlanabilir irade beyanı veya belgesinin sağlanması şeklinde yorumlanır.

İnceleme ve Kurum onayı

MADDE 16 – (1) Kurum, re'sen veya şikâyet üzerine abonelik sözleşmelerini işletmecilerden isteyebilir. Kurum, işletmeciler ile tüketiciler arasında imzalanan abonelik sözleşmelerini inceler ve değiştirilmesi uygun görülen hususları işletmeciye bildirir. İşletmeci, söz konusu değişiklikleri onbeş gün içinde yerine getirir. Kurum gerekli gördüğü hallerde işletmeciye ek süre tanıyabilir.

(2) Onayı mevzuat gereği zorunlu kılınan ve/veya Kurum tarafından gerekli görülen abonelik sözleşmeleri Kurum onayına tabidir.

Haksız şartlar ve sözleşmenin yorumu

MADDE 17 – (1) İşletmecinin aboneyle müzakere etmeden, tek taraflı olarak abonelik sözleşmesi, taahhütname veya kampanyalara koyduğu ve tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde, dürüstlük kuralına aykırı düşecek biçimde abone aleyhine dengesizliğe neden olan hükümler geçersizdir. Abonelik sözleşmesinde yer alan kaydın açık ve anlaşılır bir biçimde kaleme alınmamış olması halinde de, abonenin mağduriyetine neden olduğu kabul edilebilir ve bu durumda abone lehine yorum esastır.

(2) Abonelik sözleşmesinde yer alan bir kayıt, kendisinden ayrılan kanuni düzenlemenin temelinde yatan asli düşünceye aykırı düşüyorsa veya sözleşme doğasından gelen temel hak ve borçları, sözleşmenin amacına ulaşmasını tehlikeye düşürecek ölçüde sınırlandırıyorsa, bu kaydın dürüstlük kuralının gereklerine aykırı olarak abone aleyhine olduğu kabul edilir.

(3) Hal ve şartlara ve özellikle sözleşmenin dış görünümüne göre, abonenin hesaba katması beklenemeyecek ölçüde alışılmamış nitelikteki sözleşme şartları, sözleşme kapsamına dahil sayılmaz.

(4) Abonelik Sözleşmesinde yer alan bir kayıt, bu maddenin birinci fıkrasına göre geçersiz ise sözleşme, kalan muhtevası ile geçerlidir. Bu gibi durumlarda sözleşme içeriği düzenlemelere göre tayin edilir. Sözleşme içeriğinin bu şekilde belirlenmesiyle meydana gelen değişiklik, sözleşme abone için beklenemeyecek sonuçlar doğuruyorsa, sözleşme bütünüyle geçersiz hale gelir.

(5) Bu Yönetmeliğin ekinde abonelik sözleşmelerinde yer alan ve haksız olarak kabul edilebilecek şartlar listesi yol gösterici ve sınırlayıcı mahiyette olmamak üzere yer almaktadır.

(6) Yönetmeliğin bu maddesinin uygulanmasında abonelik sözleşmesi ifadesi abonelik sözleşmesine yapılan her türlü eki, değişikliği, kampanya şartlarını ve taahhütnameleri kapsar.

Fesih ve fesihte takip edilecek usul

MADDE 18 – (1) Aboneler yazılı olarak bildirmek kaydıyla aboneliklerini her zaman sona erdirebilir. Aboneler, abonelik sözleşmelerini feshetmek istedikleri takdirde bu taleplerini;

a) İşletmeciye ya da adına abonelik sözleşmesi yapmaya yetkili temsilcisine yazılı olarak,

b) İşletmecinin müşteri hizmetleri tarafından kayıt altına alınan sesli kayıt sistemi üzerinden,

c) İşletmecinin internet sitesi üzerinden daha önce belirlenmiş şifre ve benzeri güvenli yöntemler veya

ç) Kurum tarafından belirlenecek diğer yöntemler ile bildirirler.

(2) Aboneye sunulan hizmet, bildirim yapıldığı andan itibaren yirmi dört saat içinde durdurulur. Hizmetin bu süre içinde durdurulmaması sebebiyle abone sorumlu tutulamaz.

(3) İşletmeci, abonenin aboneliğe son verme yönündeki yazılı talebinin kendisine ulaşmasından itibaren en geç kırk sekiz saat içinde fesih işlemini gerçekleştirmek ve talebi takip eden yedi gün içerisinde abonelik sözleşmesinin feshedildiğini, abonenin talebine bağlı olmaksızın aboneye yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

(4) Müşteri hizmetleri birimi aranarak ya da internet aracılığıyla yapılan bildirimlerde abonenin kimlik bilgilerine ek olarak daha önceden belirlenmiş güvenlik şifresi istenebilir. Bu husus müşteri hizmetleri birimi ya da internet aracılığıyla fesih bildiriminde bulunan abonelere bildirilir. Aboneler hizmet sunumunun durdurulmasını takiben on gün içerisinde işletmecinin iletişim adresine veya işletmeci adına abonelik sözleşmesi işlemlerini yürütmeye yetkili herhangi bir temsilcisine yazılı bildirimde bulunurlar. Süresinde bildirimde bulunmayan abonelerin sözleşmeleri, işletmeci tarafından feshedilmeyerek hizmet sunumuna devam edilebilir.

(5) Abonelik sözleşmesi yapmaya yetkili her temsilci, aynı zamanda abonelik sözleşmesinin feshine ilişkin başvuruları da kabul etme ve fesih işlemlerini başlatmayla yükümlü olup, abone tarafından bu yönde yapılan başvurular işletmeciye yapılmış sayılır.

(6) İşletmeciler sözleşmede yapılacak değişiklikler yürürlüğe girmeden en az bir ay önce abonelerini bilgilendirmekle yükümlüdür. İşletmeci tarafından abonelik sözleşme şartlarında abone aleyhine bir değişiklik yapıldığının aboneye bildirilmesinden sonra, abone herhangi bir tazminat ödemediği takdirde sözleşmeyi feshedebilme hakkına sahiptir. İşletmeciler söz konusu değişikliklerin kabul edilmemesi halinde abonelerin herhangi bir tazminat ödemediği takdirde sözleşmeyi feshedebilme haklarının bulunduğunu abonelere bildirmekle yükümlüdür.

(7) Fesih bildiriminden sonra işletmecinin geri kalan alacakları için abonelere fatura göndermesi, abonelik fesih işlemlerinin yapılmasını durduracak şekilde yorumlanamaz.

(8) Aboneden daha önce alınan depozito, avans gibi ücretler veya abone alacakları var ise, mahsuplaşmayı müteakip kalan tutar on beş gün içerisinde işletmeci tarafından aboneye iade edilir.

İşletmeci değişikliği

MADDE 19 – (1) İnternet servis sağlayıcısı değişikliği sürecinde abonenin aldığı hizmette yaşanabilecek kesintinin asgari seviyede olması esas olup bu durumun sağlanması için işletmeciler işbirliği içinde hareket etmek ve gereken her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(2) Değişiklik süreci; abonenin talebi üzerine abonesi olmak istediği internet servis sağlayıcı tarafından yürütülebilir. Abonenin talebi, imzalı talep formu ya da abonelik sözleşmesinde vereceği onay şeklinde olabilir.

(3) Bu madde kapsamında abone onayının alınması, abonenin yapılan işlemlere dair kabulünü gösteren ispatlanabilir irade beyanı veya belgesinin sağlanması şeklinde yorumlanır.

(4) Kurum, gerekli gördüğü takdirde işletmeci değişikliği esnasında yaşanabilecek kesinti süresi dâhil bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirleyebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Faturalara İlişkin Esaslar

Fatura düzenleme ve gönderme yükümlülüğü

MADDE 20 – (1) İşletmeciler, tüm aboneleri için mali mevzuata uyumlu fatura düzenlemek ve düzenlenen faturayı son ödeme tarihinden önce abonelere posta ile ulaşacak şekilde göndermekle yükümlüdür.

(2) Abonelerin işletmeci tarafından düzenlenmiş olan faturaların kendilerine posta ile gönderilmesini istememeleri halinde işletmeciler, asgari fatura tutarı ve son ödeme tarihini ihtiva eden fatura bilgilerini elektronik ortamda ödeme tarihine en az beş gün kala, bu abonelere göndermekle yükümlüdürler. Düzenlenmiş faturaların posta ile kendilerine gönderilmesini istemeyen aboneler, her zaman bu tercihlerinden vazgeçme ve düzenlenmiş faturanın gönderilmesini talep etme hakkına sahiptir.

(3) İşletmeciler, abonenin talebi üzerine ücretli veya ücretsiz ayrıntılı fatura sağlamakla yükümlüdür.

(4) İşletmeciler güvenliği sağlamak kaydıyla Kurum tarafından ayrıca belirlenmediği sürece, abonelerin asgari üç aylık kullanım detayı/ayrıntılı fatura bilgilerine internet üzerinden ücretsiz olarak erişebilmelerini temin eder ve talep edilmesi halinde bu bilgileri abonelere posta yolu ile gönderir.

(5) Mobil işletmeciler ön ödemeli hatlarda ise her bir hizmetin kullanımını müteakip almış oldukları hizmete yönelik kullanım miktarı, kullanım tutarı ve kalan tutarı gösteren bilgiyi ücretsiz olarak sağlamakla yükümlüdür.

(6) Fatura gönderilmesine ilişkin masraflar işletmeci tarafından karşılanır.

(7) Abonenin ödemesi gereken tutardan elektronik ileti, kısa mesaj gibi yollarla haberdar edilmesi, işletmecinin elektronik veya basılı fatura düzenleme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(8) Abone tarafından fatura bedelinin ödenmemesi halinde, işletmeci borcun takibi için yasal işlemleri başlatmadan makul bir süre öncesinde, borcunu ifa etmesi aksi takdirde borcun yasal yollarla tahsil edileceği hakkında aboneyi ve/veya tüketiciyi son kez uyarır.

Faturalarda bulunması zorunlu hususlar

MADDE 21 – (1) Abonelere gönderilecek faturalarda mali mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydı ile asgari aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

- a) Faturanın ait olduğu dönem ve kesim tarihi,
- b) Uygulanan tarifenin adı, tarife içindeki ücretler, dönem içerisindeki değişiklikler,
- c) Son ödeme tarihi,
- ç) Son ödeme tarihinde ödememenin yapılmaması halinde uygulanacak gecikme faizi oranı,
- d) Bir önceki dönemde geç ödenen faturaya uygulanmış gecikme faizi oranı ve tutarı,
- e) Sabit ücret ve/veya diğer aylık ücretler,
- f) Bağlantı ücreti gibi bir kez alınan ücretler,
- g) Vergi türleri ve diğer yasal kesintiler,
- ğ) Vergi türlerini de içeren toplam fatura ücreti,
- h) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde ücretlendirme periyodu,
- ı) Mobil telefon aboneliklerinde şebeke içi, şebeke dışı, uluslararası gibi ve sabit telefon aboneliklerinde şehiriçi, şehirlerarası, uluslararası gibi yararlanılan her bir hizmetin toplam ücreti,
- i) Bir sonraki fatura kesim ve son ödeme tarihi.

(2) Ayrıntılı faturalarda ise, yukarıdaki hususlarla birlikte asgari aşağıdaki bilgiler yer almalıdır:

- a) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde aranan her numara ve numaranın ait olduğu işletmeci adı, işletmeci adı bilinmiyorsa “diğer operatör” ifadesi,
- b) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde aramanın yapıldığı tarih ve saat, her bir arama için arama süresi ve arama ücreti,
- c) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde arama yöntemi (sesli, görüntülü, v.b.),
- ç) Mobil ve sabit telefon aboneliklerinde toplam arama sayısı ve toplam konuşma süresi,
- d) Veri iletim yöntemi, veri aktarımının boyutu, süresi ve ücreti.

Faturalama anlaşmaları

MADDE 22 – (1) Abonelere ait faturalama bilgisi bulunan sabit ya da mobil telefon hizmeti sunan işletmeciler ile bu şebekeler üzerinden hizmet veren diğer işletmeciler arasında, abonenin birden fazla fatura almasını önlemek amacıyla, tüketiciye ek yük getirmeyecek şekilde, faturalama anlaşması yapılabilir.

(2) Kurum, abonelere ait faturalama bilgisi bulunan sabit ya da mobil telefon hizmeti sunan işletmecilere ücreti karşılığında vergi ve benzeri yükümlülükleri ayrıştırılarak ve tüketicie ek yük getirmeyecek şekilde faturalama hizmeti sağlama yükümlülüğü getirebilir veya yükümlülüğe ilişkin muafiyet tanıyabilir. Tarafların anlaşamaması durumunda, Kurum uzlaşmazlığa ilişkin hüküm ve şartları belirleyebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar

MADDE 23 – (1) İşletmecilerin bu Yönetmelik ile belirlenen yükümlülükleri yerine getirmemeleri halinde 5/9/2004 tarihli ve 25574 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, Tebliğ veya Kurul Kararı ile düzenleme yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 25 – (1) 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Atıflar

MADDE 26 – (1) Mevzuatta, 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Mevcut düzenlemelerin durumu

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliğine dayanılarak yapılan usul ve esaslar, alınan Kurul Kararları ile diğer idari işlemlerin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümleri konuya ilişkin yeni bir işlem yapılana kadar geçerliliğini muhafaza eder.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi, 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası ile 10 uncu maddesi Yönetmeliğin yayımından 6 ay, 13 üncü maddesi, 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası, 21 inci maddesinin ikinci fıkrası Yönetmeliğin yayımından 3 ay sonra, diğer hükümleri Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.

EK-1

Onyedinci Maddenin Beşinci Fıkrasında Yer Alan Türden Haksız Şartlar

a) İşletmecinin, sadece kendisi tarafından belirlenen koşullarda edimini ifa edeceği, buna karşılık tüketicinin her halde ifa ile yükümlü tutulduğu kayıtlar,

b) İşletmeciye, yükümlülüklerini yerine getirmeyen tüketiciden, olayların normal akışına göre gerçekleşmesi beklenebilecek zararı aşacak ölçüde yüksek bir götürü tazminat talep etme imkânı tanıyan hükümler,

c) İşletmeciye sözleşmeyi tek tarafı olarak sona erdirme hakkı tanıyan ancak tüketicie aynı hakkı vermeyen kayıtlar,

ç) İşletmeciye, diğer tarafa iltarda bulunma veya ek süre vermeye ilişkin yasal bir külfetten kurtarmaya ilişkin kayıtlar,

d) İşletmeciye haklı sebeplerin varlığı dışında süresiz bir abonelik sözleşmesini herhangi bir uyarıda bulunmaksızın sona erdirmeye ya da değiştirme hakkı tanıyan kayıtlar,

e) Süreli bir abonelik sözleşmesinde, tüketicinin aksine bir beyanı olmaması halinde sözleşmenin kendiliğinden uzatılmış sayılacağına öngörüldüğü durumlarda, tüketicinin sözleşmeyi uzatmama yönündeki iradesini beyan etmesi için sözleşmenin sona ereceği tarihten itibaren 30 günden uzun bir tarih öngören kayıtlar,

f) Tüketicinin, abonelik sözleşmesinin kurulmasından önce fiilen bilgi sahibi olamayacağı sözleşme şartlarını, aksi ispat edilemeyecek şekilde kabul ettiğini gösteren kayıtlar,

g) İşletmeci tarafından tek taraflı olarak, tüketici aleyhine olmak üzere hizmetin sunumunda, niteliğinde, süresinde ve ücretlerde yapılacak değişikliklere ilişkin kayıtlar,

ğ) İşletmecinin borçlandığı edimi değiştirmesine veya bundan sapmasına imkân veren kayıtlar; meğerki işletmecinin menfaatleri dikkate alındığında bu değişiklik veya sapmaya tüketicinin rıza göstermesi beklenebilir olsun.

h) İşletmeciye, abonelik sözleşmesinin feshi sonrasında ifa etmediği edimler karşılığı almış olduklarını muhafaza etme hakkı veren ve/veya sunmadığı hizmetin bedelini almasına imkân tanıyan kayıtlar,

ı) İşletmecinin hizmetin ifası anında ücreti tespit edebileceğini veya yükseltebileceğini öngören kayıtlar,

i) Tüketicilere abonelik sözleşmelerine ve/veya taahhütlerine son verme isteklerinden dolayı cezai şart veya cayma bedeli ve benzeri isimler altında bedel uygulanacağına dair kayıtlar,

j) İşletmeciye, ifa edilen hizmetin abonelik sözleşmesi şartlarına uygun olup olmadığını tespit etme hakkı veya bir sözleşme şartının nasıl yorumlanacağı konusunda münhasır yetki veren kayıtlar,

k) İşletmecinin, yükümlülüklerini yerine getirmemesine rağmen tüketicinin bütün yükümlülüklerini yerine getirmek zorunda olduğuna ilişkin kayıtlar,

l) Tüketicinin mahkemeye gitme veya başka başvuru yollarını kullanma imkanını ortadan kaldıran veya sınırlandıran, özellikle de hukuki düzenlemelerde öngörülmemiş bir hakeme müracaatını öngören, gösterebileceği delilleri ölçüsüz derecede sınırlandıran veya mevcut hukuki düzen uyarınca diğer tarafta olan ispat külfetini tüketiciye yükleyen kayıtlar.

[R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı)'tan:
**SİGORTA VE REASÜRANS İLE EMEKLİLİK ŞİRKETLERİNİN TEKNİK
KARŞILIKLARINA VE BU KARŞILIKLARIN YATIRILACAĞI
VARLIKLARA İLİŞKİN YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 7/8/2007 tarihli ve 26606 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (c) bendi eklenmiş ve mevcut (c) bendi ve takip eden bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“c) Destek hizmetleri: Çekme, kurtarma, kiralık araç sağlanması, tıbbi nakil, ambulans sağlanması, camcı ve çilingir sağlanması gibi verilen sigorta teminatını tamamlayıcı nitelikte olan ve dışarıdan sağlanan hizmetleri,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 5** – (1) Şirketler matematik karşılık ayrılan sigorta sözleşmeleri hariç diğer sözleşmeler için kazanılmamış primler karşılığı ayırmak zorundadır. Yıllık veya bir yıldan kısa süreli aralıklarla yenilenen sigorta teminatı içeren bir yıldan uzun süreli sigorta sözleşmelerinin yıllık sigorta teminatına karşılık gelen primleri için de kazanılmamış primler karşılığı ayrılır.

(2) Ölüm, yaşama ve her ikisinin kapsandığı hem ölüm hem de yaşama ihtimallerine bağlı teminatlar ile bu teminatlara ek olarak verilen teminatlara ilişkin sözleşmeler hayat sigortası sözleşmesi sayılır ve bunlara ait primler hayat sigortası primi olarak kabul edilir.

(3) Ek teminatların hayat sigortası sözleşmesi ile beraber paket sözleşme olarak verildiği hallerde, bu teminatlar birlikte verildiği hayat sigortası sözleşmelerinden tamamıyla bağımsız olarak değerlendirilir.

(4) Kazanılmamış primler karşılığı, yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri için tahakkuk etmiş primlerin herhangi bir komisyon veya diğer bir indirim yapılmaksızın brüt olarak, gün esasına göre ertesi hesap dönemi veya hesap dönemlerine sarkan kısmından oluşur. Yürürlükte bulunan yıllık hayat sigortaları ile süresi bir yılı aşan birikim priminin de alındığı hayat sigortalarında ise yazılan brüt primlerden varsa birikime ayrılan kısım düşüldükten sonra kalan tutarın takip eden dönem veya dönemlere sarkan kısmından oluşur.

(5) Kazanılmamış primler karşılığının hesaplanması sırasında, sigorta teminatının başladığı gün ile bitiş günü yarım gün olarak dikkate alınır ve buna göre hesaplama yapılır.

(6) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen sözleşmeler için; üretime bağlı olarak tahakkukunun yapılması kaydıyla aracılara ödenen komisyonlar, reasüröre devredilen primler nedeniyle alınan komisyonlar, bölüşmesiz reasürans anlaşmaları için ödenen tutarlar ile tarifelerin ve sigorta sözleşmelerinin hazırlanması ve satışı için yapılan değişken üretim giderleri ve destek hizmetlerine ilişkin ödemelerin gelecek dönem veya dönemlere isabet eden kısmı ertelenmiş gelirler ve ertelenmiş giderler hesapları ile diğer ilgili hesaplar altında muhasebeleştirilir. Bir yıldan uzun süreli sigorta sözleşmeleri için gelir ve giderlerin ertelenmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça ayrıca belirlenir. Her ne ad altında olursa olsun; sözleşmeye bağlı olarak verilmeyen ve sözleşmenin yürürlükten kalkmasına bağlı olarak iadeye konu olmayan teşvik, kârlılık ve benzeri komisyonlar ile giderler ertelenmiş gelir ve gider hesaplamalarında dikkate alınmaz.

(7) Gün veya 1/24 esasına göre hesaplama yapılması mümkün olmayan reasürans ve retroesyon işlemlerinde, kazanılmamış primler karşılığı 1/8 esasına göre ayrılabilir.

(8) Belirli bir bitiş tarihi olmayan emtea nakliyat sigortası sözleşmelerinde, istatistiki verilere göre tahmini bitiş tarihlerinin tespit edilmesi ve buna göre kazanılmamış primler karşılığı ayrılması gerekmektedir. Bu hesabın yapılamaması durumunda, son üç ayda tahakkuk etmiş primlerin % 50'si kazanılmamış primler karşılığı olarak ayrılır.

(9) Kazanılmamış primler karşılığı reasürör payı tutarının hesabında yürürlükte bulunan veya ilgili reasürans anlaşmalarının şartları dikkate alınır.

(10) Net primin hesaplanmasında, bölüşmesiz reasürans anlaşmaları için ödenen tutarların ilgili döneme tekabül eden kısmı devredilen prim olarak telakki edilir.

(11) Dövizde endeksli sigorta sözleşmelerine ilişkin kazanılmamış primler karşılığının hesabı sırasında, sigorta sözleşmesinde ayrıca bir kur belirtilmemişse ilgili primin tahakkuk tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Resmî Gazete’de ilan ettiği döviz satış kurları dikkate alınır.

(12) İlgili hesap yılı içerisinde; cari hesap dönemi itibarıyla finansal tablolar düzenlenirken Devreden Kazanılmamış Primler Karşılığı rakamı olarak, bir önceki hesap yılı sonunun finansal tablolarında yer alan Kazanılmamış Primler Karşılığı rakamı yazılmalı, dönem Kazanılmamış Primler Karşılığı olarak ise finansal tabloların düzenlendiği tarih

itibarıyla yürürlükte olan sigorta sözleşme primlerinin gün esasına göre hesaplanarak bulunan kazanılmamış kısımları toplamı alınmalıdır.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 6** – (1) Sigorta sözleşmesinin süresi boyunca üstlenilen risk düzeyi ile kazanılan primlerin zamana bağlı dağılımının uyumlu olmadığı kabul edilen sigorta branşlarında, ayrıca kazanılmamış primler karşılığının şirketin taşıdığı risk ve beklenen masraf düzeyine göre yetersiz kalması halinde ayrılır.

(2) Şirketler devam eden riskler karşılığı ayırırken, yürürlükte bulunan ve kazanılmamış primler karşılığı ayrılan sigorta sözleşmeleri dolayısıyla ortaya çıkabilecek tazminatların ilgili sözleşmeler için ayrılmış kazanılmamış primler karşılığından fazla olma ihtimaline karşı, her hesap dönemi itibarıyla, son 12 ayı kapsayacak şekilde yeterlilik testi yapmak zorundadır.

(3) Bu test yapılırken, net kazanılmamış primler karşılığının beklenen net hasar prim oranı ile çarpılması gerekmektedir. Beklenen net hasar prim oranı, gerçekleşmiş hasarların (muallak tazminatlar (net) + ödenen tazminatlar (net) - devreden muallak tazminatlar (net)) kazanılmış prime (yazılan primler (net) + devreden kazanılmamış primler karşılığı (net)-kazanılmamış primler karşılığı (net)) bölünmesi suretiyle bulunur. Müsteşarlıkça belirlenecek branşlar için beklenen hasar prim oranının % 95’in üzerinde olması halinde, % 95’i aşan oranın net kazanılmamış primler karşılığı ile çarpılması sonucunda bulunan tutar net devam eden riskler karşılığı, %95’i aşan oranın brüt kazanılmamış primler karşılığı ile çarpılması sonucunda bulunan tutar brüt devam eden riskler karşılığı olarak finansal tablolarda yer alır. Brüt tutar ile net tutar arasındaki fark ise reasürör payı olarak dikkate alınır. Bölüşmesiz reasürans anlaşmaları için ödenen tutarların ilgili döneme tekabül eden kısmı net prim hesabında devredilen prim olarak kabul edilir.

(4) Devam eden riskler karşılığının hesabı sırasında kullanılan muallak tazminat karşılıklarının; tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş ve gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş muallak tazminatlar ile gider paylarını ve gerekli durumlarda muallak tazminat yeterlilik farkını içermesi gerekmektedir.

(5) Şirketler kendi tarifelerini hazırlama ve bu tarifeleri güncelleme aşamasında devam eden riskler karşılığı tutarını dikkate almak zorundadır.

(6) Yeni faaliyete başlanılan branşlarda devam eden riskler karşılığı, faaliyete başlanılmasını takip eden on ikinci ayın sonundan itibaren hesaplanır.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 7** – (1) Şirketler, tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş ancak daha önceki hesap dönemlerinde veya cari hesap döneminde fiilen ödenmemiş tazminat bedelleri veya bu bedel hesaplanmamış ise tahmini bedelleri ile gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri için muallak tazminat karşılığı ayırmak zorundadır.

(2) Tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş muallak tazminat karşılığının hesaplanması sırasında; hesaplanmış veya tahmin edilmiş eksper, bilirkişi, danışman, dava ve haberleşme giderleri de dahil olmak üzere tazminat dosyalarının tekemmülü için gerekli tüm gider payları dikkate alınır ve ilgili hesaplamalarda rücu, sovtaj ve benzeri gelir kalemleri tenzil edilemez. Halefiyet hakkının kazanılmış olması şartı ile uygulama esasları Müsteşarlıkça belirlenecek olan tahakkuk etmiş rücu, sovtaj ve benzeri gelir kalemleri bilançonun aktif tarafındaki ilgili alacak hesabının altında gösterilerek dönem geliri ile ilişkisi kurulur.

(3) Hayat branşı hariç olmak üzere, tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş muallak tazminat karşılığı ile içeriği ve uygulama esasları Müsteşarlıkça belirlenen aktüeryal zincirleme merdiven yöntemleri kullanılarak bulunan tutar arasındaki fark gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelidir. Reasürans şirketlerinin özel şartları dikkate alınarak, bu şirketlerin kullanacakları aktüeryal zincirleme merdiven yönteminin içeriği ve hesaplanma aralığı ile ilgili olarak Müsteşarlık tarafından farklılaştırma yapılabilir.

(4) Müsteşarlık, branşlar veya şirketler itibariyle belirleyeceği aktüeryal zincirleme merdiven yönteminin uygulanmasını isteyebilir. Şirketler her bir branş itibariyle kullanmakta oldukları aktüeryal zincirleme merdiven yöntemini finansal tablolarının dipnotlarında açıklar.

(5) Hayat branşına ilişkin gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş muallak tazminat karşılığına ilişkin hesaplama esasları bu branşa ilişkin teminat tutarları dikkate alınacak şekilde Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(6) Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedellerinin test edilebilmesi için ayrı bir hesaplama yapılır. Bu hesaplama sırasında hesap dönemi sonu rakamları son 12 ayı kapsayacak şekilde brüt olarak dikkate alınır. Bu tarihlerden önce meydana gelmiş ancak bu tarihlerden sonra ihbar edilmiş tazminatlar, gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri olarak kabul edilir. Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedellerinin hesaplanması sırasında, sigorta ve reasürans şirketlerinin bu bedellerle ilgili olarak son 5 veya daha fazla yıllarda; bu tarihlerden önce meydana gelmiş ancak sonrasında rapor edilmiş tazminatların, bunlara ilişkin rücu, sovtaj ve benzeri gelir tahsilatlarının tenzil edilmesinden sonra kalan tutarlarının, söz konusu yıllara ilişkin prim üretimlerine bölünmesi suretiyle bulunan ağırlıklı ortalama dikkate alınır. Cari hesap dönemi için gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedeli, yukarıda belirtilen şekilde hesaplanmış olan ağırlıklı ortalama ile cari hesap döneminden önceki 12 aylık toplam brüt prim üretiminin çarpılması suretiyle bulunur.

(7) Bu test yapılırken, gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedellerinin prim üzerinden ve tüm branşlar bazında hesaplanması gerekmektedir. Cari hesap dönemi veya daha önceki hesap dönemlerinde ihbar edilmiş olmakla birlikte cari hesap döneminde herhangi bir sebeple bu dönem muallaklarında bulunmayan ancak bir sonraki yıl yeniden işleme alınan muallak tazminata konu dosyalar da ilgili branşın gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri hesaplarına dahil edilir.

(8) Test sonucunda bulunan tutar ile üçüncü fıkrada belirtilen şekilde bulunan tutar branşların toplamı itibariyle kıyaslanır ve hangi tutar daha büyük ise bu yöntemin her bir branşına ilişkin tutarları gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tutar olarak finansal tablolara yansıtılır.

(9) Yeni faaliyete başlanan branşlara ilişkin hesaplamalarda, faaliyete başlandığı tarihten itibaren beş yıl boyunca şirket aktüeri tarafından yapılan hesaplamalara göre gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş muallak tazminat karşılığı ile muallak tazminat karşılığı yeterlilik farkı hesaplanır. Ayrıca, hasar dosya adedi olarak yetersiz olduğuna karar verildiği için aktüer tarafından büyük hasar ayıklaması yapılan branşlarda da, ayıklanan büyük hasarlar için yeterlilik farkı hesaplanacaktır.

(10) Yeni faaliyete başlanılan branşlar ile hasar adedi yetersizliği ile ilgili olarak aktüerler tarafından belirlenmiş muallak tazminat karşılıklarının yeterliliğinin ölçülmesi amacıyla, şirketler her hesap yılı sonunda branşlar itibariyle brüt tutarlar üzerinden muallak tazminat karşılığı yeterlilik tablosunu Müsteşarlıkça belirlenen formatta düzenlemek ve hesap yılını takip eden on hafta içerisinde Müsteşarlığa göndermek zorundadır.

(11) Her hesap yılı sonu itibariyle hazırlanacak bu tablo, şirketlerin ayırdığı muallak tazminat karşılığının, bu karşılıkların konusu olan dosyalara ilişkin olarak tüm gider payları da dahil olmak üzere fiilen ödemiş olduğu tazminat bedeli toplamına oranı olan muallak tazminat karşılığı yeterlilik oranını gösterir. Bu branşlara ilişkin muallak tazminat karşılığı yeterlilik oranının % 100'ün altında olması halinde, bu oran ile % 100 oranı arasındaki fark, cari yıl muallak tazminat karşılığı ile çarpılarak yeterlilik oranı fark tutarı bulunur. Yeterlilik oranı fark tutarı her bir branş için ayrı ayrı ilave edilerek cari yılda ayrılacak nihai muallak tazminat karşılığı hesaplanır.

(12) Yeterlilik tablosu düzenlemesi sırasında ve muallak tazminat karşılığı hesabında; tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş, gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş muallak tazminatlar ile tüm gider payları dikkate alınır.

(13) Muallak tazminat karşılığı reasürör tutarının hesabında, yürürlükte bulunan veya ilgili reasürans anlaşmalarının şartları dikkate alınır.

(14) Şirketler ilk hasar ihbarı ile birlikte, muallak tazminat tutarları hesaben kesin olarak tespit edilmemiş ise, branşlar itibarıyla ayırmış oldukları muallak tazminat tutarlarının son beş yıllık istatistiklere dayanan aktüeryal hesaplama sonuçları üzerinden muallak tazminat tutarlarını tahakkuk ettirerek dosya açarlar ve elde edilen bilgilere bağlı olarak her hesap dönemi sonu itibarıyla güncelleyerek yeterli miktarda karşılık ayrılmamış dosyalar için ilave karşılık ayırır veya fazla ayrılan karşılıklar için indirim yaparlar.

(15) Muallak tazminat karşılığı tutarları ile gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedellerinin sözleşme bazında hesaplanması esas olmakla birlikte, reasürans şirketlerinin sigorta şirketlerinden sözleşme bazında bilgi alamadığı durumlarda, reasürans şirketleri sigorta şirketleri tarafından kendilerine bildirilen verileri esas alabilirler.

(16) Tazminat bedelinin çek veya senet ile ödendiği durumlarda, çek veya senet tutarı ilgili banka tarafından sigortalıya ödeninceye kadar çek veya senet tutarı muallak tazminatlardan indirilemez.

(17) Döviz endeksli sigorta sözleşmelerine ilişkin tazminatlar öncelikle sözleşmede yazılı olan kurdan değerlendirilir. Sözleşmede ayrıca bir kur belirtilmemişse, tazminatlar finansal tabloların düzenlendiği tarih itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Resmî Gazete’de ilan ettiği döviz satış kurlarına göre değerlendirilir.

(18) Sigorta şirketinin anlaşmalı olduğu tamirhane ve servise sigorta şirketince ödeme yapılması suretiyle araçların tamir ettirilmesi durumunda, araç tamir edilerek tazminat alacaklısına karşı yükümlülük yerine getirilmiş olduğundan, bu durumdaki dosyalar sigortalıya ibraname imzalatılmasından veya aracın sigortalıya teslimine dair belge verilmesinden sonra muallak tazminat karşılıklarından çıkarılarak ödenen tazminatlar hesabına dahil edilir. Tamire ilişkin bedeller; tamirhane veya servise ödeninceye kadar, ödenen tazminatlar hesabı karşılığında bilançonun pasif tarafındaki ayrı bir hesabın altında ilgili tamirhane veya servis hesabında izlenir. Ayrıca ilgili tamirhanenin veya servisin hesaplarında borçların hangi hesaplardan kaynaklandığı da gösterilir.

(19) Sigortalıların, sigorta şirketinin anlaşmalı olduğu sağlık kuruluşlarında bedeli sağlık kuruluşuna sigorta şirketince ödemek suretiyle tedavi ettirilmesi durumunda, sigorta şirketi sigortalıya yükümlülüğünü yerine getirmiş olduğundan, tedavi giderlerinin sigorta şirketince ödenmesi beklenmeden bu durumdaki dosyalar sigortalıya ibraname imzalatılmasından veya fatura tutarına provizyon verilmesinden sonra muallak tazminat karşılığında çıkarılarak ödenen tazminatlar hesabına dahil edilmelidir. Tedavi bedelleri, sağlık kuruluşuna ödeninceye kadar, ödenen tazminatlar hesabı karşılığında bilançonun pasif tarafındaki ayrı bir hesabın altında ilgili sağlık kuruluşu hesabında izlenir. Ayrıca ilgili sağlık kuruluşunun hesaplarında borçların hangi hesaplardan kaynaklandığı da gösterilir.

(20) Kazanma ve kaybetme ihtimali değerlendirilmeksizin, dava aşamasında olan hasarlar için muallak tazminat karşılık rakamı olarak öncelikle dava değeri esas alınır. Ancak, sigortalı tarafından talep edilen gecikme faizi, mahkeme masrafı ve avukatlık ücreti gibi masraf kalemleri haricindeki tazminatın sigorta sözleşmesi teminat limitlerini aşması durumunda, şirketler aşan kısmı muallak tazminat tutarlarından indirmelidir. Dava değerine rağmen bilirkişi raporu veya bilirkişi atanana kadar eksperin hazırlamış olduğu rapor, fatura gibi kesin kanıtlara dayanılarak tespit edilen tazminat tutarına dönem sonuna kadar işlemiş gecikme faizi, avukatlık ücreti gibi masrafları da ilave ederek muallak tazminat karşılık tutarı belirlenir.

(21) Tazminat ödemesine konu olmayan ve tazminat alacaklıları tarafından da takip edilmeyen hasarlar, zamanaşımı süresinin dolmasını takiben muallak tazminatlar arasından çıkarılarak gelir kaydedilmelidir.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinin ikinci cümlesinde yer alan “onaylı” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 9 – (1) Takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve katastrofik riskleri karşılamak üzere ek teminatlar da dahil olmak üzere tüm branşlarda verilen kredi ve deprem teminatları için ayrılan karşılıktır.

(2) Bu karşılık her bir yıla tekabül eden deprem ve kredi net primlerinin %12’si oranında hesaplanır. Net primin hesaplanmasında, bölüşmesiz reasürans anlaşmaları için ödenen tutarlar devredilen prim olarak telakki edilir. Birden fazla branşı kapsayan bölüşmesiz reasürans anlaşmalarında devredilen prim tutarının deprem ve kredi branşlarına isabet eden kısmı, şirket tarafından başka bir hesaplama yöntemi öngörülmemişse, bu branşların toplam prim tutarı içerisindeki ağırlıkları dikkate alınarak belirlenir.

(3) Reasürans şirketlerinin bölüşmeli ve bölüşmesiz esasta kabul ettikleri işlerde dengeleme karşılığı, her bir yıla tekabül eden deprem ve kredi net primlerinin % 12’si oranında hesaplanır. Reasürans şirketleri tarafından bölüşmesiz esasta kabul edilen işlerden sağlanan prim içindeki deprem ve kredi primi payı, bölüşmeli esasta kabul edilen işlerdeki deprem ve kredi prim payı nispetinde hesaplanır.

(4) Karşılık ayrılmasına son beş finansal yılda yazılan net primlerin en yüksek tutarının %150’sine ulaşıncaya kadar devam edilir. Beşinci yılın geçmesini müteakiben prim üretimi rakamına bağlı olarak karşılık rakamının bir önceki yılki bilançoda yer alan karşılık tutarına göre daha düşük çıkması durumunda aradaki fark özsermaye altında diğer kar yedekleri içerisinde gösterilir. Özsermayeye aktarılan bu tutar yedek olarak tutulabileceği gibi sermaye artırımına konu olabilir veya tazminat ödemelerinde kullanılabilir.

(5) Vefat teminatının verildiği hayat sigortalarında dengeleme karşılığının hesabı sırasında şirketler kendi istatistik verilerini kullanacaklardır. Gerekli hesaplamayı yapabilecek veri seti bulunmayan şirketler vefat net priminin %11’ini deprem primi kabul edecek ve bu tutarların %12’si oranında karşılık ayıracaklardır.

(6) Depremin meydana gelmesi veya kredi branşında ilgili finansal yılda teknik zarar gerçekleşmesi durumunda, kredi ve deprem teminatları için ayrılan karşılıklar tazminat ödemelerinde kullanılabilir. Hasarın meydana gelmesi durumunda, reasüröre isabet eden miktarlar ile sözleşmede belirtilen muafiyet limitinin altında kalan miktarlar dengeleme karşılıklarından indirilemez.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 10 – (1) İkramiye ve indirimler karşılığı, cari dönemde yaşayan poliçelere ilişkin olarak sigortalıya müteakip dönemlerde yenilemeye bağlı olmaksızın bir ikramiye veya indirim taahhüdünde bulunduğu takdirde ayrılması gereken karşılıktır. Sigorta şirketlerinin ikramiye ve indirim uygulamasına gitmesi durumunda, cari yılın teknik sonuçlarına göre sigortalılar ve lehdarlar için ayrılan ikramiye ve indirim tutarlarından oluşur.

(2) İkramiyeler ve indirimler cari hesap dönemi içinde lehdar veya sigortalının lehine tahakkuk etmiş ve ödenmiş ya da ödenecek tüm tutarları kapsar. Bu ödeme sigortalının ilerideki primlerinden indirim yapılması veya matematik karşılıklarında artırım yapılması şeklinde gerçekleştirilir. Şirketler, taahhütte buldukları ikramiye ve indirim tutarlarını sözleşmede belirtmek zorundadırlar.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ğ) Poliçe mukabili ikrazlar ile sigorta sözleşmesi tutarının tamamına ilişkin olarak, sigorta sözleşmesinin düzenlenmesi aşamasında, bankalarca ödeme garantisi verilen kredi kartı hesapları hariç ve alacaklar için teminat olarak verilmiş hazine bonosu, devlet tahvili, mevduat, nakit ve dövizler tenzil edilmiş olmak üzere, aracılık yapan bankalardan olan alacaklar hariç, esas faaliyetlerden alacakların brüt teknik karşılıkların %25’ini aşan kısmı,”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Gözetim ve stres testi yapılması

MADDE 15 – (1) Şirketler teknik karşılıklarına ve bu karşılıkların yatırıldığı varlıklara ilişkin bilgi ve belgeler ile tablolarını, belirlenen süreler içerisinde, gözetim amacıyla Müsteşarlığa gönderir.

(2) Teknik karşılıklarının yeterliliklerinin tespit edilmesi de dahil olmak üzere, şirketin mali yeterliliğin belirlenebilmesini teminen yazım riskine, katastrofik risklere, faiz, döviz, menkul kıymetler, kredi ve likidite risklerine ilişkin olarak Müsteşarlık şirketler tarafından stres testi yapılmasını talep edebilir.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin geçici ikinci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici 3 üncü madde eklenmiştir.

“2010 ve 2011 yılları için aşamalı yükümlülük seviyesi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen aktüeryal zincirleme merdiven metoduna istinaden bulunan tutar; 2010 yılı hesaplamalarında en az %80, 2011 yılı hesaplamalarında en az %90 oranında dikkate alınabilir. Şirketler, finansal tablolarının dipnotlarında, hangi oranda hesaplama yapıldığını açıklamak zorundadır.”

MADDE 11 – Bu Yönetmelik 30 Eylül 2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12 – Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
7/8/2007	26606
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
18/10/2007	26674

[R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odasından:
**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ELEKTRİK
MÜHENDİSLERİ ODASI TEKNİK UYGULAMA SORUMLULUĞU
UYGULAMA ESASLARI YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, teknik hizmet kalitesinin yükseltilmesi, yapı ve tesis üretiminin sağlam, kullanışlı, güvenilir ve ekonomik bir biçimde toplum yararına yürütülmesine katkıda bulunacak önlemlerin alınması, yapı ve tesis ruhsat eki projelerine göre gerçekleştirilmesi, yapı ve tesis üretimini kontrol ile görevli kamu kuruluşlarına ve ilgili idarelere yardımcı ve destek olunması için gerekli yapının denetlenmesi ile bu hizmetlerin yürütülmesini üstlenen teknik uygulama sorumlusu Elektrik, Elektronik, Elektrik Elektronik Mühendislerinin görev, yetki, sorumluluk ve çalışma yöntemlerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, kamu yatırım ve tesisleri ile 13/7/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamı dışında kalan yapı ve tesislere ilişkin 3194 sayılı İmar Kanununda denetime yönelik Fenni Mesuliyet Hizmetleri olarak tanımlanan, Teknik Uygulama Sorumluluğu Hizmetleri ile bu hizmetlerin yürütülmesini üstlenen teknik uygulama sorumlusu Elektrik, Elektronik, Elektrik Elektronik Mühendislerinin görev, yetki ve çalışma yöntemleri ve yükümlülüklerine ilişkin düzenlemeleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) BT: Büro Tescil Belgesini,
- b) Elektrik Tesisatçısı: Elektrik iç tesis yapım işini üstlenen ve ilgili idarelere karşı yürürlükteki kanunlara, yönetmeliklere, imar planına, ruhsat ve eki projelerine, Türk standartlarına, teknik şartnamelere, iş güvenliği ile ilgili tüzüğe, ilgili diğer tüm mevzuat hükümlerine, fen sanat ve sağlık kurallarına uygun olarak tamamlanmasından, tesisatın sağlamlığından, niteliklerinden, usulsüz ve tekniğe aykırı yapılmasından doğacak zararlardan sorumlu olan gerçek kişiyi
- c) EM: Elektrik, Elektronik, Elektrik Elektronik Mühendislerini,
- ç) EMO: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odasını,
- d) İlgili İdare: Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi verme yetkisine sahip kurumları; belediyeler ve mücavir alan sınırları dahilinde belediyeler, bu alanlar dışında kalan alanlarda valilikler, organize sanayi bölgelerinde organize sanayi bölge müdürlüklerini,
- e) Proje Sorumlusu: Elektrik iç tesis projelerini hazırlama yetkisine sahip gerçek kişiyi;
- f) Serbest Müşavir Mühendis: 18/3/2004 tarih ve 25406 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Mühendisleri Odası Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği uyarınca EMO’ya kayıt ve tescilini yaptırarak faaliyet yürüten EM’leri
- g) SMM: Serbest Müşavir Mühendisi,
- h) Teknik Uygulama Sorumlusu (TUS): Proje müellifleri kendisi olsun veya olmasın, yapıların, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, İmar Kanunu ve ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesi için kamu adına denetleyen ve ilgili idareye karşı sorumlu olan EM’leri
- ı) Tescilli Büro: Serbest Müşavir Mühendislik hizmetlerini yapmak üzere Elektrik Mühendisleri Odasına kayıt ve tescil yaptıran ve bünyesinde en az bir Serbest Müşavir Mühendisi ücretli, sözleşmeli, ortak ve benzeri bir bağlantı içinde bulunduran gerçek veya tüzel kişi ya da kuruluşları,
- i) TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği’ni
- j) TUS Yapı Denetim Hizmet Sözleşmesi: TUS Sicil Durum Belgesi düzenlenebilmesi için; TUS hizmetini yürütecek TUS ile yapı sahibi arasında düzenlenen sözleşmeyi,
- k) TUS Sicil Durum Belgesi: Teknik uygulama sorumlusu ve yapıyla ilgili bilgilerin bulunduğu, TUS hizmeti başlangıcında Oda Birimi tarafından düzenlenen belgeyi,

1) TUS Yapı Denetim Takip Defteri: Teknik uygulama sorumlusunun, yapı denetim sonuçlarını yazacağı ve Oda birimi tarafından verilen defteri,

m) Yapı Sahibi: Yapı üzerinde mülkiyet hakkına sahip olan gerçek ve tüzel kişileri,

n) Yapı: Karada ve suda, daimî veya geçici, yeraltı ve yerüstü inşaatları ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve hareketli tesisleri,

o) Yapım Süresi: Yapı sahibinin yapı ruhsatını aldığı tarih ile yapı kullanma iznini aldığı tarih arasındaki dönemi,

ö) Yüklenici (Müteahhit): Yapıyı, tesisatı ve malzemeleriyle birlikte İmar Kanununa, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa eden, neden olduğu mevzuata aykırılığı gidermek mecburiyetinde olan gerçek veya tüzel kişiyi veya birden fazla gerçek veya tüzel kişinin aralarında yaptıkları anlaşma ile oluşturulan grubu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teknik Uygulama Esasları ile Görev, Yetki ve sorumlulukları

Teknik uygulama sorumlusunun görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 5 – (1) Teknik uygulama sorumlusunun görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır;

a) TUS, uzmanlık konusuna göre üstlendiği teknik uygulama sorumluluğu hizmetlerini; genel anlamda toplumun, işverenin, yapı sahibi ve kullanıcılarının, meslektaşlarının, EMO'nun ve yapıya ilişkin diğer fenni mesullerin ortak yararını gözeterek, mesleki davranış ilkelerine uygun ve eksiksiz olarak yerine getirmekle yükümlüdür.

b) TUS, teknik uygulama sorumluluğunu üstlendiği yapının yapı ruhsatı ve ekleri, onaylı proje ve hesaplar ile teknik şartnamelere göre inşa edilmesini denetler. Her türlü inşaat, imalat, tesisat ve montajı, projelerine, detaylarına göre, boyut ve şekillerine uygun olarak eksiksiz yapılmasını uzmanlık konusuna göre denetler. Proje müellifinin kaşesi ve imzası ile İdarenin onayı olmayan çizili ve yazılı belgelere itibar etmez ve bunlara dayanarak uygulama yaptırılmaz.

c) TUS, teknik uygulama sorumluluğunu üstlendiği yapının aynı anda şantiye şefliğini, yapı yükleniciliğini veya elektrik tesisatçılığını üstlenemez, bu yapıya malzeme satışı yapamaz. Ayrıca TUS, bağlı bulunduğu tescilli büro ile herhangi bir ticari ortaklığı bulunan veya ticari faaliyette bulunduğu firmaların uygulamasını üstlendiği yapılarda TUS hizmetini üstlenemez.

ç) Teknik Uygulama Sorumlusunun yapının bulunduğu il sınırları içinde ikamet etmesi esastır. Farklı bir ilde TUS hizmeti üstlenilebilmesi için, her bir yapı için ilgili idarenin ve ilgili EMO biriminin uygun görmesi ve yapı yeri ile TUS'un işyeri arasındaki mesafenin en fazla 200 km olması gerekir.

d) İlgili EMO birimi sınırları içerisinde TUS görevini üstlenecek yeterli sayıda SMM yoksa bu maddenin (ç) bendine uygun olarak başka bir TUS görevlendirilir.

e) TUS görevi üstlenecek bütün SMM'lere 120.000 m² inşaat alanı üzerinden ilgili EMO birimince TUS puanı verilir. Üzerinde başka bir TUS bulunmamak koşulu ile bu miktarı aşan tek ruhsata bağlı inşaatlarda bu şart aranmaz.

f) Bir yapı kümesi içerisindeki yapıların TUS hizmeti, SMM'nin üzerindeki TUS puan sınırını aşmaması koşuluyla tek bir SMM tarafından görülebileceği gibi farklı SMM'ler tarafından da üstlenilebilir.

g) TUS puan sınırı dolan SMM, ilgili EMO birimi tarafından uyarılır ve TUS puanında düşme olana kadar yeni TUS hizmeti üstlenemez. Ancak TUS puanı düşerse, düşen puan kadar yeni TUS hizmeti üstlenilebilir.

ğ) Süreli olarak faaliyetleri kısıtlanan TUS hizmeti üstlenmiş SMM'lerin bu durumları ile TUS puanlama bilgileri EMO birimleri tarafından denetlenerek, düzenlenecek sicil durum belgesi ilgili idareye gönderilir.

h) TUS, görevini yapması sırasında ruhsat ve ekleri projelere, yasa, yönetmelik ve standartlara aykırı iş ve uygulamaları TUS Tesis Takip defterine işleyerek kayıt altına almak ve bu durumu altı iş günü içinde ruhsatı veren ilgili idareler ve ilgili EMO birimine bildirir.

ı) İş Bitirme Tutanağı, TUS Sicil Durum Belgesi, TUS Tesis Takip Defteri iş bitiminde ilgili EMO Birimine teslim edilir. EMO birimi bu belgelerle birlikte düzenlenmiş olan TUS hizmetine ait serbest meslek makbuzu veya fatura fotokopisini arşivler.

i) Yapının ilgili idare ve Oda tarafından onaylanmış projelerinin ve eklerinin, diğer gerekli yazılı ve çizili belgelerin, yapı ruhsatının, TUS Tesis Takip Defterinin yapı yerinde bulunmasını şantiye şefi ile birlikte sağlar.

j) Elektrik Tesisatçısı tarafından yapılan her türlü imalatı ve kullanılan malzemeyi yerinde inceler, uygulama projesine göre uygun olup olmadığını kontrol eder. Proje ve eklerinin sorumluluğu ve değişiklik yapma yetkisi elektrik proje müellifine aittir. Yeniden yapılmasında yarar sağlanmayan ve yapılan şekli ile kalmasında sakınca görmediği eksiklikleri, proje müellifinin ve yapı sahibinin de onaylarını aldıktan sonra TUS Yapı Denetim Takip Defterine kaydeder.

k) TUS, inşaatın bitiminde yapıyı inceleyerek, yapının ruhsatı ve ekleri ile ilgili mevzuat hükümlerine ve teknik şartnameye uygun yapıldığına ilişkin elektrik iç tesisat denetim raporu düzenleyerek durumu TUS Yapı Denetim Takip Defterine kaydeder. İş bitirme tutanağını yapının diğer TUS'larıyla birlikte imzalar.

1) TUS görevini yasal zorunluluklar dışında devredemez, vekaleten yaptırılmaz.

m) TUS, inşaatla uzmanlık alanıyla ilgili her konuyu ve imalatı bilmek, görmek, izlemek, yanlışları düzelttirmek ve gerekirse yasal koşulları yerine getirtmekle yükümlüdür.

n) TUS, inşaatla gördüğü tüm aksaklıkları ve yanlışlıkları, projeye aykırılıkları, yapı sahibine, elektrik tesisatçısına ve proje müellifine bildirir, düzeltilmesini talep eder.

o) TUS, bütün girişim ve uyarılarına rağmen projeler ve teknik şartnamelere uygun hale getirilmeyen işleri ve uygulamaları 6 işgünü içerisinde yapı ruhsatını veren ilgili idareye yazılı olarak bildirir.

ö) TUS, yapının inşaatı süresince özel durumlarda kendisine yapılan çağrıya mücbir sebepler haricinde 48 saat içinde cevap verir.

p) TUS SMM-BT belgelerini almış olmak ve üzerinde fenni mesullük görevi bulunduğu sürece anılan belgeleri her yıl yeniler.

r) TUS, EMO'nun öngördüğü meslek içi eğitimleri almış olmalıdır.

s) TUS, yapı sahibi ve elektrik tesisatçısını yazılı olarak uyarılmışsa ve ilgili idareye bildirmiş ise bu uyarılarına uyulmamış olmasından ötürü doğacak hata ve kusurlardan sorumlu tutulamaz.

ş) TUS'a kendi mesleki sorumluluk alanı dışında ve yapı yerinde meydana gelecek işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin kaza ve hasarlardan dolayı herhangi bir sorumluluk yüklenemez.

Uygulama esasları

MADDE 6 – (1) Uygulama esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) EMO birimi tarafından düzenlenen TUS Sicil Durum Belgesinin bir örneği EMO birimince saklanır, diğer örneği ise ilgili idareye verilir. Her iş için ayrı bir TUS Sicil Durum Belgesi düzenlenir ve ilgili EMO Birimi tarafından onaylanır. TUS Sicil Durum Belgesi verilmesinde SMM Belgesi düzenlenmesindeki uzmanlık ayrımı kriterlerine uyulur. TUS Sicil Durum Belgesi, SMM Belgesi sahibi olan EM'lere Teknik Uygulama Sorumluluğu hizmetini üstlenmeleri durumunda düzenlenir. Ancak ortaklığın çoğunluk hissesinin EMO harici TMMOB üyelerinden oluştuğu mühendislik ve mimarlık hizmeti vermek amacıyla

kurulmuş bulunan sermaye şirketlerinde ücretli olarak çalışan EM'ler, TUS Hizmeti üstlenemezler.

b) TUS Hizmet Sözleşmesi, yapı sahibi veya vekili ile TUS tarafından kaşelenerek imza altına alınır. Sözleşmenin ilgili EMO Biriminde, yapı sahibinin kendisi veya noter kanalı ile belirlediği vekili tarafından imzalanması asıldır. TUS hizmet sözleşmesi, bir nüshası EMO biriminde, bir nüshası yapı sahibinde, bir nüshası ise TUS'un kendisinde kalmak üzere düzenlenir.

c) TUS Yapı Denetim Takip Defteri; EMO birimi tarafından düzenlenerek, şantiye şefi tarafından şantiyede bulundurulup muhafaza edilmesi için TUS'un kendisine verilir. TUS, inşaatın proje ve teknik koşullara uygunluğunu, inşaatın her aşamasında denetleyip, her denetimin sonucunu tesisatçı ya da diğer ilgililere yaptığı uyarı ve yönergeleri tarih vermek ve imzalamak koşuluyla TUS Yapı Denetim Takip Defteri'ne işler. TUS Yapı Denetim Takip Defterinin ilgili idare veya EMO tarafından gerekli görüldüğünde ibraz edilmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teknik Uygulama Sorumlusunun, Hizmet Süresi, Hizmet Bedeli, Görevinin Sona Ermesi, Mesleki Denetimi ve Yapım İşinin Durdurulması

TUS hizmet süresi

MADDE 7 – (1) TUS süresi, yapı ruhsatının onaylandığı tarihten itibaren başlar. Zorunlu nedenler ile işe başlama gecikir ise TUS, bu durumu TUS Yapı Denetim Takip Defterine kaydeder ve ilgili idareye ve EMO birimine yazılı olarak bilgi verir.

(2) TUS hizmetinin bitiş tarihi, aksi bir hüküm yoksa yapı ile ilgili iş bitim bildirimini imzalayıp EMO'ya onaylattıktan sonra yapı kullanma izninin alındığı tarihtir. Ancak yapı yüklenicisinin yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarının ve diğer sorumluluklarının gereğini yerine getirmemesi sebebiyle yapı kullanım izin belgesi alınamaması durumunda, yapı yüklenicisi olmayan yapı sahibinin ya da yapıda görev alan TUS'ların talebi ile ilgili idarenin düzenleyeceği tespit tutanağının EMO birimine iletilmesi sonrasında TUS'un görev süresi sona erer.

(3) TUS hizmet süresi sözleşmede belirtilir. Süre tespitinde EMO tarafından hazırlanan “Yapı Süresi En Çok Süre Cetveli” örnek alınır. Yapının sözleşme süresi içerisinde bitirilememesi durumunda taraflarca bulunulan yılın EMO En Az Ücretler Tanımları üzerinden ek sözleşme yapılır.

TUS hizmeti sözleşmesinin yenilenmesi durumunda, yapıya ilişkin mülkiyet belgesi, yeni TUS sözleşmesi, yapı ruhsatı, yapının o andaki durumunu gösteren tespit tutanağı istenir.

(4) TUS'un değişmesi durumunda, yapının o andaki durumunu gösteren tespit tutanağı, yeni TUS tarafından düzenlenerek imzalanır.

(5) TUS hizmet süreleri iş programı ile aynı olur. Bu süreler sözleşme ile belirlenir. Aşağıda yer alan tablo, bu koşulların yerine getirilmediği durumlarda örnek alınacak süreleri gösterir.

YAPI SÜRESİ TEKNİK UYGULAMA ENÇOK SÜRE CETVELİ										
Kat Adedi	Normal Kat Alanı (m ²)									
	0-100	101-200	201-300	301-400	401-500	501-600	601-700	701-800	801-900	901-1000
1	5 ay	6 ay	7 ay	9 ay	10 ay	11 ay	12 ay	13 ay	14 ay	15 ay
2	7 ay	9 ay	11 ay	12 ay	13 ay	14 ay	15 ay	16 ay	18 ay	19 ay
3	8 ay	9 ay	11 ay	13 ay	14 ay	15 ay	16 ay	17 ay	18 ay	19 ay
4	9 ay	11 ay	13 ay	15 ay	16 ay	17 ay	18 ay	19 ay	20 ay	21 ay
5	10 ay	12 ay	15 ay	17 ay	18 ay	19 ay	20 ay	21 ay	22 ay	23 ay
6	11 ay	13 ay	16 ay	18 ay	20 ay	21 ay	22 ay	23 ay	24 ay	25 ay
7	12 ay	14 ay	17 ay	20 ay	22 ay	23 ay	24 ay	25 ay	26 ay	27 ay
8	13 ay	15 ay	18 ay	21 ay	23 ay	25 ay	26 ay	27 ay	28 ay	29 ay
9	14 ay	16 ay	19 ay	22 ay	24 ay	26 ay	28 ay	29 ay	30 ay	31 ay
10	15 ay	17 ay	20 ay	23 ay	25 ay	27 ay	29 ay	31 ay	32 ay	33 ay
11	16 ay	18 ay	21 ay	24 ay	26 ay	28 ay	30 ay	32 ay	34 ay	35 ay
12	17 ay	19 ay	22 ay	25 ay	27 ay	29 ay	31 ay	33 ay	35 ay	37 ay
13	18 ay	20 ay	23 ay	26 ay	28 ay	30 ay	32 ay	34 ay	36 ay	37 ay
14	19 ay	21 ay	24 ay	27 ay	29 ay	31 ay	33 ay	35 ay	37 ay	37 ay

(6) İnşaat, tabloda belirtilen süre içinde bitirilmediği takdirde, o yılın EMO En Az Ücret Tanımları üzerinden hesaplanan toplam bedelin süreye bölünmesi ile bulunan aylık ücret, uzayan sürede TUS'a aylık olarak ödenir.

(7) İnşaat ihale edilmişse, yüklenicinin sözleşmesinde yazılı inşaat süresi esas alınır. TUS, inşaat süresinin uzamasından sorumlu tutulamaz.

(8) Kat alanı 1000 m²'den fazla yapılarda, kat alanının her 100 m² artması durumunda, tabloda belirtilen sürelerle, bir ay ilave edilir.

(9) Kat adedi 14 kattan fazla yapılarda, artan her kat için, tabloda belirtilen sürelerle, bir ay ilave edilir.

TUS hizmet bedeli

MADDE 8 – (1) TUS'a yapılacak ödeme, 22/4/1990 tarihli ve 20500 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren TMMOB Serbest Mühendislik ve Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği gereği Odaca belirlenen asgari ücret ve TUS Hizmet Sözleşmesinde belirlenen biçimde yapılır.

(2) Birbirini tekrar eden yapılarda, aynı projenin aynı yerde ve aynı sözleşme dahilinde yapılması durumunda, asgari ücret tarifesine göre bulunan TUS denetim ücreti tüm uygulamaların %100'ü alınarak toplam yapı alanı üzerinden değerlendirilir.

Yapım işinin geçici bir süre durdurulması

MADDE 9 – (1) İnşaat, iklim koşulları, yapı yasağı ya da zorunlu nedenlerle geçici bir süre durdurulursa, durum yapı sahibi tarafından ilgili idareye ve TUS'a yazılı olarak bildirilmek zorundadır. Bu durumda TUS'un hizmet süresi devam eder ancak sözleşmede aksine bir hüküm yoksa TUS'a durdurulan süreye karşılık gelen TUS hizmetleri ücreti ödenmez.

(2) İnşaat, iklim koşulları ya da zorunlu nedenlere dayanmadan yapı sahibinin kendi isteği üzerine herhangi bir nedenle geçici olarak durdurulursa durum ilgili idareye ve TUS'a yazılı olarak bildirilmek zorundadır. İnşaatın geçici bir süre durdurulması durumunda, TUS'un hizmet süresi devam eder ve sözleşmede aksine bir hüküm yoksa bu süre içerisinde TUS hizmetleri ücretleri kendisine ödenir.

(3) İnşaatın herhangi bir nedenle geçici olarak durdurulduğu önceden TUS'a ve ilgili idareye yazılı olarak bildirilmediği takdirde inşaatın geçici olarak durdurulduğu süre TUS'un hizmet süresinden sayılır.

(4) İnşaatın herhangi bir nedenle geçici bir süre durdurulması nedeniyle yapım süresinin sözleşme süresini aşması durumunda taraflar ek sözleşme yaparlar. Bu sözleşmede, TUS'un ücreti hizmetin yapıldığı yılın En Az Ücret Tanımlarından hesaplanarak ödenir.

(5) İnşaatın geçici olarak durdurulduğu 3 aylık sürenin sonunda inşaat yeniden başlamaz ise TUS'un sözleşmesini fesih hakkı doğar. Sözleşmenin feshi durumunda TUS'un yaptığı hizmetten doğan alacaklarının tamamı ödenir.

Yapım işinin süresiz durdurulması

MADDE 10 – (1) Yapı sahibi inşaatın süresiz olarak durdurulduğunu TUS'a ve ilgili idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. Bildirimden sonra 7 işgünü içinde TUS'un görevi sona erer ve sözleşmesi fesih olur. TUS bu durumu ilgili İdareye bu süre içinde bildirir.

(2) Bu durumda, TUS'un yaptığı hizmetten doğan alacaklarının tamamının ödenmiş olması gerekir. Ayrıca sözleşmede belirtilen işin tamamına ait bedelin bu ödemeden sonraki miktarının %30'u, inşaatın durdurulduğu yılın En Az Ücret Tanımlarına göre hesaplanarak bir ay içerisinde TUS'a ödenir.

TUS'un istifası ve görevinden alınması

MADDE 11 – (1) TUS geçerli bir gerekçe olmadan görevini bırakamaz ve devredemez. TUS'un görevini bırakabilmesi için aşağıdaki gerekçelerden birinin varlığı gerekir.

a) TUS hizmetini yürütemeyeceği 5 inci maddede tarif edilen uygulama alanı dışına yerleşmesi,

b) Çalışma statüsünün değişmesi,

c) Mesleği uygulama yeteneklerini yitirmesi,

ç) Yazılı uyarılarına rağmen, yapı sahibinin uygunsuz inşaat ve imalatları düzelttirmemekte direnmesi,

d) Askere gitme veya seferberlik, olağanüstü hal veya doğal afetler nedeniyle görevini yapamaması,

e) Yapı sahibinin sözleşme hükümlerine aykırı davranması.

(2) TUS geçerli bir gerekçe ile istifa eder ise görevin bırakıldığı tarihe kadar yapılan işlere ait sorumlulukları devam eder. Bu durumda, yapıda tespit tutanağı düzenlenir ve TUS'un yaptığı hizmetten doğan alacaklarının tamamı ödenir.

(3) TUS'un istifası EMO'nun ve ilgili idarenin onayı ile yürürlüğe girer.

(4) TUS'un ilgili mevzuata uygun olarak üstlendiği TUS hizmetini sorumluluğu çerçevesinde gereğince yapmaması, yapımı geciktirmesi nedeniyle yapı sahibi ve elektrik tesisatçısını maddi kayıplara uğratması ve bu durumun ilgili EMO birimi tarafından da tespiti ve onayından sonra ilgili İdarece görevinden alınabilir.

Bu durumda yapı sahibi, EMO'nun da onayı ile yeni bir TUS'u 7 işgünü içinde görevlendirir.

(5) TUS'un yukarıdaki gerekçeler ile veya herhangi bir nedenle EMO tarafından meslekten men cezası alması halinde, TUS görevi ilgili EMO birimi kararıyla sona erdirilir ve bu karar ilgili İdareye ve ilgililere yazı ile bildirilir. Bu durumda, TUS'un yaptığı hizmetten doğan alacaklarının tamamı ödenir.

(6) TUS'un, görevinden istifa etmesi veya görevinden alınması durumunda; inşaatın o andaki durumunu belirleyen tespit tutanağı düzenler ve yapı sahibine, ilgili idareye ve EMO'nun ilgili birimine yazılı bildirimde bulunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer hükümler

MADDE 12 – (1) Şantiye elektriği bağlantısı için yetkili Elektrik Dağıtım Şirketinin ilgili birimlerine başvuru sırasında; yapı ruhsatı, onaylı proje, TUS Sicil Durum Belgesi,

elektrik tesisatçısı tarafından doldurulan ve TUS tarafından imzalanan İşe Başlama Bildirimi istenen diğer evraklarla birlikte verilir.

(2) İş bitiminde, elektrik tesisatçısı tarafından doldurulan ve TUS tarafından imzalanan İş Bitim Bildirimi, TUS tarafından doldurulan Elektrik İç Tesisleri Denetim ve Muayene Uygunluk Belgesi ve ekleri yetkili Elektrik Dağıtım Şirketlerinin ilgili birimlerine verilerek tesisin enerjilendirilmesi TUS tarafından istenir ve tesis yetkili Elektrik Dağıtım Şirketlerinin ilgili birimleri tarafından enerji lendirilir.

(3) EMO birimleri TUS görevini üstlenen SMM'yi her zaman denetlemeye yetkilidir. TUS görevini tam olarak yapmayan veya aksatan SMM hakkında 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu yürütür.

[R.G. 25 Temmuz 2010 – 27652]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kararı

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanlığından:

Nisan 2010 dönemi sonuna kadar sürelerini bitirip, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yükseltilmelerine karar verilen adli yargı hâkim, Cumhuriyet başsavcısı ve savcılarını ile idari yargı hakimlerine ait sıra defteri 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 29 uncu maddesi gereğince aşağıda gösterilmiştir.

[R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Kararı

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2010/13514

Karar No : 2010/19357

YARGITAY İLAMI

Mahkemesi : İskenderun İş Mahkemesi

Tarihi : 16/06/2009

Numarası : 2008/341 - 2009/480

Davacı : Ali Kurt Adına Avukat Eshabil Kendir

Davalı : 1- Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı
2-Yazıcı Demir Çelik A.Ş. Adına Avukat
Yeliz Kendi Şahin

3- Doğan Taşımacılık San. ve Tic. Ltd.Şti.

Davacı Ali Kurt ile davalılar Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı, Yazıcı Demir Çelik A.Ş. ve Doğan Taşımacılık San ve Tic. Ltd.Şti. arasındaki davada İskenderun İş Mahkemesince verilen ve kesinlik sınırı nedeniyle davanın esasını incelenmeksizin kesinleşen 16.06.2009 gün ve 2008/341 E, 2009/ 480 sayılı kararının hukuka aykırı olduğu iddiası ile kanun yararına bozulması Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 17.03.2010 gün ve 2010/ 54469 sayılı tebliğnamesi ile istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm belgeler okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

1- Miktar ve değeri temyiz kesinlik sınırını aşmayan taşınır mal ve alacak davalarına ilişkin nihai kararlar HUMK.'nun 427/II maddesi uyarınca temyiz edilemez. Kesinlik sınırı kamu düzeni ile ilgilidir. Temyiz kesinlik sınırı belirlenirken yalnız dava konusu edilen taşınır malın veya alacağın değeri dikkate alınır. Faiz, icra (inkar) tazminatı, vekalet ücreti ve yargılama giderleri hesaba katılmaz.

Birleştirilen davalarda, temyiz sınırı her dava için ayrı ayrı belirlenir.

İhtiyari dava arkadaşlığında, temyiz sınırı her dava arkadaşının davası için ayrı ayrı belirlenir.

Karşılık davada, temyiz sınırı asıl dava ve karşılık dava için ayrı ayrı belirlenir.

Tespit davalarında, temyiz sınırı tespit davasının öncüsü olduğu eda davasının miktar ve değerine göre belirlenir.

Temyiz sınırından fazla bir alacağın tamamının dava edilmiş olması halinde, hükümde asıl istemin kabul edilmeyen bölümü temyiz sınırını geçmeyen tarafın temyiz hakkı yoktur. Kısaca temyize konu edilen miktara bakılarak kesinlik belirlenir.

Alacağın bir kısmının dava edilmiş olması halinde, kısaca kısmi davada kesinlik sınırı dava edilen miktara göre değil, alacağın tamamına göre belirlenir.

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun 06.06.1975 gün ve 1975/6-8 sayılı içtihadında, 5521 sayılı yasanın açık düzenleme olmamakla birlikte, bu yasanın 15. maddesindeki düzenleme gereği HUMK.'nun 427. maddesindeki kesinlik sınırının iş mahkemelerinde verilen kararlarda da uygulanması gerektiği, grup halinde açılan davaların salt iş mahkemelerine özgü bir dava türü olmadığı, bu nedenle seri olarak açılan davalarda her dosya için kesinlik sınırına bakılması gerektiği açıkça belirtilmiştir.

2- 4853 sayılı Kanuna 26.12.2006 tarihinde 5568 sayılı Kanunla eklenen ek madde 1 hükmü doğrultusunda tasarruf teşvik hesaplarına dair tüm varlık ve yükümlülükler 31.12.2007 tarihi itibarıyla Hazineye devredilmiş durumdadır. Anılan hükümde, "Mülga 9/3/1988 tarihli ve 3417 sayılı Kanunla kurulan ve bu kapsamda hak sahiplerine yapılacak ödemelere ilişkin usûl ve esasları belirlemek üzere 24/4/2003 tarihli ve 4853 sayılı Kanunla tasfiye edilen Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabına ait tüm varlık ve yükümlülükler, 31/12/2007 tarihine kadar Hazineye devrolunur. Devre ilişkin hususları belirlemeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir. Devir tarihinden sonra hak sahiplerine yapılacak her türlü ödeme, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi kayıtları esas alınarak Banka tarafından gerçekleştirilir. Bu ödemelere ilişkin bilgi ve belgelerin Hazine Müsteşarlığına iletilmesini takiben söz konusu ödeme karşılığı tutarlar Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanmak suretiyle hak sahibine ödenmek üzere Bankaya aktarılır. Konusu suç teşkil eden fiillerden kaynaklanan ödemeler hariç hak sahiplerine fazla ödeme yapıldığının tespiti halinde, bu tutarların tahsilinden vazgeçilerek terkin edilir ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi yönünden gerçekleşmiş ödemelere ilişkin tüm hak ve yükümlülükler kendiliğinden sona erer" şeklinde kurala yer verilmiş olmakla tasarruf teşvik kesintisi, katkı payı ve nema alacaklarından sorumluluk Hazine Müsteşarlığına ait olmalıdır. Burada yasadaki kaynaklanan bir sorumluluk söz konusu olup dahili dava yolu ile Hazinesinin davaya dahil edilmesi usul ve yasaya uygundur.

3- Yerleşik Yargıtay kararlarına göre; Yargılamanın sağlıklı bir biçimde sürdürülebilmesi, iddia ve savunma ile ilgili delillerin eksiksiz toplanıp tartışılabilmesi,

itirazların yapılabilmesi, davanın (takibin) süratle sonuçlandırılabilmesi, öncelikle tarafların duruşma gününden (ya da icra takibinden) haberdar edilmesi ile mümkün olur. Kişinin hangi yargı merciinde duruşması bulunduğunu, hakkındaki iddia ve isnatların (taleplerin) nelerden ibaret olduğunu bilmesi, Tebligat Kanununda ve Tüzüğünde açıklanan usule uygun tebligat yapılması ile sağlanabilir. HUMK.'nun 73. maddesi hükmünde çok açık bir şekilde vurgulanan temel kurala göre, mahkeme tarafları dinlemeden, onları iddia ve savunmalarını bildirmeleri için usulüne uygun olarak davet etmeden hükmünü veremez.

Bu bakımdan, davetiyenin ve tebliğ tutanaklı zarfın, davadaki ve takipteki önemi büyüktür. Asıl olan tarafların huzurunda yargılamanın yürütülmesi olmakla birlikte, hukuk mahkemelerinde taraflar yargılamaya katılmasalar dahi mutlaka duruşmadan haberdar edilmelidir. Duruşmaya gelmese dahi yoklukta davaya devam edilip karar verilmesine usulün olanak tanıdığı hallerde, yasanın öngördüğü uyarıyı taşıyan davetiyenin tebliğ edilmesinden ve yasaya uygun taraf teşkilinin tamamlanmasından sonra işin esasına girilmemesi ve delillerin toplanarak bir sonuca ulaşılması zorunludur.

Tebliğ ile ilgili Yasa ve Tüzük hükümleri tamamen şeklidir. Değinilen işlemler nedeniyle tebligat; bilgilendirme yanında belgelendirme özelliği de bulunan bir usul işlemidir. Gerek tebliğ işlemi ve gerekse tebliğ tarihi ancak yasa ve tüzükte emredilen şekillerle tevsik ve dolayısıyla ispat olunabilir. Bu sebeple tebligatın usul yasaları ile ilişkisinde daima göz önünde tutulmalıdır.

Tebliğ ile ilgili 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve buna bağlı olarak çıkarılan Tüzük hükümleri tamamen şeklidir. Kanun ve Tüzüğün amacı tebligatın muhatabına en kısa zamanda ulaşması, konusu ile ilgili olan kişilerin bilgilendirilmesi ve bu hususların belgeye bağlanmasıdır. Hal böyle olunca, yasa ve tüzük hükümlerinin en ufak ayrıntılarına kadar uygulanması zorunludur. Kanunun ve Tüzüğün belirlediği şekilde yapılmamış ve belgelendirilmemiş olan tebligatların geçerli olmayacağı Yargıtay içtihatlarında açıkça vurgulanmıştır.

Tebliğ Kanunu ile Tüzüğü'nde öngörülen şekilde işlem yapılmış olmadıkça tebliğ memuru tarafından yapılan yazılı beyan onun mücerret sözünden ibaret kalır ve dolayısıyla belgelendirilmiş sayılmaz.

Tüzel kişilere tebligatın nasıl yapılacağı Tebligat Kanununun 12. ve 13. maddesinde ve Tebligat Tüzüğü'nün 17. ve 18. maddesinde açıklanmıştır.

Buna göre; Tüzel Kişilere yapılacak tebligat bunların yetkili temsilcilerine yapılır. Eğer tüzel kişinin yetkili temsilcisi yoksa veya evrakı bizzat alamayacak bir halde ise; görev itibarıyla temsilciden sonra gelen kimse veya evrak müdürü gibi bu işle görevlendirilmiş bir kişiye, o da yoksa tüzel kişinin o yerdeki memur veya müstahdemlerinden birine yapılır. Tebligat tüzel kişinin yetkili temsilcisine yapılmamış ve sıralı kişilere yapılmışsa, bunun nedenlerinin açıkça ve ayrıntılı olarak tebligat mazbatasına yazılması gerekir.

Mahkemece, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı adına duruşma günü belirtilmeden tek tebligat zarfı kullanılarak birbirinden bağımsız olan 57 adet dosyaya ait dahili dava dilekçesinin tebligata çıkarıldığı ve yetkisiz kişi adına yapılan tebliğin yukarıda belirtilen yasa ve tüzük hükümlerine aykırı olduğu anlaşılmaktadır.

Buna göre mahkemece usulüne uygun şekilde taraf teşkili oluşturulmaksızın davalı idarenin savunma hakkını kısıtlayarak yokluğunda karar verilmesi hatalıdır.

Bu nedenle Yargıtay C. Başsavcılığının kanun yararına bozma istemine atfen düzenlediği tebliğname yerinde görülmekle İskenderun İş Mahkemesinin 16.06.2009 tarih ve 2008/341 Esas, 2009/480-Karar sayılı kararının sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, Dosyanın gereği için Yargıtay C. Başsavcılığına TEVDİİNE 17/06/2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Yüksek Seçim Kurulu Kararı

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No : 489

-KARAR-

Başkanlık Makamınca Kurulumuza gönderilen 20/7/2010 tarihli yazıda, aynen; “3376 sayılı Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanunun 2 nci maddesi uyarınca 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak halkoylamasında; aynı Kanunun 5 inci maddesi hükmü gereği, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde grubu bulunan siyasi partilere ve Cumhurbaşkanına 10’ar dakikalık ikişer, iktidar partisine ayrıca 10 dakikalık bir radyo ve televizyonda konuşma hakkı verileceği, Cumhurbaşkanının bu hakkını dilerse kullanacağı, o takdirde konuşmalarından birisinin en sonuncu konuşma olacağı, iktidar partisine tanınan 10 dakikalık ilave konuşmasının siyasi partilerin konuşmalarının tamamlanmasından sonra yapılacağı, Kanunun sözü edilen 5 inci maddesinde de; “Anayasa değişikliklerinin halka anlatılmasında, 298 sayılı Kanun propaganda serbestliğine ilişkin hükümleri halkoylaması gününden önceki yedinci günden başlayarak uygulanır.” hükmüne yer verildiği belirtilerek;

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’un 52., 53., 54. ve 55 inci maddeleri de nazara alınarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde grubu bulunan siyasi partiler ile iktidar partisinin ve Cumhurbaşkanının radyo ve televizyon konuşmalarında izlenecek yol ile uygulama esas ve ilkelerin tespit edilerek, varılacak sonuca göre siyasi partilere tebligat ve ilan hususunda uygun görülecek kararın verilmesini takdirlerinize arz ederim.” denilmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

3376 sayılı Anayasa Değişikliğinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun’un 5. maddesinde; Anayasa değişikliklerinin halka anlatılmasında 298 sayılı Kanunun propaganda serbestliğine ilişkin hükümlerinin, halkoylaması gününden önceki yedinci günden başlayarak uygulanacağı belirtildikten sonra, Anayasa değişikliklerinin açıklanması ve tanıtılması amacı ile radyo ve televizyonda yapılacak propaganda konuşmaları ile ilgili olarak düzenlemelerde yapılmıştır.

Bu maddede:

“1- Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde grubu bulunan partilere 10’ar dakikalık ikişer konuşma,

2- İktidar partisine veya partilerine 10’ar dakikalık birer, iktidar ortağı partilerden büyük olanına ilaveten 10 dakikalık bir konuşma, (iktidar partisinin konuşması siyasi partilerin konuşmalarının tamamlanmasından sonra yapılır. İktidar ortağı partiler bulunuyor ise son konuşma en büyük iktidar ortağı partiye aittir.)

3- Cumhurbaşkanına, dilerse birisi en sonra olmak üzere 10’ar dakikalık iki konuşma, hakkı verilir.” hükmüne yer verilmiş olup, 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak olan halkoylaması nedeniyle radyo ve televizyondaki konuşmalar yönünden bu hükmün uygulanması gerekmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından alınan 14/7/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25012/51621 sayılı yazıda; Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde grubu bulunan siyasi partilerin; Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve Barış ve Demokrasi Partisi olduğu, iktidar partisinin ise Adalet ve Kalkınma Partisi olduğu bildirilmiştir.

Bu duruma göre, yukarıda sözü edilen hüküm uyarınca; Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan siyasi partilerden, Adalet ve Kalkınma Partisinin 10'ar dakikalık üç, Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve Barış ve Demokrasi Partisinin 10'ar dakikalık ikiye konuşma hakları bulunmaktadır.

Diğer yandan, 3376 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin belirlediği yedi günlük süre, bu halkoylaması için, 5 Eylül 2010 Pazar günü sabahından 11 Eylül 2010 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar olan süre olacak ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan siyasi partiler ile Cumhurbaşkanı için tanınmış olan radyo ve televizyon konuşma hakları bu süre içinde kullanılabilir.

Konunun 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un propaganda serbestliğine ilişkin hükümleri yönünden incelenmesine gelince; yukarıda da değinildiği üzere 3376 sayılı Kanunun 5 inci maddesi hükmü gereği olarak, Anayasa değişikliklerinin halka anlatılmasında 298 sayılı Kanunun propaganda serbestliğine ilişkin hükümleri de uygulanacaktır. Esasen bu husus 298 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin de gereğidir.

Ancak, halkoylamasının özelliği ve 3376 sayılı Kanunun 5. maddesi gereği, 298 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümlerinin bu halkoylamasında uygulanma olanağı bulunmamaktadır.

Gerçekten, sözü edilen fıkralarda yer alan düzenlemeler, özel kanunlarına göre yapılacak seçimlere ve bu seçimlere katılacak siyasi partilere ilişkin bulunmaktadır. Halbuki ortada, bu tür bir seçim olgusu ve bunun sonucu olarak siyasi partilerin seçimlerde olduğu gibi "programlarını, yapacakları işleri anlatma ve seçim beyannamelerini izah etme" olgusu da bulunmamaktadır.

3376 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde, radyo ve televizyonda konuşma yapabilecek siyasi partiler, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde gruba sahip olma koşuluna bağlı kılınmış, ancak "konuşma" suretiyle yapılabilecek olan propagandanın içeriği de, "Anayasa değişikliklerinin halka anlatılması", "Anayasa değişikliklerinin açıklanması ve tanıtılması amacı..." ile sınırlandırılmıştır. Görüldüğü gibi burada, 298 sayılı Kanunun 52. maddesinde öngörülen propaganda olgusunun varlığından söz edilemez.

Buna karşın, 298 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin diğer fıkraları hükümleri ile 53., 54. ve 55 inci maddeleri hükümlerinin bu halkoylamasında da uygulanabilecekleri açıktır.

298 sayılı Kanunun 54 üncü maddesine göre, radyo ve televizyonda propaganda için başvuran partilerin yayın zaman ve sıraları, bunların birer temsilcisi ile TRT temsilcilerinin önünde Yüksek Seçim Kurulunca ad çekme suretiyle saptanacaktır.

Takvime göre, 3376 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca, radyo ve televizyonda konuşma yapabilecek olan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan siyasi partilerin, bu hususu en geç 24 Temmuz Cumartesi günü saat: 17.00'a kadar Yüksek Seçim Kuruluna bildirmeleri ve ad çekme işleminin de 11 Ağustos 2010 Çarşamba günü saat: 15.00'da yapılması gerekmektedir.

298 sayılı Kanunun 55 inci maddesinde; "Siyasi partiler adına radyo ve televizyon ile yapılacak konuşmalar, Yüksek Seçim Kurulunun görevlendireceği bir kurul üyesi huzurunda adına konuşma yapılacak siyasi partinin isteğine uygun olarak yayından önce ses ve görüntü alma cihazı ile tespit edilir. Konuşmanın hangi parti adına ve kimin tarafından yapıldığına dair görevli kurul üyesiyle radyo ve televizyon idaresinde görevli en az iki kişi tarafından tutanak düzenlenir. Konuşmaları tespit eden bant ve sair tespit araçları Yüksek Seçim Kurulu tarafından saklanır.

Konuşmalar bir dava konusu yapıldığı ve istenildiği takdirde merciine verilir.

Suç teşkil eden konuşmaları yapanlar hakkında kanunen belli olan cezalar bir mislinden iki misline kadar artırılarak hükmolunur." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, radyo ve televizyonla yapılacak konuşma ile ilgili uygulamaya ilişkin diğer esasların ise ad çekmeden sonra belirlenmesi kararlaştırılmıştır.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

1- 12 Eylül 2010 tarihinde yapılacak olan Anayasa değişikliğinin halkoyuna sunulması nedeniyle radyo ve televizyonda; Anayasa değişikliğinin açıklanması ve tanıtılması amacıyla yapılacak konuşmaların 5 Eylül 2010 Pazar günü sabahı ile 11 Eylül 2010 Cumartesi günü saat: 18.00'a kadar olan süre içinde yapılmasına ve 298 sayılı Kanunun propaganda serbestliğine ilişkin hükümlerinin uygulanması gerektiğine,

2- Radyo ve televizyonda konuşma hakkını kullanabilecek olan siyasi partilerin; Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunan Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve Barış ve Demokrasi Partisi olduğuna,

3- Bu siyasi partilerin, radyo ve televizyonda konuşma yapmak istediklerini en geç 24 Temmuz 2010 Cumartesi günü saat: 17.00'a kadar Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına bildirmeleri gerektiğine,

4- Radyo ve televizyonda konuşma yapmak için başvuracak olan siyasi partilerin yayın zaman ve sıralarınının 11 Ağustos 2010 Çarşamba günü saat: 15.00'da Yüksek Seçim Kurulu Toplantı Salonunda ad çekme ile belirlenmesine,

5- Radyo ve televizyon konuşmalarının 298 sayılı Kanunun 55 inci maddesi uyarınca kurulca görevlendirilecek üyeler ve radyo ve televizyon dairesinde görevli kişiler tarafından tespit edilmesine ve Yüksek Seçim Kurulu adına bu görevi yürütecek üyelerin uyarıları doğrultusunda işlem yapılması gerektiğine,

6- Radyo ve televizyonda yapılacak propaganda konuşmaları ile ilgili uygulamaya ilişkin ilkelerin, siyasi partilerin istekleri ve Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun olanakları göz önünde tutulmak üzere ad çekmeden sonra belirlenmesine,

7- Karar örneğinin ilgili siyasi partiler genel başkanlıkları ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığına, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne gönderilmesine ve Resmî Gazetede yayımlanmasına,

21/7/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkanvekili
Kırdar ÖZSOYLU

Üye
Mehmet KILIÇ

Üye
Bahadır DOĞUSOY

Üye
Hüseyin EKEN

Üye
M. Zeki ÇELEBİOĞLUMuharrem COŞKUN

Üye
Turan KARAKAYA

Üye
Mehmet KÜRTÜL

Üye
Nilgün İPEK

Üye
Halim AŞANER

[R.G. 23 Temmuz 2010 – 27650]

— • —

 İçindekilere dön

İnsan Hakları Mahkemesi Kararı

PETAR ALEXANDROV VE GOSPODİNK A ALEXANDROVA KIROVI/Türkiye Davası*

Başvuru No: 58694/00
2 Ekim 2006

KABULEDİLEMEZLİK KARARININ ÖZET ÇEVİRİSİ

OLAYLAR

Başvuranlar, 1938 doğumlu Petar Alexandrov Kirov ve 1940 doğumlu Gospodinka Alexandrova Kirova, Bulgar vatandaşıdır. Başvuranlar kardeş olup, Burgaz'da ikamet etmektedirler. Başvuranlar, Plovdiv'de avukat olan Ekimdjiev tarafından temsil edilmektedirler.

A. Dava Koşulları

Tarafların sunduğu üzere dava koşulları aşağıdaki gibi özetlenebilir.

1. Başvuranların Ebeveynlerine Ait Taşınmazların Kamulaştırılması ve Satılması

Bulgar makamları 1949 yılında, Burgaz'da bulunan ve başvuranların arsanın yarısını ve aynı arsa üzerinde inşa edilmiş olan evi kamulaştırmışlardır. Bir kamulaştırma belgesi hazırlanmıştır. Belediye Meclisi malların diğer yarısını kiralama kararı almıştır. Belirtilmeyen bir tarihte, arsanın ve evin tamamının kamulaştırıldığını belirtmek için kamulaştırma belgesinde değişiklikler yapılmıştır.

Bulgaristan ve Türkiye 14 Nisan 1988 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti, diplomatik misyonların ve konsolosluk binalarının satın alınmasına ilişkin bir Protokol imzalamışlardır. Söz konusu Protokol, başvuranların ebeveynlerine ait malların da satın alınmasıyla ilgiliydi. Protokol'de, yan bina ile birlikte söz konusu taşınmazların, Türkiye'nin Burgaz Başkonsolosluğu tarafından kullanılacağı belirtilmiştir. Taşınmazların fiyatı da Protokol'de belirtilmiştir. Son olarak Protokol imzalanır imzalanmaz, taşınmazların Türkiye'nin eline geçmesi öngörülmüştür.

Protokol, Bulgaristan Bakanlar Kurulu tarafından 30 Haziran 1988 tarihinde onaylanmıştır. Protokol'e dayanılarak 1989 yılında başvuranların ebeveynlerine ait olan arsa ve ev, Bulgaristan Bakanlar Kurulu Vekili tarafından Türkiye'ye satılmıştır. Satış sözleşmesi Burgaz Bölge Mahkemesi Hakimi tarafından hazırlanmıştır.

Bu arada, 15 Nisan 1988 tarihinde mallar Türk makamlarının eline geçmiştir.

2. Taşınmazların İadesine İlişkin Muhakeme Usulü

Başvuranlar, 1992 yılında, kamulaştırılan taşınmazların iadesine ilişkin kanunun yürürlüğe girmesinin ardından, ebeveynlerinin mirasçıları olarak Belediye'den, arsa ve ev üzerindeki mülkiyet haklarının tanınmasını istemektedirler. Belediye, 19 Mayıs 1992 tarihli bir kararla, taleplerini kabul etmiş ve Devlet'e ait olan taşınmazları kayıttan düşürmüştür.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Bölge valisi, 17 Eylül 1992 tarihli kararla, konunun Maliye Bakanlığı'nın yetkisi alanına girdiği gerekçesiyle bu akdi geçersiz ilan etmiştir.

Ayrıca başvurular, tebliğ edilmeyen bir tarihte, Bulgaristan-Türkiye arasında yapılan satış sözleşmesinin geçersiz olduğunun tespit edilmesini amaçlayan taleple ve Türkiye aleyhinde mülkiyet davası açmak için Burgaz Bölge Mahkemesi'ne başvurmuşlardır.

Başvuranlar, özellikle satış sözleşmesinde birçok usul hatasının bulunduğunu iddia etmektedirler. Dolayısıyla Türkiye, 1992 yılında İade Kanunu yürürlüğe girerken, o zamana kadar Bulgaristan'ın mülkiyetinde olan bir malı edinmemiştir. Ayrıca malların bir kısmı, İade Kanunu ilgilendiren kanunlardan birinin uygulanmasıyla kamulaştırılmıştır. Ebeveynleri, tamamen gayri meşru bir şekilde mallarının geri kalan kısmından mahrum bırakılmışlardır. O zamandan beri iadeye ilişkin bütün koşullar bu davada mevcuttur.

Türkiye, Burgaz Başkonsolosluğu aracılığıyla mahkemeye çağrılmış ancak, davaya katılmamıştır. Bölge Valiliği ve Dışişleri Bakanlığı yargılamaya taraf olmayan üçüncü şahıslar olarak katılmışlardır.

Burgaz Bölge Mahkemesi, 27 Eylül 1993 tarihli bir kararla davaya bakmak için yetkili olup olmadığı sorusunu incelemiştir. Taraflar yapılan akdin kopyasını sunmamışlardır.

Bölge Mahkemesi, 22 Nisan 1994 tarihli bir kararla, Bakanlar Kurulu'nun vekillik yetkisinde usul hatasının bulunduğunu ve satış sözleşmesini hazırlayan hakimın noter hizmetinde bulunma hakkının bulunmadığını tespit ettiğinden dolayı, satış sözleşmesinin geçersiz olduğunu bildirmiştir. Buna karşın Bölge Mahkemesi, 1949 yılında gerçekleşmiş olan kamulaştırmanın geçerliliği konusunda karar vermeye yetkili olmadığı gerekçesiyle mülkiyet davasını reddetmiştir.

Başvuranlar, verilen kararın mülkiyet davalarının reddedildiği kısmı konusunda istinaf mahkemesine başvurmuşlardır.

Bulgar Devleti ve Dışişleri Bakanlığı, karardaki satış sözleşmesinin geçersiz olduğunun belirtildiği bölüm hakkında dava açmışlardır. Dışişleri Bakanlığı, Viyana Sözleşmesi'nin diplomatik ilişkilere ilişkin 31. maddesi ve Konsolosluk ilişkilerine ilişkin 43. maddesine atıfta bulunarak, Bulgar Mahkemeleri'nin davayı incelemeye yetkili olmadıklarından dolayı başvuruların taleplerinin kabul edilemez olduğunu ileri sürmektedir. Buna dayanak olarak Bakanlık, satışın 14 Nisan 1988 tarihli Protokol gereğince gerçekleştirildiğini savunmaktadır. Oysa burada, sözleşmeler konusundaki iç hukuk hükümlerinden önce gelen uluslararası bir sözleşme sözkonusuydu.

Bölge Mahkemesi, bir taraftan Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 8. maddesi gereğince, eğer taşınmazlar Bulgaristan'da bulunuyor ise, Bulgar Mahkemelerinin yabancı bir Devlet aleyhinde başlatılan her türlü taşınmaz davasını incelemeye yetkili oldukları ve diğer yandan, ileri sürülen uluslararası sözleşmelerin davanın olaylarına uygulanamayacağı gerekçesiyle ön itirazları reddetmiştir. Ayrıca Bölge Mahkemesi, 14 Nisan 1988 tarihli Protokol'ün iki taraflı bir Sözleşme olduğu kabul edilse bile, Maliye Bakanlığı'nın amaçladığı etkinin yaratılması için Meclis tarafından onaylanması gerektiğini gözlemlemiştir. Oysa protokol hiçbir zaman onaylanmamıştır.

Bölge Mahkemesi, ilk derece mahkemesinin olgusal tespitlerine atıfta bulunarak, ebeveynlerinden miras yoluyla başvuranlara kalan taşınmazların bir kısmının yasal yollardan kamulaştırılmadığı sonucuna varmıştır. Kamulaştırılan kısım ise, satış sözleşmesinin geçersiz olması nedeniyle, Türkiye tarafından geçerli yollardan elde edilmemiş ve aynı zamanda benzeri malların tamamen iadesini öngören İade Kanunu alanına girmektedir. Bölge Mahkemesi, buradan başvuranların malların sahibi olduğu ve mülkiyet davalarının haklı olduğu sonucunu çıkarmıştır.

Karar, 12 Şubat 1998 tarihinde verilmiştir. Taraflar kararın düzeltilmesi amacıyla temyiz başvurusunda bulunmamışlardır.

3. Başvuranların Kararın İnfazına Yönelik Girişimleri

Başvuranlar, 10 Haziran 1998 tarihinde Burgaz Bölge Mahkemesi tarafından icra belgesinin çıkarıldığını ve icra usulünün başlatıldığını görmüşlerdir.

İnfaz hakimi, 29 Haziran 1998 tarihinde Türkiye'nin Burgaz Başkonsolosluğu'na gitmiştir. Düzenlenen tutanaktan, hakimin Başkonsolosluk Başkatibi tarafından karşılandığı anlaşılmaktadır. Başkatip hakime Türkiye'nin verilen kararı yerine getiremeyeceği konusunda bilgilendirmiştir. İnfaz hakimi başvuranlara, Konsolosluk binalarının dokunulmazlığı nedeniyle icra yoluna gitme hakkının bulunmadığını belirtmiş ve Dışişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı'na başvurularını önermiştir.

Buna müteakiben başvuranlar, Bölge Valisine, Adalet Bakanlığı'na, Bölgesel Kalkınma Bakanlığı, Bulgaristan Başkan ve Başbakanı'na mektup göndermişlerdir. Taleplerine cevaben başvuranlara, sorulan soruların Dışişleri Bakanlığı'nın yetki alanına girdiğini ve mektuplarının yetkili Bakanlığa re'sen gönderildiği yönünde bilgi verilmiştir.

Başvuranlar 10 Mart 1999 tarihinde, Devlet'in mülkiyetine kayıtlı mallarının kaydının silinmesini istemek için Bölge Valisi'ne başvurmuşlardır. Bölge Valisi, 9 Temmuz 1999 tarihli bir yazıyla başvuranlara Bakanlar Kurulu görüşünü aldıktan sonra istenilen tedbirleri alacağı yönünde bilgi vermiştir.

Ayrıca başvuranlar, 1 Temmuz 1999 tarihinde, noter tasdikli bir belge ile, Bulgaristan'daki Türkiye Büyükelçisi'ni, mallarını geri vermeye veya mallarının mecuru işgal sebebiyle kendilerine ödeme yapmaya davet etmektedirler. Büyükelçi başvuranlara, Dışişleri Bakanlığı'na başvurularını gerektiğini belirtmiştir.

Dışişleri Bakanlığı 7 Aralık 2000 tarihinde başvuranlara, Bulgaristan'ın uluslararası düzeyde ve iki taraflı taahhütleri nedeniyle kararın infazının gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı yönünde bilgi vermiştir. Bakanlık, başvuranlar tarafından ortaya konulan sorunların çözüme kavuşturulması amacıyla ilgili ulusal makamların temsilcilerinin katılacağı toplantının hazırlanmakta olduğunu belirtmiştir. Başvuranlar tarafından yapılan yeni girişimlerin ardından Bakanlık, 26 Haziran 2001 tarihinde aynı ifadeleri içeren bir mektubu başvuranlara göndermiştir.

İcra usulü, tebliğ edilmeyen bir tarihte yeniden başlatılmıştır. İnfaz hakimi, malları işgal edenlere, 20 Haziran 2002 tarihinde tahliye edilecekleri yönünde bilgi vermiştir.

Türkiye Büyükelçiliği, Dışişleri Bakanlığı'na infaz hakiminin girişimleri konusunda iki sözlü nota göndermiştir. Büyükelçilik, ne Türk Devleti'nin ne Bulgaristan'daki temsilcilerinin başvurular tarafından başlatılan davaya taraf olabileceklerini vurgulamıştır. Her halükarda, konsolosluk binalarının dokunulmazlığı nedeniyle, bu yargılamanın sonucunda verilen kararların infazı için hiçbir tedbir alınmaz.

Dışişleri Bakanlığı, 10 Haziran 2002 tarihli bir yazıyla, Burgaz Bölge Mahkemesi Başkanı'na ve İnfaz Dairesi'ne gelişmeler hakkında bilgi vermiş ve Başkan ve İnfaz Dairesi'ni, Bulgaristan'ın Konsolosluk ilişkileri hakkındaki Viyana Sözleşmesi ve Bulgaristan-Türkiye arasındaki Konsolosluk Sözleşmesi'nden doğan yükümlülüklerini gözönünde bulundurmaya davet etmiştir.

Bakanlık, satış sözleşmesinin geçersiz olduğunu belirten mahkeme kararlarının esası hakkındaki şüphelerini de dile getirmiştir. Mahkemelerin noter tasdikli belgenin usulsüz olduğu sonucuna varırken, uluslararası sözleşmenin -1988 Protokolü- imzalanmasının ardından ve belge hazırlanmadan çok önce mülkiyet devredildiğinden dolayı, belgenin geçersiz olmasının satışın geçerliliğini etkilemediğini gözönünde bulundurmaları gerektiğini, bunun mümkün olabileceğinin Mülkiyet Kanunu tarafından açıkça öngörüldüğünü ileri sürmektedir.

Son olarak Bakanlık temsilcisi, başvuranlardaki icra belgesinin de, hüküm fıkrasının Bölge Mahkemesi'nin hüküm fıkrasından farklı olduğundan ve ilgililerin ebeveynlerine ait olmayan mallarla ilgili olduğundan dolayı usulsüz olduğunu bildirmiştir.

Taraflar icra usulünde meydana gelen sonraki gelişmeler hakkında bilgi vermemişlerdir.

4. Başvuranların Başlattığı Tazminat Davası

Başvuranlar, 6 Ocak 2000 tarihinde Dışişleri ve Bölgesel Kalkınma Bakanlıkları aleyhinde Devlet'in suça bağlı sorumluluğuna ilişkin Kanun'un 1. maddesi uyarınca dava açmışlardır. Başvuranlar, Burgaz Bölge Mahkemesi'nin malların iadesine karar verdiğini ve ceza infaz usulünün başlatıldığını ileri sürmüşlerdir. Buna karşın başvuranlar, savunmacılar pasif davrandığından dolayı mallarını geri alamazlardı ve Devlet, başvuranlara bu sebepten dolayı uğranılan zararlara karşılık olarak tazminat ödemesi gerekirdi.

Sofya'daki Mahkeme, 8 Kasım 2004 tarihli kararla savunmacıların yükümlülüklerini yerine getirmediklerine dair savlarını kabul etse de, harekete geçmemelerinin özellikle Viyana Sözleşmesi'nin 31. maddesi hükümleri gibi uluslararası hukuk hükümlerine uygun olduğuna kanaat getirerek başvuranların taleplerini reddetmiştir.

Ayrıca, Mahkeme aynı Sözleşmenin 32 ve 49. maddelerine atıfta bulunarak başvuranların Türk Devleti'nden mecuru işgal sebebiyle kendilerine tazminat ödenmesini isteyebileceklerini tespit etmiştir.

Başvuranlar istinaf mahkemesine başvurmuşlardır. Dava halihazırda, Sofya İstinaf Mahkemesi önünde devam etmektedir.

B. İlgili İç ve Uluslararası Hukuk

1. Bulgar Mahkemelerinin Yetkileri

Bulgar Mahkemeleri, Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 8. maddesi gereğince, ihtilaf konusu ülke sınırları içinde yer alıyor ise, sınır aşan yabancı bir Devlet'in yada kimsenin karıştığı taşınmaz konusundaki davaları incelemeye yetkilidirler.

Konsolosluk ilişkilerine ilişkin Viyana Sözleşmesi, Anayasa'nın 5. maddesinin 4. fıkrası uyarınca, Bulgaristan tarafından onaylanan ve yayınlanan uluslararası bir sözleşme olarak iç hukukun bir parçası haline gelmiştir.

2. Konsolosluk Binalarının Dokunulmazlığına İlişkin Uluslararası Belgeler

a) 24 Nisan 1963 tarihli Konsolosluk İlişkilerine İlişkin Viyana Sözleşmesi

Sözleşmenin 31. maddesi uyarınca:

“1. Konsolosluk binalarının bu Maddede öngörülen ölçüde dokunulmazlıkları vardır.

2. Kabul eden Devlet makamları, konsolosluk şefinin, onun tarafından tayin edilmiş kimsenin veya gönderen Devlet'in diplomatik temsilcilik şefinin muvafakati dışında, konsolosluk binalarının münhasıran konsolosluk işleri için kullanılan kısmına giremezler. Bununla beraber, acil koruma tedbirleri alınmasını gerektiren yangın veya başka bir felaket halinde konsolosluk şefinin rızası alınmış sayılabilir.

3. Bu Maddenin 2. fıkrasındaki hükümler saklı kalmak üzere, kabul eden Devlet'in konsolosluk binalarına müsaadesiz girilmesine veya binaların tahrip edilmesine ve keza konsoloslukun huzurunun bozulmasına ve konsoloslukun onurunun kırılmasına engel olmak amacıyla gerekli her türlü tedbirleri almak gibi özel yükümlülüğü vardır.

4. Konsolosluk binaları, mobilyaları, konsolosluk malları ve keza ulaşım araçları milli savunma veya kamu yararı amaçlarıyla hiç bir çeşit elkoymaya konu teşkil edemezler. Bu amaçlarla istimlak yapılması gerekli ise, konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesinin sekteye uğramaması amacıyla uygun tedbirler alınır ve gönderen Devlet'e peşin, adil ve yeterli bir tazminat ödenir.”

Sözleşmenin 32. maddesi:

“1. Gönderen Devlet veya bu Devlet hesabına hareket eden her kişinin maliki veya kiracısı olduğu konsolosluk binaları ile meslekten konsolosluk şefinin ikametgahı, yapılan özel hizmetler karşılığı bedeller dışındaki, ulusal, bölgesel veya belediyeye ait tüm vergi ve her türden harçtan muaftırlar.

2. Bu vergi ve harçlar, kabul eden Devlet kanun ve düzenlemelerine göre, gönderen Devlet'le veya bu Devlet hesabına hareket eden kişi ile mukavele yapılan kişiye ait olduğu takdirde, bu Maddenin 1. fıkrasında öngörülen mali bağışıklık sözkonusu vergi ve harçlara uygulanmaz.”

hükümlerini içermektedir.

Sözleşmenin 43. maddesinin ilgili hükümleri aşağıdaki gibidir:

“1. Konsolosluk memurları ve konsolosluk hizmetlileri, resmi görevlerinin yerine getirilmesi sırasında işledikleri fiillerden dolayı kabul eden Devlet'in adli ve idari makamlarının yargısına tabi değildirler.

2. Bununla beraber, bu Maddenin 1.fıkrası hükümleri:

a) Bir konsolosluk memurunun veya bir konsolosluk hizmetlisinin açıkça veya zimmen gönderen Devlet'in vekili sıfatıyla akdetmediği bir mukaveleden doğan hukuk davalarına uygulanmaz.”

49§1 maddesinin ilgili hükümleri aşağıdaki gibidir:

“1. Konsolosluk memurları ve konsolosluk hizmetlileri ve keza bunların kendileriyle birlikte yaşayan aileleri efradı, aşağıda yazılanlar dışında kişisel veya gerçek, ulusal, bölgesel ve belediyeye ait her türlü vergi ve harçlardan muafırlar:

(...)

b) 32. madde hükümleri saklı kalmak üzere, kabul eden Devlet ülkesinde bulunan özel taşınmaz mallara ait vergi ve harçlar.”

b) Bulgaristan-Türkiye arasında imzalanan 6 Ekim 1970 tarihli Konsolosluk Sözleşmesi

Konsolosluk Sözleşmesi'nin 12. maddesi uyarınca;

“1. Konsolosluk binalarının dokunulmazlıkları vardır. Kabul eden Devlet makamları, sadece konsolosluk şefinin, onun tarafından tayin edilmiş kimsenin veya gönderen Devlet'in diplomatik temsilcilik şefinin muvafakati ile, konsolosluk binalarının münhasıran konsolosluk işleri için kullanılan kısmına girebilirler.

(...)

3. Bu maddenin birinci fıkrasındaki hükümler, konsolosluk şefinin ikametgahı için de uygulanmaktadır.”

3. Devletlerin Dokunulmazlığına Dair Avrupa Sözleşmesi

Avrupa Konseyi'nin bir belgesi olan Devletlerin Dokunulmazlığına dair 1972 yılı Avrupa Sözleşmesi'nin 9. maddesi (Basel Sözleşmesi olarak da denir), sadece yargılamanın, Devlet'in bir taşınmaz üzerindeki hakkının, Devlet'in taşınmazın maliki olması yada kabul eden Devlet toprakları üzerinde bulunan taşınmazın kullanılması ile ilgili olduğu durumda, Sözleşmeciler Devlet'in diğer bir Sözleşmeciler Devlet mahkemesi önünde yargı bağışıklığı ileri sürebileceğini içermektedir.

Sözleşme, yabancı bir Devlet'i kapsayan yargılamalara uygulanabilir kuralları ve adli makamlar tarafından verilen kararların etkilerini de düzenlemektedir. 23. madde:

“Sözleşmeciler Devlet toprakları üzerinde, yazılı olarak açıkça beyan ettiği durumlar dışında, diğer bir Sözleşmeciler Devlet'in mallarının ne cebri icrası gerçekleştirilebilir ne de mallarına tedbir konulabilir.”

Ayrıca Sözleşmenin 32. maddesi, bu hükümlerden hiçbirinin, diplomatik misyon ve konsolosluk binalarındaki görevlerin yerine getirilmesine ilişkin ayrıcalık ve dokunulmazlıklara zarar vermemesini şart koşmuştur.

Sözleşme bu iki savunmacı ülke tarafından onaylanmamıştır.

4. Devletlerin ve Maliki Oldukları Malların Yargı Bağışıklığına Dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 2 Aralık 2004 tarihinde, Devletlerin ve maliki oldukları malların yargı bağışıklığına dair Sözleşmeyi kabul etmiştir. 17 Ocak 2005 tarihinden 17 Ocak 2007 tarihine kadar imzaya sunulan Sözleşmenin ilgili hükümleri aşağıda yer almaktadır:

Madde 5- Devletlerin Yargı Bağışıklığı

“Bir Devlet, kendisi ve maliki olduğu mallar için, bu Sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere diğer bir Devlet mahkemeleri önünde yargı bağışıklığından faydalanır.”

Madde 6- Devletlerin Yargı Bağışıklığına Etkililik Kazandırma Koşulları

“1. Bir Devlet, mahkemeleri önündeki diğer bir Devlet aleyhinde yürütülen yargılama usulünde yargısını uygulamaktan sakınarak, 5. madde tarafından öngörülen Devletlerin yargı bağışıklığına etkililik kazandırır ve bu amaçla, bu mahkemelerin 5. maddenin öngördüğü diğer Devlet’in yargı bağışıklığına saygı gösterilmesini re’sen sağlamalarına özen gösterir.

2. Bir Devletin mahkemesi önündeki yargı usulü,

a) mahkemeye taraf olarak çağrıldığı;

b) mahkemeye taraf olarak çağrılmadığı, ancak davanın gerçekte bu diğer Devlet’in mallarına, haklarına, çıkarlarına yada faaliyetlerine zarar verdiği;

durumlarda diğer bir Devlet aleyhinde başlatılmış olarak kabul edilir.”

Madde 13- Malların mülkiyeti, zilyetliği ve İntifası

“İlgili Devletler başka şekilde bir anlaşmaya varmamışsa, bir Devlet,

a) kabul eden Devlet toprakları üzerinde bulunan taşınmaz üzerindeki Devlet’in hak yada çıkarını, taşınmaz üzerindeki Devletin mülkiyetini yada kullanmasını veya bu taşınmazın mülkiyeti yada kullanımını bakımından hukuki çıkarı nedeniyle Devlet’in yükümlülüğünü;

b) miras, bağış yada mirasçının olmaması yoluyla elde edilen bir taşınmaz yada taşınır mallar üzerindeki bir Devletin hak yada çıkarını;

c) tekel malları, müflis mülkü oluşturan mallar yada feshedilen bir şirketin malları gibi malların idaresindeki Devletin hak ve çıkarını;

belirlemeye ilişkin yargılamada, bu durumda yetkili olan diğer bir Devlet mahkemesi önünde yargı bağışıklığını ileri süremez.”

Madde 19- Mahkeme Kararından Sonra Alınan Zorlayıcı Tedbirler Bakımından Devletlerin Yargı Bağışıklığı

“Devletin malları konusunda, diğer bir Devlet mahkemesi önünde başlatılan yargı usulüne bağlı olarak;

a) Devletin benzeri tedbirlerin uygulanmasına,

i) uluslararası bir anlaşma ile,

ii) tahkim anlaşması yada yazılı bir sözleşme ile, veya
iii) mahkeme önünde vereceği beyanla yada taraflar arasındaki anlaşmazlığın meydana gelmesinin ardından yapılan yazılı açıklama ile belirtilen ifadelerde açıkça onadığı, yada

b) Devletin yargıya konu teşkil eden talebin karşılanması için malları sakladığı yada ayırdığı, yada,

c) malların Devlet tarafından özellikle ticari olmayan kamu hizmeti amacının dışında kullanmaya yönelik olduğu veya kullanıldığı ve kabul eden Devletin toprakları üzerinde bulunduğu (...) ortaya konulduğu,

durumlar dışında, icra, zapt yada icrai haciz gibi mahkeme kararından sonra alınan zorlayıcı hiçbir tedbir alınamaz.”

Sözleşme Savunmacı Devletler tarafından onaylanmamıştır.

5. Devletlerin Yargı ve İcra Bağışıklığının Yönlerine İlişkin Uluslararası Hukuk Kurumlarının Kararı (Basel Toplantısı, 1991)

Madde 4- Cebri İcra Tedbirleri

“1. Yabancı Devlet malları, herhangi bir yargılama yada işbu madde ve 5. madde hükümleri tarafından öngörülen koşullar dışında kararın yada bir emrin infazı amacıyla, yada böyle bir icraya yönelik ön tedbir amacıyla kabul eden Devletin mahkemeleri veya diğer kurumları tarafından alınan karar konusu teşkil edemez.

2. Özellikle izleyen kategorilerde bulunan Devlet malları icra bağışıklığından faydalanmaktadırlar:

a) Devletin diplomatik misyon ve konsoloslukları, özel misyonları yada uluslararası örgütlere bağlı misyonlar tarafından kullanılan mallar yada bu misyonlar tarafından kullanılması öngörülen mallar,

(...)”

Madde 5- Onama yada Vazgeçme

“1. Yabancı bir Devlet kesin olarak onayını verdiği,

- a) uluslararası bir anlaşmada,
- b) yazılı bir sözleşmede,
- c) belirli bir davaya ilişkin beyanname ile,
- d) ya kabul eden Devlet’in ilgili kurumları önündeki yargılamanın başlatılması, ya esasa bağlı bazı gerekçeleri ileri sürebilmek amacıyla yargılamaya müdahalede bulunulması, yada benzeri her türlü müdahale şeklinde, bu yetkilerin kullanılmasına gönüllü olarak boyun eğerek,

kabul eden Devlet’in mahkemeleri yada diğer kurumlarının yetkileri bakımından yargı yada icra bağışıklığını ileri süremez.

6. Sözleşme hakkına dair Viyana Sözleşmesi

Sözleşmenin “Yorumlama Genel Kuralı” başlıklı 31. maddesi:

“1. Bir Sözleşme, sözleşmedeki ifadelerle kendi bağlamında ve konusu ile amacı ışığında verilecek olan olağan anlamına göre iyi niyetle yorumlanmalıdır.

2. Bir sözleşmenin yorumlanması amacıyla, sözleşme metninden ayrı olarak, bağlam içinde:

- a) sözleşmenin imzalandığı sırada taraflar arasında yapılan sözleşme ile ilgili her türlü anlaşma,
- b) sözleşmenin imzalandığı sırada bir veya birkaç tarafın hazırladığı ve sözleşme ile ilgili belge olarak diğer tarafların kabul ettiği her türlü belge,

gibi önsöz ve ekler de yer almaktadır.

3. Bağlam ile birlikte;

- a) sözleşmenin yorumlanması yada hükümlerinin uygulanması konusunda taraflar arasında yapılacak olan her türlü anlaşma,
- b) sözleşmenin yerine getirilmesi yoluyla sözleşmenin yorumlanması bakımından taraflar arasında varılan anlaşmanın düzenlenmesinde izlenecek olan her türlü uygulama,
- c) taraflar arasındaki ilişkilerde uygulanan her türlü ilgili uluslararası hukuk kuralı,

gözönünde bulundurulacaktır.

4. Böyle bir ifade, tarafların amacının bu olduğu ortaya konulduğu takdirde, özel bir anlam içerecektir.

7. Kamulaştırılan Malların İadesine İlişkin Kanunlar

Kamulaştırılan taşınmazların mülkiyetinin iadesine ilişkin 21 Şubat 1992 tarihli Kanun, 1947-1952 yıllarında çıkan özel birçok kanunun uygulanmasıyla tazminat ödemeksizin kamulaştırılan malların kamulaştırıldığı tarihteki sınırları içinde mevcut ise ve Devletin yada bölgenin mülkiyetinin bir parçası olmaya devam ediyor ise *ex lege* iade edildiğini öngörmektedir. Aksi takdirde, eski malikler daha sonra çıkarılmış olan kanunlar gereğince tazminat elde edebilirlerdi (1997 yılı Kasım ayında kabul edilen kamulaştırılan malların maliklerine tazminat ödenmesi kanunu).

Kamulaştırılan malların maliklerine tazminat ödenmesi kanunu, malları, üçüncü kişiler tarafından alındığı için iade edilemeyen kişilerin zararlarının, sözkonusu malları alan şirketlerin bonoları, hisseleri yada paylarıyla ve hatta gerekirse kamulaştırılan arsalarda inşa edilen taşınmazların mülk ortağı olarak, ödenebileceğini öngörmektedir.

8. Taşınmaz Malları Edinme Yolları

Mülkiyet Kanunu'nun 29. maddesinin 4. fıkrası:

“Yabancı bir Devlet yada uluslararası bir örgüt, uluslararası bir sözleşme, kanun yada Bakanlar Kurulu belgesine dayanılarak ülke topraklarında arsa, taşınmaz sahibi olabilir.”

Olayların meydana geldiği dönemde yürürlükte olan 1971 Anayasası, Ulusal Meclisin onanması kanun tarafından öngörülen uluslararası sözleşmeleri onamaya ve reddetmeye yetkili olduğunu öngörmekteydi (92. madde (16)). Bakanlar Kurulu onanması gerekmeyen uluslararası sözleşmeleri imzalamaya yada reddetmeye yetkiliydi (103. madde (10)).

9. Devlet'in ve Bölge Yönetiminin Suça Bağlı Sorumluluğuna Dair Kanun

Zararlara ilişkin Devlet'in ve bölge yönetiminin suça bağlı sorumluluğu hakkındaki 1988 Kanunu'nun 1. maddesinin 1. fıkrası, Devlet'in idari makamlarının yasadışı fiil yada ihmalleriyle kişilere verilen zararlardan sorumlu olduğunu bildirmektedir.

ŞİKAYETLER

Başvuranlar, AİHS'nin 6§1 maddesini ve 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesini esastan ileri sürerek, Bulgar makamlarının pasif tutumları nedeniyle kararın infazını sağlamanın mümkün olmamasından şikayetçi olmaktadır.

Başvuranlar, 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesini ileri sürerek, taşınmaz malların kendilerine iade edilmesi taleplerini Türk makamlarının reddetmesinden ve sözkonusu malların kirasını ödememelerinden şikayetçi olmaktadır.

HUKUK AÇISINDAN

A. Bulgaristan Aleyhinde Yapılan Şikayetler

Başvuranlar, malların iadesini düzenleyen adli kararların infazını sağlamanın mümkün olmamasından ve Bulgar makamlarının bu duruma çözüm bulunmasında gösterdikleri pasif tutumdan şikayetçi olmaktadır. Başvuranlar, AİHS'nin 6. maddesini ve 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesini ileri sürmektedirler.

1. Tarafların Argümanları

a) Türk Hükümeti

Türk Hükümeti, başvurunun bu kısmı hakkında yorum yapmamıştır.

b) Bulgar Hükümeti

Bulgar Hükümeti, iç hukuk yollarının tüketilmediğini ileri sürmektedir. Bulgar Hükümeti, başvuranların, malların Devletin tapu sicil kaydından silinmesi talebinin Bölge Valisi tarafından reddinin iptali için başvuruda bulunabileceklerini savunmaktadır. Ayrıca başvuranların, Devlet'in ve bölge yönetimlerin suça bağlı sorumluluğuna ilişkin kanun uyarınca yaptıkları tazminat talebi, halihazırda incelenmeye devam etmektedir.

Buna ek olarak, Hükümet, başvuranların haklarına saygı gösterilmesini sağlamak için gerekli tedbirleri aldığını ileri sürmektedir. Bununla birlikte Bulgaristan, Bulgar adli makamların, özellikle Dışişleri Bakanlığı'na gönderilen sözlü notalarla yaptığı icra girişimlerine Türk makamlarının vermiş olduğu tepki gözönüne alındığında, infazı tamamen Türk Devleti'nin isteğine bağlı olan bir karara riayet etmemekle sorumlu tutulamaz.

c) Başvuranlar

Başvuranlar, iç hukuk yollarını tüketmediklerine dair Bulgar Hükümeti'nin ileri sürdüğü sava itiraz etmektedirler. Devlet tapu sicil kaydından malların kaydının silinmesi kararının, daha önce kesin hüküm kararı yerine geçen adli kararla tanınan mallar üzerindeki haklarını yeniden ileri sürmelerini sağlayacağına kanaat getirmektedir.

Hükümet, tazminat davası konusunda, Devlet'in suça bağlı sorumluluğuna ilişkin kanunun bu davada uygulanabileceğini ortaya koyamamıştır. Üstelik başvurular böyle bir talepte bulunmuşlar ve dolayısıyla bu başvuru yolunu tüketmişlerdir.

Bununla birlikte, başvuranlar, Burgaz Bölge Mahkemesi kararının infazını amaçlayan hiçbir tedbiri almayarak, Bulgar makamlarının 6§1 maddesinin koruma altına aldığı mahkemeye başvurma haklarını ihlal ettiklerini ileri sürmektedirler. Bunun dışında makamlar, hiçbir tazminat ödemesine karar vermemiş ve dava konusu taşınmazların karşılığında başka taşınmazları Türkiye'ye önermemiştir. Böylece makamlar, 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemişlerdir.

Sonuç olarak başvuranlar, mevcut davadaki durum, Konsolosluk İlişkilerine dair Viyana Sözleşmesi'nin 31§4 maddesine ilişkin savlara dahil edilmese de, Bulgar Devleti'nin taşınmazları tazminat ödemeksizin kamulaştırdığını, binanın ve arsanın Türkiye'ye gerektiği şekilde satılmasına özen göstermediğini ve sonuçta taşınmazların iadesi kararının cebri icrasını gerçekleştirmediğini vurgulamaktadırlar.

2. AİHM'nin Takdiri

a) 6§1 maddesine dayanılarak yapılan şikayet hakkında

AİHM, 6§1 maddesinde yer verilen adil yargılanma hakkının, ulusal makamlara nihai kararların infazını sağlamayı amaçlayan sistemin işleme koyulması yükümlülüğü getirdiğini daha önce kabul etmiştir (Bkz. diğer atıflar arasında *Hornsby-Yunanistan*, 19 Mart 1997 tarihli karar).

Bununla birlikte mahkemelere başvurma hakkı, mutlak değildir. Ancak bu hakka üstü kapalı olarak sınırlandırmalar getirilebilir. Zira, niteliği bakımından Devlet tarafından düzenleme yapılmasını da gerektirmektedir. Sözleşmeciler Devletler, bu konuda bir takım takdir payından faydalanmaktadırlar. Ancak AİHS'nin gerekliliklerine riayet konusunda, son karar merci olarak AİHM bulunmaktadır. AİHM, işleme konulan sınırlamaların, kişiye sunulan mahkemeye başvurma hakkını, özü itibariyle zarar görece kadar kısıtlamadığına ikna olmalıdır. Bunun yanı sıra, benzeri sınırlandırmalar, sadece meşru amaç güttüklerinde ve izlenen yollar ile hedeflenen amaç arasında makul bir oran ilişkisi olduğu takdirde 6§1 maddesi ile bağdaşabilir (Bkz. *Waite ve Kennedy-Almanya*, no: 26083/94 ve *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein-Almanya*, no: 42527/98).

Bu durumda başvuranlar, Türk Başkonsolosluğu tarafından işgal edilen taşınmazların maliki olarak kabul edilmiş ancak, Bulgar makamları binayı işgal edenleri binadan zorla çıkaramadığından, taşınmazlarını geri alamamıştır. AİHM'ye göre başvuranların güvence altına alınan mahkemeye başvurma hakkına getirilen bir sınırlandırma sözkonusudur.

AİHM öncelikle, sınırlandırmanın meşru amaç güdüp gütmeyi araştırmalıdır. Bu bağlamda AİHM, 23 Mayıs 1969 tarihli Viyana Sözleşmesi'nin sözleşme hakları hakkında dile getirdiği ilkeler ışığında AİHS'nin yorumlanması gerektiğini hatırlatır. Viyana Sözleşmesi'nin 31§3 –c maddesinde “ taraflar arasındaki ilişkilere uygulanabilir her türlü uluslararası hukuk kuralı” nı gözönünde bulundurmak gerektiği yer almaktadır.

AİHM, Burgaz Bölge Mahkemesi kararı gereğince başvuranlara iade edilmesi kararlaştırılan taşınmazların Bulgaristan'daki Türk Başkonsolosluğu tarafından kullanıldığına

itiraz edilmediğini belirtmektedir. Dolayısıyla taşınmazlar, Konsolosluk İlişkilerine dair Viyana Sözleşmesi'nin 1 –j maddesi uyarınca “konsolosluk binası”nı oluşturmaktadırlar.

Oysa AİHM, bağımsız devletlerin icra dokunulmazlığının genel olarak tanınan bir uluslararası hukuk kavramı olduğunu hatırlatmaktadır. Bu ilke özellikle, kabul eden Devlet'te bulunan konsolosluk ve diplomatik misyonların kullandığı taşınmazlara uygulanmaktadır. AİHM özellikle Viyana Sözleşmesi'nin 31. maddesinin, Konsolosluğun sadece iş amaçlı kullandığı konsolosluk binalarının dokunulmazlığını güvence altına aldığını belirtmektedir. Bu madde ayrıca, kabul eden Devlet görevlilerinin, misyon şefinin rızasının alınması dışında, bu binalara girişini yasaklamakta ve kabul eden Devlet'e bu binaların talan edilip zarar verilmesini engellemek amacıyla uygun her türlü tedbiri alma özel yükümlülüğünü zorunlu kılmaktadır.

Aynı şekilde “yabancı Devletlerin icra ve yargı dokunulmazlıkları”na yer veren Uluslararası Hukuk Enstitüsü'nün aldığı kararın 5. maddesi, yabancı bir Devlete ait malların, ne icra ne de ihtiyati haciz işlemine tabi olamayacağını ve ticari amaçlı olmayan Hükümet faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine tahsis edildiğini açıkça belirtmektedir. Konsolosluk ilişkilerine ilişkin Viyana Sözleşmesi'nin 31. maddesi misyon binalarında hiçbir şekilde arama yapılamayacağı, binalara el konulamayacağı, icra yada haciz işlemine tabi olmayacağını belirtmektedir.

AİHM, egemen Devletler'in yargı dokunulmazlığının kapsamının sınırlandırılmasını amaçlayan Devletlerin dokunulmazlığına dair Sözleşmenin, bu hükümlerin hiçbiri konsolosluk ve diplomatik misyonların görevlerinin ifasına ilişkin ayrıcalık ve dokunulmazlıklara zarar vermediğini belirttiğini tespit etmektedir. Öte yandan 23. maddesinde genel olarak, Sözleşmeciler Devlet topraklarında ne cebri icranın gerçekleştirilebileceği, ne de kesin bir şekilde yazılı olarak onay verdiği durumlar dışında diğer Sözleşmeciler Devlet'in mallarına el konulamayacağı koşulu öne sürülmektedir.

Son olarak, AİHM, Devletlerin ve onlara ait malların yargı dokunulmazlığına Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 19. maddesinin, Devlet kesin bir şekilde onay verdiği yada malların özel olarak kullanılması yada Devletin bu malları ticari amaçlı olmayan kamu hizmeti amacının dışında kullanması durumları hariç, haciz, zapt ve icra kararı gibi kararlardan sonra bir Devlet'in diğer Devlet'in mahkemesi önündeki yargılama ile ilgili malları hakkında hiçbir zorlayıcı tedbir alınamayacağı hükmünü içermektedir.

Varılan bu sonuçla, sınırlandırmanın, Devletler arası iyi ilişkilerin ve nezaketin korunması amacıyla uluslararası hukuk normlarına riayet edilmesini sağlamak gibi meşru amaç güttüğüne hükmedilmektedir.

AİHM, kısıtlamanın izlenen amaçla orantılı olup olmadığını tespit etmelidir. Bu noktada AİHM, AİHS'nin bütünleyici olduğu ve Devletlere dokunulmazlığın tanındığı kurallar da dahil olmak üzere diğer uluslararası hukuk kuralları ile uyum sağlayacak şekilde yorumlanması gerektiğini hatırlatmaktadır. Bu kısıtlama geneli itibarıyla, bir Yüksek Sözleşmeciler tarafından alınan, Devletlerin dokunulmazlığı konusunda genel olarak tanınmış olan uluslararası hukuk kurallarını yansıtan tedbirler hakkında mahkemeye başvurma hakkı ile orantısız olan bir kısıtlama olarak değerlendirilemez (Bkz. *Kalogeropoulou ve diğerleri-Yunanistan ve Almanya* (karar), no: 59021/00, *Manoilescu ve Dobrescu-Romanya ve Rusya* (karar), no: 60861/00 ve *81 ve Treska-Arnavutluk ve İtalya* (karar), no: 26937/04).

Mevcut durumda böylesi bir sonuç kaçınılmazdır. AİHM'ye göre, konu hakkında yabancı Devletlerin yargı dokunulmazlığı kuralının daha esnekleştirilmesi yönünde hiçbir eğilim yoktur. Dolayısıyla Bulgaristan'dan isteği dışında Devletlerin dokunulmazlığı kuralını aşması ve malların iadesi kararının infazını gerçekleştirilmesi istenemez.

Buradan, bu şikayetin AİHS'nin 35§1 ve 4 maddesi uyarınca açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle reddedilmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır.

b) 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesine dayanılarak yapılan şikayet hakkında

AİHM, Burgaz Bölge Mahkemesi kararı gereğince başvuranların dava konusu taşınmazların maliki olarak kabul edildiklerine itiraz edilmediğini not etmektedir. Bulgar makamları taşınmazların cebri icrasını gerçekleştiremedikleri ve iadelerini sağlamak amacıyla alternatif bir yol bulamadıklarından dolayı, halihazırda başvuranların taşınmazlarını geri almasının mümkün olmadığına da itiraz edilmemektedir.

Dolayısıyla AİHM, anılan 1. maddenin ilk paragrafının birinci cümlesinin yer verdiği mülkiyete saygı genel ilkesi ışığında, Bulgar makamlarının başvuranların istekleri yönünde hareket etmedikleri için, toplumun genel çıkarının gereklilikleri ile kişinin temel haklarının korunması koşulu arasındaki adil dengeyi kurup kuramadıklarını araştırmak durumundadır (Bkz. diğerleri arasında, *Sporrong ve Lönnroth-İsveç*, 23 Eylül 1982 tarihli karar).

i. “kanun tarafından öngörülen”

AİHM, başvuranlar için adli kararın infazını elde etme imkanının bulunmamasının, doğrudan genel olarak kabul gören uluslararası hukuk ilkelerinden ileri geldiğini daha önce gözlemlemiştir. Dolayısıyla bu imkansızlık kanun tarafından öngörülmüştür.

ii. “kamu yararı nedeni”

AİHM, Bulgar Devleti'nin dava konusu taşınmazları işgal eden kişilerin zorla çıkarılmasını reddetmesinin, iki ülke arasındaki ilişkilerde olabilecek anlaşmazlıkları engellemek olan “kamu yararı nedeni”nden kaynaklandığından şüphe etmemektedir.

iii. müdahalenin orantılılığı

AİHM, mallara saygı hakkına yapılan müdahalenin, toplumun genel menfaati ile kişinin temel haklarının korunması koşulu arasında adil dengeyi kurması gerektiğini hatırlatmaktadır (Bkz. diğerleri arasında, *Sporrong ve Lönnroth* kararı). Böyle bir dengenin kurulması endişesi, 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesinin yapısında yansıtılmaktadır. Özellikle bir kimsenin mülkiyet hakkına zarar verir nitelikteki her türlü tedbirde kullanılan araçlar ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi mevcut olmalıdır (*Pressos Compania Naviera S.A. ve diğerleri-Belçika*, 20 Kasım 1995 tarihli karar). AİHM, bu gerekliliğe riayet edilip edilmediğini denetlerken, bu gerekliliği yerine getirme koşullarını seçerken ve sözkonusu kanunla hedeflenen amaca ulaşma endişesiyle genel menfaat çerçevesinde sonuçlarının meşru olup olmadığına karar verirken Devlet'e, büyük oranda takdir payı bırakmaktadır (*Kalogeropoulou ve diğerleri* davası).

Bu durumda, AİHM, Bulgar Devleti'nin dava konusu taşınmazları işgal eden kişilerin zorla çıkarılmasını reddetmesinin, başvuranlara tanınan mahkemeye başvurma hakkına

orantısız bir engel teşkil etmediğine daha önce hükmetmişti. Bu bağlamda AİHM, Savunmacı Devlet'ten isteği dışında Devletlerin dokunulmazlığı ilkesini aşmasının ve iyi giden uluslararası ilişkilerini sekteye uğratmasının istenemeyeceğini vurgulamıştır. Mevcut şikayetin incelenmesi çerçevesinde zorunlu olarak böyle bir değerlendirmeye gidilecektir.

Ayrıca AİHM, pasif davrandıkları gerekçesiyle başvuranların Bulgar makamlarından şikayetçi olduklarını ve sözkonusu makamların, diplomatik görüşmelerle veya kendilerine maddi tazminat ödenmesiyle soruna bir çözüm getirme yükümlülüklerinin bulunduğunu vurguladıklarını tespit etmektedir. Başvuranlar, Bulgar Devlet'in taşınmazların 40 ve 50'li yıllarda kamulaştırılmasından ve satış sözleşmesinin usulsüz yapılmasından sorumlu olmasından dolayı, bu yükümlülüğün mevcut olduğuna kanaat getirmektedirler. Buna ek olarak başvuranlar, şikayet ettikleri durumu düzelterek hiçbir olanağın bulunmadığını da ileri sürmektedirler.

AİHM, 6§1 maddesi bağlamında, ulusal makamların nihai kararların infazını sağlamayı amaçlayan bir sistemi uygulamaya koymak zorunda olduklarını daha önce de dile getirmişti.

AİHM, 12 Şubat 1998 tarihli Bölge Mahkemesi'nin kararının infaz edilmemesinden doğan hukuki sonuçlar konusunda, başvuranların Devlet'in suça bağlı sorumluluğuna ilişkin Bulgar kanunu gereğince tazminat davası açmak için Bulgar Mahkemeleri'ne başvurduklarını gözlemlemektedir. Bulgar makamlarının sözkonusu kararın infazını sağlamadıklarından dolayı uğradıkları zararın telafi edilmesini amaçlayan bu talep, halihazırda incelenmektedir. AİHM bu koşullarda, bu yargılamanın sonucu hakkında yorum yapamaz. Dolayısıyla şikayetin bu kısmı AİHM önünde erken ileri sürülmüştür.

Aynı şekilde AİHM, 1992 tarihli iade kanununun dile getirdiği ilkenin, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sadece Devlet'e ve Bölge Yönetimine ait malların aynen iade edilmesi olduğunu saptamaktadır. Diğer her durumda eski malikler, gelecekteki mevzuat uyarınca tazminat elde edebilirlerdi. Başvuranların ilk etapta, bu yeni kanunun kabul edildiği tarih ile özel koşulları konusunda bazı şüphelerinin bulunması anlayışla karşılanabilir. Buna karşın, bu yeni kanunun, ilgililerin taahhüt ettiği yargılamanın hala devam ettiği ve taşınmazlar üzerindeki mülkiyet haklarını iddia ettikleri davanın incelenmediği bu dönemde yani 1997 yılında kabul edildiğini tespit etmek gerekir. Yine de başvuranlar tazminat kanunu gereğince tazminat ödenmesini sağlamaya çalışmak yerine yargılamanın devam etmesini tercih etmişlerdir (*Treska* davası).

Bulgar Devleti'nin kamulaştırma ve satıştan sorumlu olduğuna dair başvuranların argümanı konusunda, AİHM, bu olayların Bulgaristan'da AİHS'nin ve 1 No'lu Protokolü'nün yürürlüğe girdiği 7 Eylül 1992 tarihinden önce gerçekleştiğini ve şikayetin bu kısmını incelemek için *ratione temporis* yetkili olmadığını hatırlamalıdır (*Blecic-Hırvatistan*, no: 59532/00).

Yukarıda ifade edilenler gözönüne alındığında, dava konusu taşınmazların geri alınması amacıyla tedbir almakta gösterdikleri ihmalkarlık, kişilerin mallarına saygı haklarının korunması ile genel menfaat arasında olması gereken dengeye ters düşmemektedir.

Buradan AİHS'nin 35§1, 3 ve 4 maddesi uyarınca bu şikayetin reddedilmesi gerektiği sonucu çıkmaktadır.

B. Türkiye Aleyhinde Yapılan Şikayet

Başvuranlar, Türk makamlarının taşınmazlarını kendilerine geri vermeyi reddetmesinden şikayetçi olmaktadır. Başvuranlar 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesini ileri sürmektedirler.

1. Tarafların Savları

a) Türk Hükümeti

Hükümet, aleyhinde yapılan şikayetin *ratione personae* aykırı olduğunu ileri sürmektedir. Hükümet, AİHS'nin 1 ve 34. maddelerine atıfta bulunarak, başvuruların kendi yargısına değil Bulgar Devleti'nin yargısına tabi olduklarını ileri sürmektedir. Dolayısıyla başvuranlar tarafından istenen tedbirlerin alınmamasından sorumlu tutulamaz.

Buna ek olarak, Türk Hükümeti mülkiyete ilişkin kanununun 29. maddesinin 4. paragrafındaki hükme atıfta bulunarak, konsolosluk ve diplomatik misyon binalarının satın alınmasına ilişkin ikili Protokol'ün 1988 yılı Nisan ayında imzalanmasının ardından dava konusu taşınmazları usulüne uygun bir şekilde elde ettiklerini vurgulamaktadır. Noter tasdikli belgenin oluşturulmasına bağlı her türlü usulsüzlükten, uygun kanun tarafından gerekli kılınan bütün formalitelerin yerine getirilmesine özen göstermesi gereken Bulgar Tarafı sorumlu olacaktır.

Hükümet, Bulgar mahkemelerinin, Konsolosluk İlişkilerine dair Viyana Sözleşmesi'nin 43§2 a) in fine hükmünden doğan yargı dokunulmazlığından faydalanan Türk Devleti aleyhinde yürütülen davaları incelemeye yetkili olmadığına kanaat getirmektedir. Bu bağlamda Hükümet, ne Bulgaristan'ın ne Türkiye'nin Basel Sözleşmesi'ni onaylamadığını ve hükümlerinin hiçbir bağlayıcılığının bulunmadığını hatırlatmaktadır.

Savunmacı Hükümet, dava konusu taşınmazlar konusunda Viyana Sözleşmesi'nin 31. maddesi uyarınca icra dokunulmazlığından da faydalandıklarını da ileri sürmektedir.

b) Bulgar Hükümeti

Bulgar Hükümeti, Türkiye aleyhindeki şikayetin, AİHS'ye *ratione personae* aykırı olduğuna dair sava itiraz etmektedir. hiç kuşkusuz, konsolosluk binaları konusunda icra dokunulmazlığından faydalanılmaktadır. Ancak konsolosluğun normal işleyişi, buldukları binanın malikinin değiştirmesiyle hiçbir şekilde etkilenmeyecektir. Dolayısıyla Türk Devleti'nin halihazırdaki bina sahiplerinden-başvuranlar- binanın kiralanarak, aynı amaçla kullanımına devam etmesi için hiçbir engel bulunmamaktadır.

Ayrıca Hükümet, Türk Hükümeti'nin dava konusu taşınmazların maliki olduğuna dair savına itiraz etmektedir. Bulgar kanununda taşınmaz malların satış sözleşmesinde, tarafların amaçladığı etkilerin oluşturulması için bazı şekil şartları yerine getirilmelidir. Oysa, bu davada satış sözleşmesinde, Bulgar mahkemeleri tarafından da tespit edilen birçok usulsüzlük bulunmaktadır. Dolayısıyla Türkiye, halihazırda Konsolosluğun bulunduğu arsayı ve taşınmazı geçerli bir şekilde elde etmemiştir.

Bulgar Hükümeti, Bulgar mahkemelerinin davayı incelemek için yetkili olmadıkları sonucuna varılması amacıyla Türk Hükümeti'nin argümanını dayandırdığı Konsolosluk İlişkilerine dair Viyana Sözleşmesi'nin 43§1 maddesinin, bu davaya uygulanamayacağına

kanaat getirmektedir. Devletlerin dokunulmazlığına dair Basel Sözleşmesi hükümleri ışığında da aynı sonuca varılmaktadır. Oysa ulusal ihtilaf başvuruları Türkiye ile karşı karşıya getirmekte ve Türkiye taşınmazları başvuranlara geri vermeye mahkum edilmiştir. Hiç kuşku yok ki, Bulgar Dışişleri Bakanlığı ulusal yargılamaya müdahalede bulunmuştur. Ancak, Türk Devleti'nin tutumundan sorumlu değildir.

Sonuç olarak Savunmacı Hükümet, taşınmazların iadesi kararının infazının sadece Türkiye'nin iyi niyetine bağlı olduğunu ve Bulgar makamlarının konsolosluk binalarının dokunulmazlığı nedeniyle cebri icrasını gerçekleştiremediklerini ileri sürmektedir. Dolayısıyla başvuranların yargısına tabi olmadıklarına dair Türk Hükümeti'nin argümanı kabul edilemez.

a) Başvuranlar

Başvuranlar, aynı şekilde Bulgar Hükümeti, başvurunun bu kısmının *ratione personae* aykırı olduğuna dair sava itiraz etmektedirler. Başvuranlara göre, Türk Hükümeti, Türk Konsoloslugu'nun halihazırda hala taşınmazlarında bulunduğu ve avukatlarının birçok kez taşınmazların iadesi kararının cebri icrasına itiraz ettiklerini gözönünde bulundurması gerekirdi. Dolayısıyla kişi olarak başvuranlar Türk Devleti'nin yargısına tabi olmasalar da, dava konusu taşınmazlar Türk makamlarının elinde bulunmaktadır.

Başvuranlar, usule uygun olarak ve mülkiyete ilişkin kanun tarafından öngörülen koşullara göre dava konusu malların maliki olduğuna dair Türk Hükümet'in argümanına itiraz etmektedirler. Başvuranlar, noter tasdikli belgenin usulsüzlükleri konusunda Bulgar mahkemeleri önünde sunulan argümanları yinelemektedirler. Başvuranlar, 14 Nisan 1988 tarihli Protokol konusunda, 1971 yılı Anayasası'nın 78§13 maddesinde öngörülen koşula göre Bulgar Parlamenter Meclisi tarafından onanmadığından dolayı, uluslararası sözleşme olarak değerlendirilemeyeceğine kanaat getirmektedir.

Son olarak başvuranlar, Konsolosluk İlişkilerine dair Viyana Sözleşmesi'nin 31§1 ve 4 maddesi hükümlerine atıfta bulunarak, dokunulmazlığın, "milli savunma yada kamu yararı amacıyla el konulması" durumları ile sınırlı olduğundan, konsolosluk binaları için icra dokunulmazlığından faydalanılmadığını savunmaktadırlar.

AİHM'nin Takdiri

AİHM, başvuranların şikayetçi olduğu durumdan Türkiye'nin sorumlu olup olmadığını araştırmalıdır.

AİHM, uluslararası kamu hukuku bakımından bir Devlet'in hukuki olarak yetkili olması durumunun, tamamen ülke toprakları içinde sözkonusu olduğunu hatırlatmaktadır. AİHM, bir Sözleşmecî Devlet'in yetkisinin ülke topraklarının dışında uygulandığını istisnai olarak kabul etmektedir. Örneğin Savunmacı Devlet, sınırları dışındaki bir toprak üzerinde ve askeri işgal veya yerel hükümetin onayı, girişimi veya rızası gereğince vatandaşlar üzerinde kendisi tarafından uygulanan etkili denetim yoluyla, genellikle yerel hükümetin ayrıcalıkları arasında yer alan kamu yetkilerinin tamamını yada bazılarını yerine getirmektedir (Bkz. *Drozd ve Janousek-Fransa ve İspanya*, 26 Haziran 1992 tarihli karar ve *Bankovic ve diğerleri-Belçika* ve 16 diğer Sözleşmecî Devletler (karar), no: 52207/99). Yakın bir zamanda AİHM, sınırları dışındaki herhangi bir toprak üzerinde etkili denetimi bulunmasa bile, AİHS'nin 1. maddesi gereğince, başvuranlar adına AİHS'nin güvence altına aldığı haklara

saygı gösterilmesini sağlamak için gerekli tedbirlerin alınması pozitif yükümlülüğü nedeniyle Devlet'in sorumlu olduğunu belirterek, bu ilkenin kapsamını genişletmiştir. AİHM, alınan bu tedbirlerin ulusal hukuka uygun olması gerektiğini belirtmiştir (Bkz. *Ilaşcu ve diğerleri-Moldova ve Rusya*, no: 48787/99).

AİHM, bu yaklaşıma uygun olarak, bir Devlet'in başka bir ülkede aleyhinde yürütülen bir yargılamaya Savunmacı olarak katılması, karşı tarafın yargısına tabi olması sonucuna varılması için yeterli olmadığına kanaat getirmektedir (Bkz. *McElhinney-İrlanda ve Birleşik Krallık* (karar), no: 31253/96).

AİHM, bu tespitini, başvuruları Federal Almanya Cumhuriyeti ile karşı karşıya getiren hukuki yargılama çerçevesinde verilen kararın Yunan makamları tarafından infaz edilmemesi ile ilgili *Kalogeropoulou ve diğerleri* davasında yeniden ifade etmiştir.

Sonuç olarak, bu davaya çok benzeyen yakın bir zamanda görülen bir davada, AİHM, diplomatik misyonuna bağlı memurları tarafından kullanılan malların özel kişilere geri verilmesine ilişkin yargılamada Devlet'in müdahale etmekte çekimser kalması, ne de malların geri verilmesi kararının infaz edilmesine onay verilmesine daha sonra itiraz etmesi, AİHS alanında kendisini sorumlu kılmadığına kanaat getirmektedir (Bkz. *Manoilescu ve Dobrescu*).

AİHM mevcut dava konusunda, eğer Türkiye ihtilafı malların geri verilmesini sağlama amacıyla başvurular tarafından başlatılan yargılamada Davalı taraf ise, bu mallar üzerinde hiçbir hukuki işlem yapmadığını not etmektedir. İhtilafı yargılama sadece Bulgaristan'da gerçekleşmiş ve bir tek Bulgar mahkemeleri başvurulara hakimiyet yetkisini kullanabilmektedir. Sadece Türk makamların icra usulü çerçevesinde, Konsolosluk binasının dokunulmazlığına dayanılarak Bulgar Mahkemeleri önünde itirazda bulunmaları, AİHS'nin 1. maddesi uyarınca başvuruların Türk yargısına tabi olmaları için yeterli değildir (Bkz. aynı yönde *McElhinney, Kalogeropoulou ve diğerleri* ve *Manoilescu ve Dobrescu*).

Son olarak, Türk Devleti başvurular tarafından ileri sürülen ve AİHS tarafından güvence altına alınan haklara saygı gösterilmesini sağlama pozitif yükümlülüğünü yerine getirmediği olası durumlardan dolayı, AİHS'nin 1. maddesi gereğince sorumlu tutulamaz. Sonuç itibarıyla Türk Devlet'i, olası yaptırım tedbirlerine önceden onayını vermesi gibi, pozitif tedbirler almamakla suçlanamaz. Böyle bir onay, Konsolosluk binasının dokunulmazlığı yararına Türkiye'nin feragat etmesi anlamına gelecektir. Halbuki, burada uluslararası hukukta hep birlikte kabul edilen ve devletlerarası iyi ilişkilerin ve saygının korunmasını meşru olarak hedefleyen bir ilke sözkonusudur (Bkz. *mutatis mutandis Manoilescu ve Dobrescu* davası).

AİHM, başvuruların yorumuna katılmamaktadır. Başvurulara göre, Konsolosluk ilişkileri konusunda Viyana Sözleşmesi'nin ilgili hükümleri, sadece "milli savunma yada kamu yararı amacıyla kişilere ait mallara el konulması" durumlarında Konsolosluk binalarının dokunulmazlığını sınırlandırabilir. Bu yorum yapılırken, ne Başkonsolosun onayı olmaksızın sadece konsolosluk amaçlı kullanılan binanın bazı bölümlerine girilmesini genel olarak yasaklayan sözkonusu Sözleşmenin 31. maddesinin ikinci paragrafından yapılan alıntı, ne de Konsoloslukun normal işleyişini sağlamak amacıyla gerekli bütün tedbirlerin alınmasını, karşılayan Devlet'e zorunlu kılan aynı maddenin üçüncü paragrafı gözönünde bulundurulmuştur. Bu hükümler, Başkonsolosluk ikametgahının dokunulmazlığını da teminat altına alan iki Savunmacı Devlet tarafından imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinde yeniden ele alınmıştır.

Buradan, başvuranların şikayetçi olduğu kendilerini haklı bulan kararın infazını gerçekleştirmeyi Bulgar makamlarının reddetmesi durumu, Türkiye'ye atfedilemeyeceği sonucu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla şikayet AİHS ve Protokolleri ile *ratione personae* bağdaşmamakta ve AİHS'nin 35§3 ve 4 maddesi uyarınca reddedilmesi gerekmektedir.

Bu gerekçelere dayalı olarak AİHM, oybirliğiyle,

Başvurunun *kabuledilemez olduğuna* karar vermiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğler

Türkiye İş Kurumundan:

4904 SAYILI TÜRKİYE İŞ KURUMU KANUNUNUN 20 NCİ MADDESİNE VE 4857 SAYILI İŞ KANUNUNUN 108 İNCİ MADDESİNE İSTİNADEN UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI HAKKINDA TEBLİĞİN DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR TEBLİĞ

MADDE 1 – 6/8/2008 tarihli ve 26959 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 20 nci Maddesine ve 4857 sayılı İş Kanununun 108 inci Maddesine İstinaden Uygulanacak İdari Para Cezaları Hakkında Tebliğ’in 3 üncü maddesinin 1.fikrasının (a) bendine aşağıdaki (vii) alt bent olarak eklenmiştir.

“vii) 4904 sayılı Kanunun 17 nci maddesine göre aykırı olarak ek teminatı banka mektubu ya da Türk Lirası olarak Kurum tarafından talebin tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde Kuruma vermeyenlere 4904 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin (b) bendi gereği, altı yüz seksen yedi Türk Lirası,”

MADDE 2 – Aynı Tebliğin 3. maddesinin 1.fikrasına aşağıdaki (h) ve (i) bentleri eklenmiştir.

“h) Tarımda iş ve işçi bulma aracılığı yapan gerçek ve tüzel kişilerden;

i) 4904 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (d) fıkrasına aykırı olarak, Kurumdan izin belgesi almadan veya geçerlik süresi sona eren aracı belgesini yeniletmeden tarımda iş ve işçi bulma aracılık faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilere 4904 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereği beş bin Türk Lirası, bu fiilin her bir tekrarında on bin Türk Lirası,

ii) Kurumda sözleşme imzalamayan ya da Kurum dışında imzaladığı sözleşmeyi, düzenleme tarihinden itibaren on iş günü içinde Kuruma ibraz etmeyen aracılara, eylem başka bir ihlali oluştursa dahi 4904 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereği iki bin iki yüz seksen dokuz Türk Lirası,

iii) Kurumca istenen bilgi ve belgelerle, yaptıkları çalışmalara ilişkin raporu Kurum tarafından imza karşılığı ya da iadeli taahhütlü posta ile bildirilen tarihlerde yılda bir kez Kuruma vermeyenlere 4904 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca iki bin iki yüz seksen dokuz Türk Lirası,

idari para cezası uygulanacaktır.

1) Aracının olmadığı yerlerde Kurumda sözleşme imzalamayan ya da Kurum dışında imzaladığı sözleşmeyi, düzenleme tarihinden itibaren on iş günü içinde Kuruma ibraz etmeyen tarım işverenlerine, eylem başka bir ihlali oluştursa dahi 4904 sayılı Kanunun 20 nci

maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereği iki bin iki yüz seksen dokuz Türk Lirası idari para cezası uygulanacaktır.”

MADDE 3 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye İş Kurumu Genel Müdürü yürütür.

[R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655]

— • —

 İçindekilere dön

Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığından:

**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİNDE 2010 YILINDA UYGULANACAK
ÜCRETLERİN TESPİTİNE İLİŞKİN TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2010/1)**

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamı dışında kalan ve 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanuna tabi olmayan kamu bankalarında çalışan kapsam dışı ve sözleşmeli personel ile bu kuruluşlar ve iştiraklerinin yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetim ve tasfiye kurulu üyeleri ile denetçilerine 2010 yılında uygulanacak ücretlerin tespitine ilişkin 21/7/2010 tarihli ve 2010/T-28 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı ilişiktedir.

Tebliğ olunur.

YÜKSEK PLANLAMA KURULU KARARI

Sözleşmeli personel temel ücretleri

MADDE 1 – (1) 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı cetvele dahil pozisyonların, temel ücret grupları itibariyle en düşük ve en yüksek temel ücretleri (EK-I)'de gösterildiği şekilde tespit edilmiştir.

(2) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı cetvele dahil pozisyonlarda çalışan sözleşmeli personelin temel ücretleri % 2,62 oranında artırılmıştır.

(3) Sözleşmeli personelin temel ücretleri (EK-I)'deki en yüksek temel ücretleri aşamaz ve sözleşme ücret tavanı ilk yarı yıl için 3.012- TL'yi, ikinci yarı yıl için ise 3.012-TL'ye 7'nci maddedeki artış oranının uygulanmasıyla bulunacak tutarı geçemez.

Sözleşmeli ve kapsam dışı personel ücretleri

MADDE 2 – (1) 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 9 ve ek 1 inci maddelerine tabi kuruluşlarla, bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında kalan kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları (haklarında özelleştirme kararı alınanlar dahil) ile 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanun kapsamında olmayan kamu bankalarında çalışan sözleşmeli ve kapsam dışı personelin ücretleri % 2,62 oranında artırılmıştır.

(2) Sözleşmeli ve kapsam dışı personele; aylık ücret, her türlü sosyal yardımlar, zam, tazminat, ödenek, vekalet ücreti, temettü, prim, ikramiyelerden bir aya isabet eden miktar ve diğer adlar altında yapılan ödemelerin (yönetim kurulu üyeliği ücreti ve ek ödemesi, harcırah, doğum ve ölüm yardımları hariç) brüt aylık ortalaması,

a) Hiç bir şekilde 1.183- TL'den düşük,

b) Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. ve Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş. Genel Müdürlüklerinde, genel müdürler için 7.040- TL'den, genel müdür yardımcıları için 6.488- TL'den, diğer personel için 5.389- TL'den yüksek,

c) TPAO ve BOTAŞ Genel Müdürlüklerinde, genel müdürler için 7.040- TL'den, diğer personel için 5.878- TL'den yüksek,

ç) TEMSAN, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü ve Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş.'de; genel müdürler için 6.123- TL'den, diğer personel için 4.595- TL'den yüksek,

d) Diğer kuruluşlarda, genel müdürler için 5.510- TL'den, diğer personel için 4.041- TL'den yüksek olamaz.

(3) Kuruluşlarda 854 sayılı Deniz İş Kanununa tabi çalışan personelden kaptan/başmühendis ile uzakyol kaptan/başmühendis ehliyetli bakım, onarım, donatım enspektörler grubunun ücret ve diğer haklarında gerekli düzenlemeleri yapmaya, ilgili kuruluş veya bakanlığın teklifi üzerine Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.

Yönetim ve denetim kurulu ücretleri

MADDE 3 – (1) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının yönetim kurulu başkan ve üyelerine 1.653- TL, tasfiye kurulu üyeleri ile bağlı ortaklık denetçilerine burada belirlenen ücretin 3/4'ü tutarında net aylık ücret verilir. Bu kuruluşların yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerine, 15 Ocak ve 15 Temmuz tarihlerinde birer aylık ücret tutarında ek ödeme yapılır. Bu aylık ücret ve ek ödemenin her türlü vergi ve kesintileri ilgili kuruluş tarafından karşılanır.

(2) Devletin, kanunla kurulmuş kamu kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüslerinin ve bağlı ortaklıklarının iştiraklerinde, bunları temsilen yönetim, denetim ve tasfiye kurullarında görev alanlara ücret, prim, ikramiye, temettü ve sair adlar altında yapılacak ödemelerin yıllık net tutarı; 1'inci fıkrada belirlenen miktarın yönetim kurulunda görev alanlar için 14 katını, denetim ve tasfiye kurullarında görev alanlar için 14 katının 3/4 ünü aşamaz.

(3) İştirak genel kurullarınca, ücret, prim, ikramiye, temettü ve sair adlarla 2'nci fıkrada belirtilen miktarlardan daha yüksek ödeme yapılması kararlaştırıldığı takdirde, aşan kısım iştirakler tarafından ilgililere ödenmeyerek temsil ettikleri kuruluşa yatırılmak suretiyle irat kaydedilir.

(4) Teşebbüs ve bağlı ortaklıklarının yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerinin, teşebbüs yönetim kurulunun muvafakatı ile teşebbüs veya bağlı ortaklığın iştiraklerinde yönetim, denetim veya tasfiye kurullarında görev almaları halinde tahakkuk edecek ücret, temettü, prim ve sair hakları temsil olunan kuruluşa ödenir.

(5) Özelleştirme kapsam ve programında bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerine, bu kuruluşların sermayesindeki kamu payı % 50'nin altına düşünceye kadar 1'inci fıkradaki hükümler, bunların iştirakleri hakkında da 2, 3 ve 4'üncü fıkralarda yer alan hükümler uygulanır. Ancak, özelleştirme kapsam ve programında olup hisseleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören kuruluşların kamu personeli olmayan yönetim kurulu başkanlarına, 1'inci fıkrada belirlenen aylık ücretin 3 katı tutarında net aylık ücret ödenir.

(6) Yönetim, denetim ve tasfiye kurulu başkan ve üyeleri ile denetçilerin ücretleri her ayın onbeşinde peşin ödenir. Ay ve dönem içinde göreve başlayanlara ücret ve ek ödemenin çalışma günlerine tekabül eden tutarı ödenir. Emeklilik ve ölüm hali hariç olmak üzere görevden ayrılma halinde ücret ve ek ödemenin çalışılmayan günlere tekabül eden tutarı geri alınır.

(7) Yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetim ve tasfiye kurulu üyeleri ile denetçilerden, başka bir iş veya yerde geçici görevlendirilmeleri sebebiyle bu görevlerini fiilen yürütmeleri mümkün olmayanlar ile burada belirtilen görevlerinden uzaklaştırılanlara ücret ve ek ödeme ödenmez. Yönetim kurulu başkanlığı ve üyelikleri, denetim ve tasfiye kurulu üyelikleri ile denetçiliğe vekaleten atanan veya görevlendirme yapılanlara herhangi bir ödeme yapılmaz.

İkramiye ve diğer ücretler

MADDE 4 – (1) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında (özelleştirme kapsam ve programında olanlar dahil) çalışan memurlara 15 Ocak ve 15 Temmuz tarihlerinde birer maaş tutarında ikramiye ödenir.

(2) Bu Karar kapsamında bulunan kurum ve kuruluşlarda çalışan personelden, birden fazla kuruluşta görev alanlara bir görev için ücret ödenir.

(3) Özelleştirme kapsam ve programında bulunan kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarından olup özelleştirme işlemleri tamamlanan kuruluşların sözleşmeli ve kapsam dışı kamu personelinin ücretlerine, bu personelin sözleşmeli ve kapsam dışı statülerde bulunduğu sürelerle ait bu Karardaki ücret artışları hiçbir işlem yapılmaksızın aynen uygulanır.

Ek ödeme

MADDE 5 – (1) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin değişik ek 3'üncü maddesi çerçevesinde, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarında 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı cetvele dahil pozisyonlarda çalışan sözleşmeli personel (Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü personeli hariç) ile 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 31'inci maddesine göre ücretleri belirlenen sözleşmeli personele, aşağıda pozisyon unvanları için belirlenen oranların en yüksek Devlet memuru aylığına (ek gösterge dâhil) uygulanması sonucu bulunacak tutarda her ay ek ödeme verilir.

a) Grup başmühendisi, başmühendis, başmimar, mühendis, mimar, veteriner, şehir plancısı, müdür yardımcısı, teknik şef, atölye şefi, başekspert, ekspert, teknik amir, teknik uzman, başkontrolör, kontrolör, baştabip, baştabip yardımcısı, dış tabibi, tabip, uzman tabip, uzman (Tababet Uzm. Tüz.'ne göre) %68,

b) Sağlık teknisyen yardımcısı % 39,

c) Diyetisyen, tekniker % 34,

ç) Teknik ressam, teknisyen, laborant, makinist (TCDD), makinist, makinist yardımcısı (TCDD), başteknisyen, konstrüktör, revizör ve sürveyan % 33,

d) Halı eksperti ve diğer unvanlar % 28.

(2) Bu ek ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan diğer ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.

Ücretlerin belirlenmesi

MADDE 6 – (1) Bu Karar kapsamındaki kuruluşlarda açıktan veya naklen atanan, eğitim düzeyi, görev yeri veya unvanı değişen veya kuruluş içinde aynı unvandakilere göre daha az ücret alan sözleşmeli ve kapsam dışı personelin ücretlerini, personelin unvanı, eğitim düzeyi, iş gerekleri, işyeri ve çalışma şartları dikkate alınarak en düşük ve en yüksek ücretler dahilinde belirlemeye ilgili kuruluş yönetim kurulu yetkilidir.

Ücretlerde artış yapılması

MADDE 7 – (1) Bu Karar kapsamında bulunan sözleşmeli ve kapsam dışı personel ile yönetim kurulu başkan ve üyeleri, denetim ve tasfiye kurulu üyeleri ile denetçilerin ücretlerine, 1/7/2010 tarihinden geçerli olmak üzere 2010 yılının ikinci yarısı için Devlet memurlarına uygulanan artış oranı kadar artış yapılır.

Yürürlükten kaldırma

MADDE 8 – (1) 5/6/2009 tarihli ve 2009/T-12 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Karar 1/1/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

(EK-I)

SÖZLEŞMELİ PERSONEL POZİSYONLARINA AİT TEMEL ÜCRETLER

1. Grup (En Düşük Temel Ücret 1.564-TL, En Yüksek Temel Ücret 2.476-TL)

Asistan Hava Trafik Kontrolörü, Atölye Şefi, Avukat, Başekspert, Başkontrolör, Başmühendis, Başmimar, Baştabip, Baştabip Yardımcısı, Dış Tabibi, Eczacı, Ekspert, Grup Başmühendisi, Hava Trafik Başkontrolörü, Hava Trafik Kontrolörü, Kaptan, Kılavuz Kaptan,

Kontrolör, Koruma ve Güvenlik Müdür Yardımcısı, Merkezi Satınalma Uzmanı, Mimar, Müdür Yardımcısı, Mühendis, Pilot, Stajyer Hava Trafik Kontrolörü, Şehir Plancısı, Tabip, Teknik Amir, Teknik Şef, Teknik Uzman, Tekniker, Uzman (Tebabet Uz.Tüz.'ne Göre), Uzman Tabip, Veteriner.

2. Grup (En Düşük Temel Ücret 1.381-TL, En Yüksek Temel Ücret 2.152-TL)

Ajans Amiri, Amir, Başhemşire, Başrepartitör, Biyolog, Çocuk Eğitimcisi, Çözümleyici, Dekoratör, Desinatör, Çocuk Gelişimcisi, Diyetisyen, Eğitim Uzmanı, Ekonomist, Fizikçi, Gar Şefi, İstasyon Şefi, İstatistikçi, İtfaiye Şefi, Jeofizikçi, Jeolog, Jeomorfoloğ, Kimyager, Kontrolör Yardımcısı, Koruma ve Güvenlik Amiri, Koruma ve Güvenlik Amir Yardımcısı, Koruma ve Güvenlik Grup Şefi, Koruma ve Güvenlik Şefi, Laboratuvar Şefi, Makinist (TCDD), Matematikçi, Merkezi Satınalma Uzman Yrd., Muhasebeci, Mütercim, Öğretmen, Pedagog, Programcı, Psikolog, Sağlık Eğitimcisi, Sistem Programcısı, Sivil Savunma Amiri, Şef, Şeftren, Şube Şef Yardımcısı (TCDD), Teknik Öğretmen, Teknik Ressam, Teknisyen (Uçak Helikopter Teknisyeni-Uçucu), Tercüman, Uzman, YHT Makinisti, AIM Memuru.

3. Grup (En Düşük Temel Ücret 1.287-TL, En Yüksek Temel Ücret 1.889-TL)

AFTN Memuru, Amir Yardımcısı, Antrenör, Başteknisyen, Başveznedar, Bilgisayar İşletmeni, Grafiker, Hemşire, Konstrüktör, Laborant, Makinist, Makinist Yardımcısı (TCDD), Muhasebeci Yardımcısı, Programcı Yardımcısı, Repartitör, Ressam, Revizör, Sağlık Memuru, Sağlık Teknisyeni, Sayman, Stajyer AIM Memuru, Sürveyan, Şef Yardımcısı, Teknisyen, Topograf, Uzman Yardımcısı, Vagon Teknisyeni, Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, Veteriner Sağlık Teknisyeni, Veznedar, Unvanları 4 üncü Grupta Sayılanların Yükseköğrenimlileri.

4. Grup (En Düşük Temel Ücret 1.203-TL, En Yüksek Temel Ücret 1.663-TL)

Anbar Memuru, Apron Memuru, ARFF Memuru, Aşçı, Ateşçi, Başdağıtıcı, Başpuantör, Daktilograf, Cer Muayene Memuru, Dağıtıcı(PTT), Endeks ve Faturalama Memuru, Dava Takip Memuru, Enformasyon Memuru, Geçit Bekçisi(TCDD), Gişe Memuru, Haberleşme Memuru, Hareket Memuru, Hostes, İş Makinası Sürücüsü, İtfaiyeci, Kondoktör, Koruma ve Güvenlik Görevlisi, Köprü Operatörü, Makascı, Makinist Yardımcısı, Manevracı, Memur, Mutemet, Pazarlama ve Dağıtım Memuru, Pazarlamacı, Puantör, Raportör, Sağlık Teknisyen Yardımcısı, Santral Memuru, Satınalma Memuru, Satış Memuru, Sekreter, Şoför, Tahsildar, Teknisyen Yardımcısı, Tren Teşkil Memuru, Unvanları 5 inci Grupta Sayılanların Yükseköğrenimlileri.

5. Grup (En Düşük Temel Ücret 1.154-TL, En Yüksek Temel Ücret 1.485-TL)

Bahçıvan, Bekçi, Çocuk Bakıcısı, Dağıtıcı, Hastabakıcı, Hayvan Bakıcısı, Hizmetli, Kaloriferci, Postacı.

[R.G. 28 Temmuz 2010 – 27655]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Özelleştirme İdaresi Başkanlığından:

ÖZELLEŞTİRME YÜKSEK KURULU KARARI

Tarih : 22/7/2010

Karar No : 2010/47

Konu : Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ve Maliye Hazinesi Taşınmazı

Özelleştirme Yüksek Kurulunca;

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 25/6/2010 tarihli ve 5531 sayılı yazısına istinaden;

Kurulumuzun, 12/8/2008 tarihli ve 2008/50 sayılı Kararı ile özelleştirme programına alınan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. (Türkşeker A.Ş.) ile ilgili olarak;

1. Türkşeker A.Ş. ye ait Ağrı İli,

a. Merkez İlçesi, Yolugüzel köyü, 723 parselin Tescil Bildiriminde 823 parsel olarak gösterilen 273.514,47 m² yüzölçümlü taşınmazın,

b. Doğubeyazıt İlçesi, 259 ada, 11 parseldeki 30.472,09 m² yüzölçümlü taşınmazın

4046 sayılı Kanun'un 2/i maddesine istinaden, "Afet Konutu Uygulaması Çalışmalarında Kullanılmak Üzere" bilabedel Toplu Konut İdaresi Başkanlığına devredilmesine,

2. Devre konu taşınmazların bir bölümü üzerinde ilgili idareler arasında yapılacak teknik mutabakat sonucu kanalizasyon ve atık su deşarj kanalları vb. için Ağrı Şeker Fabrikası lehine bedelsiz ve süresiz irtifak hakkının tesis edilmesi ve bu hususun taraflarca protokole bağlanmasına,

3. Söz konusu taşınmazın devrinin, ilgili kurum ve kuruluşlardan (Kültür ve Turizm Bakanlığı vb.) gerekli izinlerin alınması ve tahsis nedeninin tapuya derci suretiyle yapılmasına,

4. Kurulumuzun 14/1/2009 tarih, 2009/04 sayılı kararı ile Maliye Hazinesine bilabedel devredilen ve Maliye Hazinesine tescil işlemleri tamamlanan taşınmazlardan anılan karar ekinde yer alan, Ağrı İli, Suçatağı köyü, Boşık Tarafı mevki, 395 parseldeki 38.400,00 m² yüzölçümlü taşınmazın özelleştirme kapsam ve programına alınarak bedelsiz olarak Türkşeker A.Ş. ye devredilmesine,

5. Devir işlemlerinin Türkşeker A.Ş. ve ilgili kurumlar tarafından yerine getirilmesi ve tarafların lüzum gördükleri sair konuları düzenleyecekleri protokol veya protokoller ile tespit etmelerine,

karar verilmiştir.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığından:

ÖZELLEŞTİRME YÜKSEK KURULU KARARI

Tarih : 22/7/2010

Karar No : 2010/48

Konu : Maliye Hazinesi - Elazığ-Merkez İmar Planı Değişikliği

Özelleştirme Yüksek Kurulunca;

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 15/6/2010 tarih ve 5265 sayılı yazısına istinaden;

1- Mülkiyeti Maliye Hazinesi'ne ait Elazığ İli, Merkez İlçesi, Sürsürü Mahallesi sınırları içerisinde yer alan 2240 ada 1 parsel, 2244 ada 1 parsel, 10 ada 46, 94 ve 322 parsel numaralı taşınmazları kapsayan alan üzerinde; Konut Alanı (Emsal: 1.30, Hmax: 15.50 metre), Ticaret Alanı (Emsal: 1.50, Hmax: Serbest), İlköğretim Tesis Alanı (Emsal: 0.60, Hmax: Serbest), Akaryakıt ve LPG Satış İstasyonu (Emsal: 0.30, Hmax: 7.50 metre), Belediye Hizmet Alanı (Emsal: 0.60, Hmax: Serbest), Yeşil Alan ve Yol fonksiyonları önerilmesine ilişkin hazırlanan 1/5.000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği ve 1/1.000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliğinin onaylanmasına,

2- Onaylanan imar planlarının Resmî Gazete'de yayımlanmasını müteakip, bilgi ve gereği için Elazığ Belediyesine gönderilmesine,

karar verilmiştir.

[R.G. 23 Temmuz 2010 – 27650]

— • —

Tarım ve Köyişleri Bakanlığından:

**TÜRK GIDA KODEKSİ GIDA MADDELERİNDE MİKOTOKSİNLERİN
SEVİYESİNİN RESMİ KONTROLÜ İÇİN NUMUNE ALMA, NUMUNE
HAZIRLAMA VE ANALİZ METODU KRİTERLERİ TEBLİĞİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2010/29)**

MADDE 1 – 26/4/2007 tarihli ve 26504 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Gıda Kodeksi Gıda Maddelerinde Mikotoksinlerin Seviyesinin Resmi Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliğinin Ek-4’ü ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2 – Aynı Tebliğ’in EK-5’inde yer alan 1 inci paragraf aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu metot, baharatlarda, Okratoksin A, Aflatoksin B₁ ve toplam aflatoksinlerin maksimum seviyelerinin resmi kontrolü için uygulanan numune alma metodudur.”

MADDE 3 – Aynı Tebliğ’in EK-7’si ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 4 – Aynı Tebliğ’in EK-10’undan sonra gelmek üzere “Bitkisel Yağlar İçin Numune Alma Metotları” başlıklı EK-11, ekteki şekilde ilave edilmiştir.

MADDE 5 – Aynı Tebliğ’in “EK-11”in ek numarası, “EK-12” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 6 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7 – Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

EK-4

**KURU İNCİR, YERFISTIĞI VE SERT KABUKLU MEYVELER İÇİN
NUMUNE ALMA METOTLARI**

Bu metot, kuru incir, yerbıstığı ve sert kabuklu meyvelerde, Aflatoksin B₁ ve toplam aflatoksinlerin maksimum seviyelerinin resmi kontrolü için uygulanan numune alma metodudur.

A. Kuru İncirler İçin Numune Alma Metodu

Bu metot, kuru incirlerde Aflatoksin B₁ ve toplam aflatoksinlerin maksimum seviyelerinin resmi kontrolü için uygulanan numune alma metodudur.

(1) - Birincil Numunenin Ağırlığı:

Bu bölümde özel bir tanımlama yapılmadı ise, birincil numune yaklaşık 300 gr olmalıdır.

Perakende paketlerde, birincil numunenin ağırlığı perakende paketin ağırlığına bağlıdır.

300 gr dan daha büyük perakende paketlerde, paçal numunenin ağırlığı 30 kg’dan daha fazla olacaktır. Tek bir perakende paketin ağırlığı 300 gr’dan çok daha fazla ise, bu durumda her bir perakende paketten 300 gr’lık bir birincil numune alınmalıdır. Ancak, söz konusu numune alma metodunun taşıma ve ambalajlama şekilleri gibi nedenlerle partinin zarar görmesinden kaynaklanabilecek istenmeyen ticari sonuçların doğmasına sebep olduğu durumlarda, alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir. Örneğin; 500 gr ya da 1 kg’lık perakende paketlerde satışa sunulan değerli bir ürün için paçal numune ağırlığının Tablo-1, Tablo-2 ve Tablo-3’e uygun olması koşuluyla, paçal numune yine aynı tablolarda belirtilenden daha az sayıdaki birincil numunelerin karıştırılmasıyla oluşturulabilir.

300 gr’dan küçük perakende paketlerde, paket ağırlığının 300 gr’dan farkı çok büyük değilse, bir tek perakende paket bir birincil numune olarak düşünülür ve bu durumda paçal numunenin ağırlığı 30 kg’dan daha az olur. Tek bir perakende paketin ağırlığı 300 gr’dan çok daha az ise, bir birincil numune 300 gr ağırlığa mümkün olduğunca yakın olacak şekilde iki veya daha fazla perakende paketten oluşur.

(2) - Kuru İncirlerin Numune Alma Metoduna Genel Bakış:

Tablo 1-Parti ağırlığına ve ürüne bağlı olarak partinin alt partilere bölünmesi

Ürün	Parti ağırlığı (ton)	Alt parti sayısı ya da ağırlığı	Birincil numune sayısı (adet)	Paçal numune ağırlığı (kg)
Kuru incir	≥ 15	15-30 ton	100	30
	< 15	--	10-100(*)	≤30

(*) Parti ağırlığına bağlı (Bu bölümde Tablo 2'ye bakınız)

(3) - Parti Büyüklüğü 15 Ton ve Daha Fazla Olan Kuru İncirlerden Numune Alma Metodu:

a) Alt partinin fiziksel olarak ayrılabilmesi şartıyla, her parti, bu bölümde yer alan Tablo-1'e göre alt partilere bölünmelidir. Parti ağırlığının her zaman alt parti ağırlıklarının tam katı olamayacağı dikkate alındığında, alt parti ağırlığı Tablo-1'de verilen alt parti ağırlığını en fazla %20 oranında geçebilir.

b) Her alt partiden ayrı ayrı numune alınmalıdır.

c) Birincil numune sayısı: 100 adet.

ç) Paçal numune ağırlığı: 30 kg. Paçal numune öğütme öncesi iyice karıştırılmalı ve 10 kg'lık üç eşit laboratuvar numunesine bölünmelidir. Ancak, üç eşit laboratuvar numunesine bölme işleminin, 30 kg'lık bir numuneyi homojenize edebilecek yeterlilikte bir ekipmanın bulunması halinde ve ilave bir ayıklama ya da başka bir fiziksel işlem görecektir olan kuru incirlerde uygulanması gerekli değildir.

d) Her 10 kg'lık laboratuvar numunesi yeterli homojenizasyonu sağlamak amacıyla ayrı ayrı ince öğütülmeli ve iyice karıştırılmalıdır.

e) Taşıma ve ambalajlama şekilleri gibi nedenlerle partinin zarar görmesinden kaynaklanabilecek istenmeyen ticari sonuçlardan dolayı sözü edilen numune alma metodunun uygulanması mümkün olmaz ise, mümkün olduğu kadar temsili olması, tamamen tanımlanması ve belgelenmesi şartıyla, alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir.

(4) - Parti Büyüklüğü 15 Ton'un Altında Olan Kuru İncirlerden Numune Alma Metodu:

Alınacak birincil numune sayısı parti ağırlığına göre değişir ve bu sayı en az 10 adet, en fazla 100 adet olabilir.

Aşağıdaki Tablo-2, alınacak birincil numune sayısını ve bunu takiben paçal numunenin bölünmesini belirlemek amacıyla kullanılabilir.

Tablo 2 - Parti ağırlığına bağlı olarak alınması gereken birincil numune sayısı ve paçal numunenin bölünmesi

Parti ağırlığı (ton)	Birincil numune sayısı (adet)	Paçal numunenin ağırlığı (kg) (*)	Paçal numunedan ayrılacak laboratuvar numunesinin sayısı (adet)
≤ 0,1	10	3	1(bölünmez)
> 0,1-≤ 0,2	15	4,5	1(bölünmez)
> 0,2-≤ 0,5	20	6	1(bölünmez)
>0,5-≤ 1,0	30	9 - (<12 kg)	1(bölünmez)
>1,0-≤ 2,0	40	12	2
>2,0-≤ 5,0	60	18 - (<24 kg)	2
>5,0-≤ 10,0	80	24	3
>10,0-≤ 15,0	100	30	3

(*) Perakende aşamasında paçal numune ağırlığı farklı olabilir. Bu ekin 1. maddesine bakınız.

a) Paçal numune ağırlığı: 30 kg ve daha az ise, öğütme öncesi iyice karıştırılmalı ve 10 kg veya daha az miktardaki iki ya da üç eşit laboratuvar alt numunesine bölünmelidir. Üç eşit

laboratuvar alt numunesine bölme işlemi, 30 kg'lık bir numuneyi öğütecek ve homojenize edebilecek yeterlilikte bir ekipmanın bulunması halinde ve ilave bir ayıklama ya da başka bir fiziksel işlem göreceği olan kuru incirlerde uygulanması gerekli değildir.

Paçal numune 30 kg'dan daha az ise paçal numune aşağıdaki tarife göre laboratuvar alt numunelerine bölünmelidir:

- 1) <12 kg : Alt numunelere bölünmez
- 2) >12-<24 kg : 2 laboratuvar numunesine bölünür.
- 3) >24 kg : 3 laboratuvar numunesine bölünür.

b) Ek-12'de belirtilen hükümlere uygun olarak, her laboratuvar numunesi tam homojenizasyonu sağlamak amacıyla ayrı ayrı ince öğütülmeli ve iyice karıştırılmalıdır.

c) Taşıma ve ambalajlama şekilleri gibi nedenlerle partinin zarar görmesinden kaynaklanabilecek istenmeyen ticari sonuçlardan dolayı sözü edilen numune alma metodunun uygulanması mümkün olmaz ise, mümkün olduğu kadar temsili olması, tamamen tanımlanması ve belgelenmesi şartıyla, alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir.

(5) - Türev Ürünler ve Bileşik Gıdalardan Numune Alma Metotları:

a) Küçük tanecikli türev ürünler (aflatoksin kontaminasyonunun homojen dağılım gösterdiği ürünler):

1) Birincil numune sayısı 100 adet, 50 ton'un altındaki partiler için birincil numune sayısı parti ağırlığına bağlı olarak 10-100 adet arasında olabilir.

Tablo 3- Parti ağırlığına bağlı olarak alınması gereken birincil numune sayısı

Parti ağırlığı (ton)	Birincil numune sayısı (adet)	Paçal numunenin ağırlığı (kg)
≤ 1	10	1
> 1-≤ 3	20	2
>3-≤ 10	40	4
>10-≤ 20	60	6
>20-≤ 50	100	10

2) Birincil numunenin ağırlığı yaklaşık 100 gr olmalıdır. Perakende aşamasında birincil numunenin ağırlığı perakende paketin ağırlığına göre değişir.

3) Paçal numune ağırlığı: İyice karıştırılmış 1-10 kg

b) Nispeten daha büyük tanecikli diğer türev ürünler (aflatoksin kontaminasyonunun heterojen dağılım gösterdiği ürünler):

Kuru incirler için bahsedilen numune alma usul ve esasları uygulanır.

(6) - Perakende aşamasında numune alma:

Perakende aşamasında gıda maddelerinden numune alma mümkün olduğunca Ek-4'te bahsedilen hükümlere uygun olarak yapılmak zorundadır.

Yukarıda sözü edilen numune alma metodunu uygulamak mümkün olmaz ise, perakende aşamasında mümkün olduğu kadar temsili olması, tamamen tanımlanması ve belgelenmesi şartıyla başka etkin bir numune alma metodu uygulanabilir. Bu durumda paçal numune en az 1 kg olmalıdır.

Numune alınacak kısım çok küçük ve 1 kg'lık paçal numune oluşturmak imkansız ise, paçal numunenin ağırlığı 1 kg'dan daha az olabilir.

(7) - Vakum Paketler İçinde Satışa Sunulan Türev Ürünler ve Kuru İncirler İçin Özel Numune Alma Hükümleri:

a) Kuru incirler:

15 ton ve daha fazla olan partiler için, 30 kg'lık bir paçal numune oluşturacak en az 50 adet birincil numune alınmalıdır. 15 ton'dan daha az olan partiler için, Tablo-2'de belirtilen parti ağırlığına uygun olarak, paçal numune ağırlığı aynı olmak şartıyla Tablo-2'de bahsedilen birincil numune sayısının %50'si alınmalıdır.

b) İncirlerden türetilmiş küçük tanecikli ürünler:

50 ton ve daha fazla olan partiler için, 10 kg'lık bir paçal numune oluşturacak en az 25 adet birincil numune alınmalıdır. 50 ton'dan daha az olan partiler için, Tablo-3'de belirtilen parti ağırlığına uygun bir paçal numune ağırlığı oluşturacak Tablo-3'de bahsedilen birincil numune sayısının %25'i alınmalıdır.

(8) - Bir partinin veya alt partinin kabulü:

a) Ayıklama yada başka bir fiziksel işlem görecektir olan kuru incirler için:

1) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunelerinin analiz sonuçları ortalaması ya da paçal numune analiz sonucu, maksimum limitlere uyuyorsa kabul edilir.

2) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunelerinin analiz sonuçları ortalaması ya da paçal numune analiz sonucu, maksimum limitleri aşıyorsa reddedilir.

b) Direk insan tüketimine sunulacak olan kuru incirler için:

1) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonuçlarının hiç birisi maksimum limitleri aşmıyorsa kabul edilir.

2) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonuçlarının biri veya daha fazlası maksimum limitleri aşıyorsa reddedilir.

c) Paçal numune 12 kg veya daha az ise:

1) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonucu, maksimum limitlere uyuyorsa kabul edilir.

2) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonucu, maksimum limitleri aşıyorsa reddedilir.

B. Yerfıstığı, Diğer Yağlı Tohumlar, Kayısı Çekirdekleri Ve Sert Kabuklu Meyveler İçin Numune Alma Metodu

Bu metod yerfıstığı, diğer yağlı tohumlar, kayısı çekirdekleri ve sert kabuklu meyvelerde, Aflatoxin B₁ ve toplam aflatoksinlerin maksimum seviyelerinin resmi kontrolü için uygulanan numune alma metodudur.

(1) - Birincil Numunenin Ağırlığı:

Bu bölümde özel bir tanımlama yapılmadı ise, birincil numune yaklaşık 200 gr olmalıdır.

Perakende paketlerde, birincil numunenin ağırlığı perakende paketin ağırlığına bağlıdır.

200 gr dan daha büyük perakende paketlerde, paçal numunenin ağırlığı 20 kg'dan daha fazla olacaktır. Tek bir perakende paketin ağırlığı 200 gr'dan çok daha fazla ise, bu durumda her bir perakende paketten 200 gr'lık bir birincil numune alınmalıdır. Ancak, söz konusu numune alma metodunun taşıma ve ambalajlama şekilleri gibi nedenlerle partinin zarar görmesinden kaynaklanabilecek istenmeyen ticari sonuçların doğmasına sebep olduğu durumlarda, alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir. Örneğin; 500 gr ya da 1 kg'lık perakende paketlerde satışa sunulan değerli bir ürün için paçal numune ağırlığının Tablo-1, Tablo-2 ve Tablo-3'e uygun olması koşuluyla, paçal numune yine aynı tablolarda belirtilenden daha az sayıdaki birincil numunelerin karıştırılmasıyla oluşturulabilir.

200 gr'dan küçük perakende paketlerde, paket ağırlığının 200 gr'dan farkı çok büyük değilse, bir tek perakende paket bir birincil numune olarak düşünülür ve bu durumda paçal numunenin ağırlığı 20 kg'dan daha az olur. Tek bir perakende paketin ağırlığı 200 gr'dan çok daha az ise, bir birincil numune 200 gr ağırlığa mümkün olduğunca yakın olacak şekilde iki veya daha fazla perakende paketten oluşur.

(2) – Yerfıstığı, Diğer Yağlı Tohumlar, Kayısı Çekirdekleri ve Sert Kabuklu Meyvelerden Numune Alma Metoduna Genel Bakış:

Tablo 1-Parti ağırlığına ve ürüne bağlı olarak partinin alt partilere bölünmesi

Ürün	Parti ağırlığı (ton)	Alt parti sayısı ya da ağırlığı	Birincil numune sayısı (adet)	Paçal numune ağırlığı (kg)
------	----------------------	---------------------------------	-------------------------------	----------------------------

Yerfıstığı, antepfıstığı, diğer yağlı tohumlar, kayısı çekirdekleri ve diğer sert kabuklu meyveler	≥ 500	100 ton	100	20
	>125 ve <500	5 alt parti	100	20
	≥ 15 ve ≤125	25 ton	100	20
	< 15	--	10-100(*)	≤20
(*) Parti ağırlığına bağı (Bu bölümde Tablo 2'ye bakınız)				

(3) - Parti Büyüklüğü 15 Ton ve Daha Fazla Olan Yerfıstığı, Diğer Yağlı Tohumlar, Kayısı Çekirdekleri ve Sert Kabuklu Meyvelerden Numune Alma Metodu:

a) Alt partinin fiziksel olarak ayrılabilmesi şartıyla, her parti, bu bölümde yer alan Tablo-1'e göre alt partilere bölünmelidir. Parti ağırlığının her zaman alt parti ağırlıklarının tam katı olamayacağı dikkate alındığında, alt parti ağırlığı Tablo-1'de verilen alt parti ağırlığını en fazla %20 oranında geçebilir.

b) Her alt partiden ayrı ayrı numune alınmalıdır.

c) Birincil numune sayısı: 100 adet.

ç) Paçal numune ağırlığı: 20 kg. Paçal numune öğütme öncesi iyice karıştırılmalı ve 10 kg'lık iki eşit laboratuvar numunesine bölünmelidir. Ancak, iki eşit laboratuvar numunesine bölme işleminin, 20 kg'lık bir numuneyi homojenize edebilecek yeterlilikte bir ekipmanın bulunması halinde ve ilave bir ayıklama ya da başka bir fiziksel işlem görecektir olan yerfıstığı, diğer yağlı tohumlar, kayısı çekirdekleri ve sert kabuklu meyvelerde uygulanması gerekli değildir.

d) Her 10 kg'lık laboratuvar numunesi yeterli homojenizasyonu sağlamak amacıyla ayrı ayrı ince öğütülmeli ve iyice karıştırılmalıdır.

e) Taşıma ve ambalajlama şekilleri gibi nedenlerle partinin zarar görmesinden kaynaklanabilecek istenmeyen ticari sonuçlardan dolayı sözü edilen numune alma metodunun uygulanması mümkün olmaz ise, mümkün olduğu kadar temsili olması, tamamen tanımlanması ve belgelenmesi şartıyla, alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir.

(4) - Parti Büyüklüğü 15 Ton'un Altında Olan Yerfıstığı, Diğer Yağlı Tohumlar, Kayısı Çekirdekleri ve Sert Kabuklu Meyvelerden Numune Alma Metodu:

Alınacak birincil numune sayısı parti ağırlığına göre değişir ve bu sayı en az 10 adet, en fazla 100 adet olabilir.

Aşağıdaki Tablo-2, alınacak birincil numune sayısını ve bunu takiben paçal numunenin bölünmesini belirlemek amacıyla kullanılabilir.

Tablo 2 - Parti ağırlığına bağı olarak alınması gereken birincil numune sayısı ve paçal numunenin bölünmesi

Parti ağırlığı (ton)	Birincil numune sayısı (adet)	Paçal numunenin ağırlığı (kg) (*)	Paçal numuneden ayrılacak laboratuvar numunesinin sayısı (adet)
≤ 0,1	10	2	1(bölünmez)
> 0,1-≤ 0,2	15	3	1(bölünmez)
> 0,2-≤ 0,5	20	4	1(bölünmez)
>0,5-≤ 1,0	30	6	1(bölünmez)
>1,0-≤ 2,0	40	8 - (<12 kg)	1(bölünmez)
>2,0-≤ 5,0	60	12	2
>5,0-≤ 10,0	80	16	2
>10,0-≤ 15,0	100	20	2

(*) Perakende aşamasında paçal numune ağırlığı farklı olabilir. Bu ekin 1. maddesine bakınız.

a) Paçal numune ağırlığı: 20 kg ve daha az ise, öğütme öncesi iyice karıştırılmalı ve gerekliyse 10 kg veya daha az miktardaki iki eşit laboratuvar alt numunesine bölünmelidir. İki eşit laboratuvar alt numunesine bölme işlemi, 20 kg'lık bir numuneyi öğütecek ve homojenize edebilecek yeterlilikte bir ekipmanın bulunması halinde ve ilave bir ayıklama ya da başka bir fiziksel işlem göreceği olan yerfıstığı, diğer yağlı tohumlar, kayısı çekirdekleri ve sert kabuklu meyvelerde uygulanması gerekli değildir.

Paçal numune 20 kg'dan daha az ise paçal numune aşağıdaki tarife göre laboratuvar alt numunelerine bölünmelidir:

1) <12 kg: Alt numunelere bölünmez

2) >12 kg: 2 laboratuvar numunesine bölünür.

b) Ek-12'de belirtilen hükümlere uygun olarak, her laboratuvar numunesi tam homojenizasyonu sağlamak amacıyla ayrı ayrı ince öğütülmeli ve iyice karıştırılmalıdır.

c) Taşıma ve ambalajlama şekilleri gibi nedenlerle partinin zarar görmesinden kaynaklanabilecek istenmeyen ticari sonuçlardan dolayı sözü edilen numune alma metodunun uygulanması mümkün olmaz ise, mümkün olduğu kadar temsili olması, tamamen tanımlanması ve belgelenmesi şartıyla, alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir.

(5) – Bitkisel Yağlar Dışındaki Türev Ürünler ve Bileşik Gıdalardan Numune Alma Metotları:

a) Küçük tanecikli türev ürünler (aflatoksin kontaminasyonunun homojen dağılım gösterdiği un, yer fıstığı ezmesi, vb.):

1) Birincil numune sayısı 100 adet, 50 ton'un altındaki partiler için birincil numune sayısı parti ağırlığına bağlı olarak 10-100 adet arasında olabilir.

Tablo 3- Parti ağırlığına bağlı olarak alınması gereken birincil numune sayısı

Parti ağırlığı (ton)	Birincil numune sayısı (adet)	Paçal numunenin ağırlığı (kg)
≤ 1	10	1
> 1-≤ 3	20	2
>3-≤ 10	40	4
>10-≤ 20	60	6
>20-≤ 50	100	10

2) Birincil numunenin ağırlığı yaklaşık 100 gr olmalıdır. Perakende aşamasında birincil numunenin ağırlığı perakende paketin ağırlığına göre değişir.

3) Paçal numune ağırlığı: İyice karıştırılmış 1-10 kg

b) Nispeten daha büyük tanecikli diğer türev ürünler (aflatoksin kontaminasyonunun heterojen dağılım gösterdiği ürünler):

Yerfıstığı, diğer yağlı tohumlar, kayısı çekirdekleri ve sert kabuklu meyveler için bahsedilen numune alma usul ve esasları uygulanır.

(6) - Perakende aşamasında numune alma:

Perakende aşamasında gıda maddelerinden numune alma mümkün olduğunca Ek-4'te bahsedilen hükümlere uygun olarak yapılmak zorundadır.

Yukarıda sözü edilen numune alma metodunu uygulamak mümkün olmaz ise, perakende aşamasında mümkün olduğu kadar temsili olması, tamamen tanımlanması ve belgelenmesi şartıyla başka etkin bir numune alma metodu uygulanabilir. Bu durumda paçal numune en az 1 kg olmalıdır.

Numune alınacak kısım çok küçük ve 1 kg'lık paçal numune oluşturmak imkansız ise, paçal numunenin ağırlığı 1 kg'dan daha az olabilir.

(7) - Vakum Paketler İçinde Satışa Sunulan Türev Ürünler ve Yerfıstığı, Diğer Yağlı Tohumlar, Kayısı Çekirdekleri, Sert Kabuklu Meyveler İçin Özel Numune Alma Hükümleri:

a) Antepfıstığı, yerfıstığı ve Brezilya fıstığı:

15 ton ve daha fazla olan partiler için, 20 kg'lık bir paçal numune oluşturacak en az 50 adet birincil numune alınmalıdır. 15 ton'dan daha az olan partiler için, Tablo-2'de belirtilen parti ağırlığına uygun olarak, paçal numune ağırlığı aynı olmak şartıyla Tablo-2'de bahsedilen birincil numune sayısının %50'si alınmalıdır.

b) Kayısı çekirdekleri, Antepfıstığı ve Brezilya fıstığı dışındaki sert kabuklu meyveler, diğer yağlı tohumlar:

15 ton ve daha fazla olan partiler için, 20 kg'lık bir paçal numune oluşturacak en az 25 adet birincil numune alınmalıdır. 15 ton'dan daha az olan partiler için, Tablo-2'de belirtilen parti ağırlığına uygun olarak, paçal numune ağırlığı aynı olmak şartıyla Tablo-2'de bahsedilen birincil numune sayısının %25'i alınmalıdır.

c) Küçük tanecikli sert kabuklu meyveler, kayısı çekirdekleri ve yerfıstığından türetilmiş ürünler:

50 ton ve daha fazla olan partiler için, 10 kg'lık bir paçal numune oluşturacak en az 25 adet birincil numune alınmalıdır. 50 ton'dan daha az olan partiler için, Tablo-3'de belirtilen parti ağırlığına uygun bir paçal numune ağırlığı oluşturacak Tablo-3'de bahsedilen birincil numune sayısının %25'i alınmalıdır.

(8) - Bir partinin veya alt partinin kabulü:

a) Ayıklama ya da başka bir fiziksel işlem görecektir olan yerfıstığı, diğer yağlı tohumlar, kayısı çekirdekleri ve sert kabuklu meyveler için:

1) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunelerinin analiz sonuçları ortalaması ya da paçal numune analiz sonucu, maksimum limitlere uyuyorsa kabul edilir.

2) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunelerinin analiz sonuçları ortalaması ya da paçal numune analiz sonucu, maksimum limitleri aşıyorsa reddedilir.

b) Direk insan tüketimine sunulacak olan yerfıstığı, diğer yağlı tohumlar, kayısı çekirdekleri ve sert kabuklu meyveler için:

1) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonuçlarının hiç birisi maksimum limitleri aşmıyorsa kabul edilir.

2) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonuçlarının biri veya her ikisi maksimum limitleri aşıyorsa reddedilir.

c) Paçal numune 12 kg veya daha az ise:

1) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonucu, maksimum limitlere uyuyorsa kabul edilir.

2) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonucu, maksimum limitleri aşıyorsa reddedilir.

EK-7
KAHVE, KAHVE ÜRÜNLERİ, MEYAN KÖKÜ VE MEYAN KÖKÜ EKSTRAKTI
İÇİN
NUMUNE ALMA METOTLARI

Bu metot, kavrulmuş kahve çekirdeği, öğütülmüş kavrulmuş kahve, çözümlü kahve, meyan kökü ve meyan kökü ekstraktında Okratoksin A'nın maksimum seviyelerinin resmi kontrolü için uygulanan numune alma metodudur.

(1) - Birincil Numunenin Ağırlığı:

Bu bölümde özel bir tanımlama yapılmadı ise, birincil numune yaklaşık 100 gr olmalıdır.

Perakende paketlerde, birincil numunenin ağırlığı perakende paketin ağırlığına bağlıdır.

100 gr'dan büyük perakende paketlerde, paçal numunenin ağırlığı 10 kg'dan daha fazla olacaktır. Tek bir perakende paketin ağırlığı 100 gr'dan çok daha büyük ise, bu durumda her bir perakende paketten 100 gr'lık bir birincil numune alınmalıdır. Ancak, söz konusu numune alma metodunun taşıma ve ambalajlama şekilleri gibi nedenlerle partinin zarar görmesinden kaynaklanabilecek istenmeyen ticari sonuçların doğmasına sebep olduğu durumlarda, alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir. Örneğin; 500 gr ya da 1 kg'lık perakende paketlerde satışa sunulan değerli bir ürün için paçal numune ağırlığının Tablo-1 ve Tablo-2'ye uygun olması koşuluyla, paçal numune yine aynı tablolarda belirtilenden daha az sayıdaki birincil numunelerin karıştırılmasıyla oluşturulabilir.

100 gr'dan küçük perakende paketlerde, paket ağırlığının 100 gr'dan farkı çok büyük değilse, bir tek perakende paket bir birincil numune olarak düşünülür ve bu durumda paçal numunenin ağırlığı 10 kg'dan daha az olur. Tek bir perakende paketin ağırlığı 100 gr'dan çok daha az ise, bir birincil numune 100 gr ağırlığa mümkün olduğunca yakın olacak şekilde iki veya daha fazla perakende paketten oluşur.

(2) - Kavrulmuş Kahve Çekirdeği, Öğütülmüş Kavrulmuş Kahve, Çözümlü Kahve, Meyan Kökü ve Meyan Kökü Ekstraktı İçin Numune Alma Metoduna Genel Bakış:

Tablo 1 - Parti ağırlığına ve ürüne bağlı olarak partinin alt partilere bölünmesi

Ürün	Parti ağırlığı (ton)	Alt parti sayısı ya da ağırlığı	Birincil numune sayısı (adet)	Paçal numune ağırlığı (kg)
Kavrulmuş kahve çekirdeği, öğütülmüş kavrulmuş kahve, çözümlü kahve, meyan kökü ve meyan kökü ekstraktı	≥ 15	15-30 ton	100	10
	< 15	-	10-100(*)	1-10

(*) Parti ağırlığına bağlı (Bu bölümde Tablo 2'ye bakınız)

(3) - Parti Büyüklüğü 15 Ton ve Daha Fazla Olan Kavrulmuş Kahve Çekirdeği, Öğütülmüş Kavrulmuş Kahve, Çözümlü Kahve, Meyan Kökü ve Meyan Kökü Ekstraktı İçin Numune Alma Metodu:

a) Alt partinin fiziksel olarak ayrılabilmesi şartıyla, her parti, bu bölümde yer alan Tablo-1'e göre alt partilere bölünmelidir. Parti ağırlığının her zaman alt parti ağırlıklarının tam katı olamayacağı dikkate alındığında, alt parti ağırlığı Tablo-1'de verilen alt parti ağırlığını en fazla %20 oranında geçebilir.

b) Her alt partiden ayrı ayrı numune alınmalıdır.

c) Birincil numune sayısı: 100 adet.

ç) Paçal numune ağırlığı: 10 kg.

d) Taşıma ve ambalajlama şekilleri gibi nedenlerle partinin zarar görmesinden kaynaklanabilecek istenmeyen ticari sonuçlardan dolayı sözü edilen numune alma metodunun

uygulanması mümkün olmaz ise, mümkün olduğu kadar temsili olması, tamamen tanımlanması ve belgelenmesi şartıyla, alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir.

(4) - Parti Büyüklüğü 15 Ton'un Altında Olan Kavrulmuş Kahve Çekirdeği, Öğütülmüş Kavrulmuş Kahve, Çözünür Kahve, Meyan Kökü ve Meyan Kökü Ekstraktı İçin Numune Alma Metodu:

15 ton'un altındaki kavrulmuş kahve çekirdeği, öğütülmüş kavrulmuş kahve, çözünür kahve, meyan kökü ve meyan kökü ekstraktı partileri için; 1-10 kg'lık paçal numuneyi meydana getiren, parti ağırlığına göre değişen 10-100 adet birincil numuneden oluşan bir numune alma planı uygulanabilir.

Aşağıdaki tablo, alınacak birincil numune sayısını belirlemek amacıyla kullanılabilir.

Tablo 2 - Parti ağırlığına bağlı olarak kavrulmuş kahve çekirdeği, öğütülmüş kavrulmuş kahve, çözünür kahve, meyan kökü, meyan kökü ekstraktından alınması gereken birincil numune sayısı

Parti ağırlığı (ton)	Birincil numune sayısı (adet)	Paçal numunenin ağırlığı (kg)
$\leq 0,1$	10	1
$> 0,1-\leq 0,2$	15	1,5
$> 0,2-\leq 0,5$	20	2
$>0,5-\leq 1,0$	30	3
$>1,0-\leq 2,0$	40	4
$>2,0-\leq 5,0$	60	6
$>5,0-\leq 10,0$	80	8
$>10,0-\leq 15,0$	100	10

(5) - Vakum Paketler İçinde Satışa Sunulan Kavrulmuş Kahve Çekirdeği, Öğütülmüş Kavrulmuş Kahve, Çözünür Kahve, Meyan Kökü ve Meyan Kökü Ekstraktı İçin Özel Numune Alma Metodları:

15 ton ve daha fazla olan partiler için, 10 kg'lık bir paçal numune oluşturacak en az 25 adet birincil numune alınmalıdır. 15 ton'dan daha az olan partiler için, parti ağırlığına uygun olarak paçal numune ağırlığı aynı kalmak şartıyla Tablo-2'de bahsedilen birincil numune sayısının %25'i alınmalıdır.

(6) - Perakende aşamasında numune alma:

Perakende aşamasında gıda maddelerinden numune alma mümkün olduğunca Ek-7'de bahsedilen hükümlere uygun olarak yapılmak zorundadır.

Bunun mümkün olmadığı durumlarda, perakende aşamasında mümkün olduğu kadar temsili olması, tamamen tanımlanması ve belgelenmesi şartıyla alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir. Bu durumda paçal numune en az 1 kg olmalıdır.

Numune alınacak kısım çok küçük ve 1 kg'lık paçal numune oluşturmak imkansız ise, paçal numunenin ağırlığı 1 kg'dan daha az olabilir.

(7) - Bir partinin veya alt partinin kabulü:

a) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonucu, maksimum limitlere uyuyorsa kabul edilir.

b) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonucu, maksimum limitleri aşıyorsa reddedilir.

Bu metot, bitkisel yağlarda mikotoksinlerin, özellikle Aflatoksin B₁, toplam aflatoksin ve zearalenon maksimum seviyelerinin resmi kontrolü için uygulanan numune alma metodudur.

(1) – Numune Alma Metotları:

a) Birincil numune ağırlığı, en az yaklaşık 100 gr (mL) olmalıdır. Dökme bitkisel yağ gibi sevkiyatın cinsine bağlı olarak yaklaşık 350 mL en az 3 adet birincil numune alınmalıdır. Birincil numunelerden oluşan paçal numune en az 1 kg (L) olmalıdır.

b) Partiden alınacak minimum birincil numune sayısı Tablo-1’de verilmiştir. Numune almanın hemen öncesinde parti elle ya da mekanik yolla mümkün olduğu kadar fazla iyice karıştırılmalıdır. Böylece, verilen partide aflatoksinin homojen dağılımı kabul edilebilir. Bu nedenle, paçal numuneyi oluşturmak için partiden 3 adet birincil numune almak yeterlidir.

Tablo 1 – Partiden alınacak minimum birincil numune sayısı

Piyasaya sunuş şekli	Partinin ağırlığı (kg) Partinin hacmi (L)	Minimum birincil numune sayısı
Yığın*	–	3
Paket	≤ 50	3
Paket	> 50 - ≤ 500	5
Paket	> 500	10

(*) Alt partinin fiziksel olarak ayrılabilirdiği durumda, bitkisel yağların büyük miktardaki yığın sevkiyatları/partileri Tablo-2’de gösterildiği gibi alt partilere bölünebilir.

Tablo 2 – Parti ağırlığına bağlı olarak partinin alt partilere bölünmesi

Ürün	Parti ağırlığı (ton)	Alt parti sayısı ya da ağırlığı	Minimum birincil numune sayısı (adet)	Minimum paçal numune ağırlığı (kg)
Bitkisel yağ	≥ 1500	500 ton	3	1
	> 300 ve < 1500	3 alt parti	3	1
	≥ 50 ve ≤ 300	100 ton	3	1
	< 50	–	3	1

(2) - Perakende aşamasında numune alma:

Perakende aşamasında gıda maddelerinden numune alma mümkün olduğunca Ek-11’de bahsedilen hükümlere uygun olarak yapılmak zorundadır.

Bunun mümkün olmadığı durumlarda, perakende aşamasında mümkün olduğu kadar temsili olması, tamamen tanımlanması ve belgelenmesi şartıyla alternatif bir numune alma metodu uygulanabilir. Bu durumda paçal numune en az 1 kg olmalıdır.

Numune alınacak kısım çok küçük ve 1 kg’lık paçal numune oluşturmak imkansız ise, paçal numunenin ağırlığı 1 kg’dan daha az olabilir.

(7) - Bir partinin veya alt partinin kabulü:

a) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonucu, maksimum limitlere uyuyorsa kabul edilir.

b) Geri alma ve ölçüm belirsizliği hesaba katılarak elde edilen laboratuvar numunesi analiz sonucu, maksimum limitleri aşıyorsa reddedilir.

[R.G. 23 Temmuz 2010 – 27650]

 [İçindekilere dön](#)

Tarım ve Köyışleri Bakanlığından:

YEMLERDE İSTENMEYEN MADDELER HAKKINDA TEBLİĞDE

DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2010/33)

MADDE 1 – 5/2/2005 tarihli ve 25718 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yemlerde İstenmeyen Maddeler Hakkında Tebliğin (2005/3) EK-1 listesi ve başlığı ile beraber EK-2 listesi ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 2 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Tebliğ hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

EK-1

YEMLERDE İSTENMEYEN MADDELERİN KABUL EDİLEBİLİR EN ÇOK MİKTARLARI

İstenmeyen maddeler	Hayvan yemi olarak kullanılan ürünler	Kabul edilebilir en çok miktar mg/kg (ppm) (% 12 rutubet içeren yeme göre)
(1)	(2)	(3)
3		
1. Arsenik ⁽¹⁾	Yem maddeleri; aşağıdakiler dışında: -Otlardan, kurutulmuş üçgül ve kurutulmuş yoncadan elde edilen unlar ve kurutulmuş şeker pancarı posası ve kurutulmuş melaslı şeker pancarı posası -Palm çekirdeği küspesi (ekspeller) -Fosfatlar ve kalkerli deniz algleri -Kalsiyum karbonat -Magnezyum oksid -Balık dahil balık ve diğer deniz hayvanlarının işlenmesinden elde edilen yemler -Deniz yosunu ve deniz yosunundan elde edilen yem maddeleri İz element olarak kullanılan demir partikülleri Aşağıdakiler dışında iz element bileşikleri grubuna dahil katkı maddeleri - Bakır sülfat pentahidrat ve bakır karbonat	2 4 4 ⁽²⁾ 10 15 20 25 ⁽²⁾ 40 ⁽²⁾ 50 30 50 100

	<p>- Çinko oksit, manganez oksit ve bakır oksit</p> <p>Tam yemler; aşağıdaki dışında:</p> <p>-Balıklar ve kürk hayvanları için tam yemler</p> <p>Tamamlayıcı yemler; aşağıdaki dışında:</p> <p>-Mineral yemler</p>	<p>2</p> <p>10⁽²⁾</p> <p>4</p> <p>12</p>
2. Kurşun	<p>Yem maddeleri; aşağıdakiler dışında:</p> <p>-Yeşil ot⁽³⁾</p> <p>-Fosfatlar ve kalkerli deniz algleri</p> <p>-Kalsiyum karbonat</p> <p>-Mayalar</p> <p>İz element bileşikleri grubuna dahil olan katkı maddeleri;aşağıdakiler dışında</p> <p>-Çinko oksit</p> <p>-Manganez oksit, demir karbonat, bakır karbonat</p> <p>Bağlayıcılar ve topaklaşmayı önleyici maddeler grubuna dahil olan katkı maddeleri;aşağıdaki dışında;</p> <p>- Volkanik kaynaklı clinoptilolite</p> <p>Premiksler</p> <p>Tamamlayıcı yemler; aşağıdaki dışında:</p>	<p>10</p> <p>30</p> <p>15</p> <p>20</p> <p>5</p> <p>100</p> <p>400</p> <p>200</p> <p>30</p> <p>60</p> <p>200</p> <p>10</p>

	-Mineral yemler	15
	Tam yemler	5
4 5 3. Flor	Yem maddeleri; aşağıdakiler dışında:	150
	-Hayvansal kökenli yemler, deniz krilli gibi sert kabuklu deniz hayvanları hariç	500
	-Krill gibi sert kabuklu deniz hayvanları	3000
	-Fosfatlar	2000
	-Kalsiyum karbonat	350
	-Magnezyum oksid	600
	-Kalkerli deniz algleri	1000
	Vermiculite(E 561)	3000
	Tamamlayıcı yemler :	
	%4 ve daha az fosfor içeren	500
	%4 den fazla fosfor içeren	her %1 fosfor için 125
	Tam yemler; aşağıdakiler dışında:	150
	-Sığır, koyun ve keçi tam yemleri;	
	-Süt yemi	30
	-Diğer	50
	-Domuz tam yemleri	100
	-Kanatlı tam yemleri	350
	-Civciv tam yemleri	250

	- Balık tam yemleri	350
4. Cıva	Yem maddeleri; aşağıdakiler dışında: -Balıklardan veya balık ve diğer deniz hayvanlarının işlenmesi ile elde edilen yemler - Kalsiyum karbonat Karma yemler (Tam ve tamamlayıcı); aşağıdakiler dışında: Mineral yem Balıklar için karma yemler Köpekler, kediler ve kürk hayvanları için karma yemler	0,1 0,5 0,3 0,1 0,2 0,2 0,3
5. Nitritler	Yem maddeleri, aşağıdakiler dışında; Balık unu Silaj Tam yemler, aşağıdakiler dışında; Nem içeriği %20 yi aşan kedi ve köpek tam yemleri	15 (sodyum nitrit olarak ifade edilir) 30 (sodyum nitrit olarak ifade edilir) - 15 (sodyum nitrit olarak ifade edilir) -
6. Kadmiyum	Bitkisel kökenli yem maddeleri Hayvansal kökenli yem maddeleri Mineral kökenli yem maddeleri, aşağıdakiler dışında -Fosfatlar İz element bileşikleri grubuna dahil olan katkı maddeleri; aşağıdakiler dışında	1 2 2 10 10

- Bakır oksit, manganez oksit, çinko oksit ve manganez sülfat monohidrat	30
Bağlayıcılar ve topaklaşmayı önleyici maddeler grubuna dahil olan katkı maddeleri	2
Premiksler	15
Mineral yemler :	
%7 den az fosfor içerenler	5
%7 ve daha fazla fosfor içerenler	Her % 1 fosfor için 0,75 (max. 7,5'a kadar)
Ev hayvanları için tamamlayıcı yemler	2
Diğer tamamlayıcı yemler	0,5
Aşağıdakiler hariç sığır, koyun ve keçi tam yemleri ve balık yemleri	1
-Ev hayvanları için tam yemler	2
-Buzağı, kuzu, oğlak tam yemleri ve diğer tam yemler	0,5

7.Aflatoksin B ₁	Tüm yem maddeleri	0,02
	Sığır, koyun ve keçi tam yemleri; aşağıdakiler dışında:	0,02
	-Süt hayvanları için tam yemler	0,005
	-Buzağı ve kuzular için tam yemler	0,01
	-Buzbağı ve kuzular için tam yemler	0,02
	Kanatlı ve domuz tam yemleri (genç hayvanlar hariç):	0,01
	Diğer tam yemler	0,02
	Sığır, koyun ve keçi tamamlayıcı yemleri (süt hayvanları, buzağı ve kuzu tamamlayıcı yemleri hariç):	0,02
	Kanatlı ve domuz tamamlayıcı yemleri (genç hayvanlar hariç):	0,005
Diğer tamamlayıcı yemler		
8. Hidrosiyanik asit	Yem maddeleri; aşağıdakiler dışında:	50
	-Keten tohumu	250
	-Keten tohumu küspesi	350
	-Tapyoka ürünleri ve badem küspesi	100
	Tam yemler; aşağıdakiler dışında:	50
	-Civciv tam yemleri	10

9. Serbest Gossipol	Yem maddeleri, aşağıdakiler dışında: -Pamuk tohumu -Pamuk tohumu küspesi Tam yemler; aşağıdakiler dışında: -Yetişkin sığır tam yemleri -Kuzu ve oğlak dışında koyun ve keçi tam yemleri -Buzağı ve kanatlı tam yemleri (yumurta tavuğu hariç) -Tavşan, kuzu, oğlak ve domuz tam yemleri (domuz yavrusu hariç)	20 5000 1200 20 500 300 100 60
10. Theobromin	Tam yemler; aşağıdakiler dışında: - Domuzlar için tam yemler - Köpekler, tavşanlar, atlar ve kürk hayvanları için tam yemler	300 200 50

<p>11. Uçucu Hardal yağı</p>	<p>Yem maddeleri; aşağıdakiler dışında:</p> <p>-Kolza tohumu küspesi</p> <p>Tam yemler; aşağıdakiler dışında:</p> <p>-Sığır, koyun ve keçi tam yemleri(genç hayvanlar hariç)</p> <p>-Kanatlı ve domuz tam yemleri (domuz yavruları hariç)</p>	<p>100</p> <p>4000 (allyl isothiocyanate olarak ifade edilir.)</p> <p>150 (allyl isothiocyanate olarak ifade edilir.)</p> <p>1000 (allyl isothiocyanate olarak ifade edilir.)</p> <p>500 (allyl isothiocyanate olarak ifade edilir.)</p>
<p>12. Vinal Thiooxazolidone (Vinyloxazolidine Thione)</p>	<p>Kanatlı tam yemleri; aşağıdakiler dışında:</p> <p>-Yumurta tavuğu tam yemleri</p>	<p>1000</p> <p>500</p>
<p>13. Çavdar mahmuzu (Rye Ergot)</p>	<p>Öğütülmemiş tahıl içeren tüm yemler</p>	<p>1000</p>
<p>14. Yabani ot tohumları ve alkaloid, glukozid ve diğer zehirli maddeleri ayrı ayrı ya da birlikte içeren öğütülmemiş ve parçalanmamış meyveler</p> <p>Datura sp.</p>	<p>Tüm yemler</p>	<p>3000</p> <p>1000</p>

15. Ricinus communis L., Croton tiglium L. ve Abrus precatorius L. lerin kabukları ve tohumları ile bunların ayrı ayrı ya da birlikte işlenmiş türevleri	Tüm yemler	10
16. Crotalaria spp.	Tüm yemler	100
17. Aldrin ⁽⁴⁾	Tüm yemler; aşağıdakiler dışında: - Yağlar - Balık yemi	0,01 0,1 0,02
18. Dieldrin ⁽⁴⁾ -	Tüm yemler; aşağıdakiler dışında: - Yağlar - Balık yemi	0,01 0,1 0,02
19. Camphechlor (Toxaphene) CHB 26, 50 ve 62 benzerleri gösterge toplamı	Balık yağı dışındaki balık, diğer suda yaşayan hayvanlar, onların ürünleri ve yan ürünleri -Balık yağı -Balık yemleri	0,02 0,2 0,05
20. Chlordane (Chlordane ve oxychlordane'nin cis ve transizomerlerinin toplamı, chlordane olarak belirtilir)	Tüm yemler; aşağıdakiler dışında: -Yağlar	0,02 0,05

21.DDT (DDT,DDD, (veya TDE) ve DDE'nin izomerleri toplamı,DDT olarak belirtilir)	Tüm yemler; aşağıdakiler dışında: -Yağlar	0,05 0,5
22. Endosulfan (Endosulfan ve endosulfansulphate'nin alfa ve beta izomerleri toplamı endosulfan olarak belirtilir.)	Tüm yemler; aşağıdakiler dışında: -Mısır ve mısırdan elde edilen işlenmiş ürünler -Yağlı tohumlar ve bunların işlenmesinden elde edilen ham yağ dışında ürünler -Bitkisel ham yağ -Balık tam yemleri	0,1 0,2 0,5 1,0 0,005
23. Endrin (endrin ve delta-ketoi-endrin toplamı, endrin olarak belirtilir)	Tüm yemler; aşağıdakiler dışında : -Yağlar	0,01 0,05
24. Heptachlor (heptachlor ve heptachlorepoide toplamı, heptachlor olarak belirtilir)	Tüm yemler; aşağıdakiler dışında: -Yağlar	0,01 0,2
25. Hexachlorobenzene (HCB)	Tüm yemler; aşağıdakiler dışında: -Yağlar	0,01 0,2
26. Hexachlorocyclohexane (HCH) 26.1 alfa isomerleri	Tüm yemler; aşağıdakiler dışında: -Yağlar	0,02 0,2

<p>27 beta isomerleri</p>	<p>Tüm yem maddeleri; aşağıdakiler dışında: -Yağlar</p> <p>Tüm karma yemler; aşağıdakiler dışında: -Süt sığırı karma yemleri</p>	<p>0,01</p> <p>0,1</p> <p>0,01</p> <p>0,005</p>
<p>28 gama isomerleri</p>	<p>Tüm yemler; aşağıdakiler dışında: -Yağlar</p>	<p>0,2</p> <p>2</p>
<p>27a. Dioxin (Dünya Sağlık Örgütüncé toksik eşdeğer olarak ifade edilen polychlorinated dibenzo-para-dioxins (PCDDs) ve polychlorinated dibenzofurans (PCDFs) toplamıdır)</p>	<p>(a) Bitkisel yağ ve yan ürünleri dışındaki bitkisel kökenli yem maddeleri</p> <p>(b) Bitkisel yağ ve yan ürünleri</p> <p>(c) Mineral kökenli yem maddeleri</p> <p>(d) Süt yağı ve yumurta yağı dahil hayvansal yağlar</p> <p>(e) Diğer kara hayvanı ürünleri, süt ve süt ürünleri, yumurta ve yumurta ürünleri dahil</p> <p>(f) Balık yağı</p> <p>(g) Balık yağı ve %20 den fazla yağ içeren balık protein hidrolisatları hariç balık, diğer deniz hayvanları, bunların ürünleri ve yan ürünleri⁽⁵⁾,</p> <p>(h) %20'den fazla yağ içeren balık protein hidrolisatları</p> <p>(i) Bağlayıcılar ve topaklaşmayı önleyici katkı maddeleri grubuna dahil olan sediment kaynaklı</p>	<p>0,75 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg</p> <p>0,75 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg</p> <p>1,0 ng. WHO- PCDD/F-TEQ/kg</p> <p>2 ng WHO- PCDD/F-TEQ/kg</p> <p>0,75 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg</p> <p>6 ng WHO-PCDD/F- TEQ/kg</p> <p>1,25 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg</p> <p>2,25 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg</p> <p>0,75 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg</p>

27.b. Dioksinler ve dioksin benzeri PCBs toplamı (Dünya Sağlık Örgütüncce toksik eşdeğer olarak ifade edilen polychlorinated dibenzo-paradioxin ler(PCDDs), polychlorinated dibenzofuran lar(PCDFs) ve polychlorinated biphenyl ler(PCBs) toplamı)	clinoptilolit ve sentetik kalsiyum aluminatlar,natrolit fonolit,vermiculite,kalsiyum sülfat dihidrat, kaolinic kil	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg
	(j) İz element bileşikleri gruplarına dahil olan katkı maddeleri	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg
	(k) Premiksler	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg
	(l) Balık yemi, ev hayvanları yemi, kürk hayvanları yemi dışındaki karma yemler	2,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg
	(m) Balık yemi ve ev hayvanları yemi	1,25 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(a) Bitkisel yağ ve yan ürünleri dışındaki bitkisel kökenli yem maddeleri	1,5 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(b) Bitkisel yağlar ve yan ürünleri	1,5 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(c) Mineral kökenli yem maddeleri	3,0 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(d) Yumurta yağı ve süt yağı dahil hayvansal yağ	1,25 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(e) Yumurta ve yumurta ürünleri, süt ve süt ürünleri dahil diğer kara hayvanı ürünleri	24,0 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
(f) Balık yağı	4,5 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg	
(g) Balık yağı ve %20 den fazla yağ içeren balık protein hidrolisatları hariç balık, diğer deniz hayvanları, bunların ürünleri ve yan ürünleri ⁽⁵⁾ ,	11,0 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg	

		F-PCB-TEQ/kg
	(h) %20'den fazla yağ içeren balık protein hidrolisatları	1,5 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(i) Bağlayıcılar ve topaklaşmayı önleyici maddeler grubuna dahil olan katkı maddeleri	1,5 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(j) İz element bileşikleri gruplarına dahil olan katkı maddeleri	1,5 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(k) Premiksler	1,5 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(l) Balık yemi, ev hayvanları yemi, kürk hayvanları yemi dışındaki karma yemler	7,0 ng WHO-PCDD/F-PCB-TEQ/kg
	(m) Balık yemi ve ev hayvanı yemleri	

<p>28. Kabuklu beech (kaynağacı) Meyvesi - <i>Fagus silvatica</i> L. 29. Purghera (<i>Jatropha curcas</i> L.)- 30. Hint hardalı – <i>Brassica</i> <i>juncea</i> (L.) Czern ve Coss. ssp. <i>İntergrifolia</i>(West.) Thell. 31. Sareptian hardalı – <i>Brassica juncea</i> (L.) Czern ve Coss. ssp. <i>juncea</i> 32. Çin hardalı– <i>Brassica</i> <i>juncea</i> (L.) Czern ve Coss. ssp. <i>juncea</i> var. <i>lutea</i> Batalin 33. Siyah hardal – <i>Brassica</i> <i>nigra</i> (L.) Koch 34. <i>Ethopya</i> hardalı – <i>Brassica</i> <i>carinata</i> A.Braun</p>	<p>Tüm yemler</p>	<p>Bu tür bitkilerin tohum ve meyveleri ile işlenmiş ürünleri yemlerde ancak ölçülemeyecek derecede iz miktarlarda bulunabilir.</p>
	<p>Yem maddeleri</p>	<p>1,25</p>
<p>35. Lasalocid sodium</p>	<p>Aşağıdaki hayvanlar için üretilen karma yemler</p>	<p>1,25</p>
	<p>- Köpekler, buzağılar, tavşanlar, at türleri, süt hayvanları, yumurta kuşları, hindiler(12 haftadan büyük) ve yumurta piliçleri (16 haftadan büyük)</p>	<p>1,25</p>
	<p>- Etlik piliçler, 16 haftadan küçük yumurta piliçleri ve lasalocid sodium kullanımının yasaklandığı kesim öncesi kullanıma son verme döneminde 12 haftadan küçük hindiler</p>	<p>3,75</p>
	<p>- Diğer hayvan türleri</p>	<p>(⁶)</p>
	<p>Lasalocid sodium kullanımına izin verilmeyen yemlerde kullanılan premiksler</p>	<p>0,7</p>
	<p>Yem maddeleri</p>	
<p>36. Narasin</p>	<p>Aşağıdaki hayvanlar için üretilen karma yemler</p>	<p>0,7</p>

(¹) Maksimum düzey toplam arsenik miktarıdır.

(²) İnorganik Arsenik 2 ppm den düşük olmalıdır.

(³) Yeşil ot hayvan yemi olarak kullanılan yonca, silaj, taze ot ve benzeri ürünleri kapsar.

(⁴) Ayrı ayrı ya da birlikte Dieltrin olarak

(⁵) Kürk hayvanları için yem üretiminde bir işleme tabi tutulmadan doğrudan kullanılan taze balıklarda maksimum düzey uygulanmaz. Hayvanat bahçesi hayvanları, sirk hayvanları ve pet hayvanlarının beslenmesinde doğrudan kullanılan taze balıklarda maksimum dioksin düzeyi; toplam dioksin için 4 ng, dioksin ve PCB toplamı için 8 ng dır.

(⁶) Premiksteki istenmeyen maddenin maksimum düzeyi premiksin kullanım tarifnamesine göre yeme katıldığında yemde belirlenen söz konusu istenmeyen maddenin maksimum düzeyinin %50 sini aşmayacak düzeydir.

EK-2

MÜDAHALE EŞİK DEĞERLERİ

İstenmeyen maddeler	Hayvan yemi olarak kullanılan ürünler	% 12 rutubet içeren yeme göre müdahale eşik değeri	Düşünceler ve ilave bilgiler (yapılması gereken araştırmaların niteliği gibi)
(1)	(2)	(3)	(4)

<p>1. Dioxin (Dünya Sağlık Ögütünce(WHO) toksik eşdeğer olarak belirtilen polychlorinated dibenzo-para-dioxins (PCDDs) ve polychlorinated dibenzofurans (PCDFs) toplamıdır)</p>	a. Bitkisel yağ ve yan ürünleri dışındaki bitkisel kökenli yem maddeleri	0,5 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(b) Bitkisel yağ ve yan ürünleri	0,5 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(c) Mineral kökenli yem maddeleri	0,5 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(d) Süt yağı ve yumurta yağı dahil hayvansal yağlar	1,0 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(e) Süt ve süt ürünleri, yumurta ve yumurta ürünleri dahil diğer kara hayvanı ürünleri,	0,5 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(f) Balık yağı	5,0 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg	Bazı alanlarda belirlenen düzey müdahale düzeyine yakın veya yüksek olduğunda çoğu zaman bulaşma kaynağında inceleme yapılmasına gerek olmayabilir. Ancak, müdahale düzeyi aşıldığı durumda örnekleme periyodu, coğrafi kaynak, balık

			türleri vb. bütün bilgiler dioksin ve dioksin benzeri karışımların bu maddelerde bulunmalarını kontrol etmek için gelecekte alınacak tedbirlere yönelik olarak kayıt altına alınır.
--	--	--	---

	(g) Balık yağı ve %20 den fazla yağ içeren balık protein hidrolisatları hariç balık, diğer deniz hayvanları, bunların ürünleri ve yan ürünleri,	1,0 ng WHO-PCDD/ F-TEQ/kg	Bazı alanlarda belirlenen düzey müdahale düzeyine yakın veya yüksek olduğunda çoğu zaman bulaşma kaynağında inceleme yapılmasına gerek olmayabilir. Ancak, müdahale düzeyi aşıldığı durumda örnekleme periyodu, coğrafi kaynak, balık türleri vb. bütün bilgiler dioksin ve dioksin benzeri karışımların bu maddelerde bulunmalarını kontrol etmek için gelecekte alınacak tedbirlere yönelik olarak kayıt altına alınır.
	(h) %20'den fazla yağ içeren balık protein hidrolisatları	1,75 ng WHO- PCDD/F-TEQ/kg	Bazı alanlarda belirlenen düzey müdahale düzeyine yakın veya yüksek olduğunda çoğu zaman bulaşma kaynağında inceleme yapılmasına gerek

			olmayabilir. Ancak, müdahale düzeyi aşıldığı durumda örnekleme periyodu, coğrafi kaynak, balık türleri vb. bütün bilgiler dioksin ve dioksin benzeri karışımların bu maddelerde bulunmalarını kontrol etmek için gelecekte alınacak tedbirlere yönelik olarak kayıt altına alınır.
	(i) Bağlayıcılar ve topaklaşmayı önleyiciler grubuna dahil olan katkı maddeleri	0,5 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(j) İz element bileşikleri grubuna dahil olan katkı maddeleri	0,5 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(k) Premiksler	0,5 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(l) Balık yemleri, ev hayvanları yemleri, kürk hayvanları yemleri dışındaki karma yemler	0,5 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(m) Balık yemi ve ev	1,75 ng WHO-	Bazı alanlarda

	hayvanları yemleri	PCDD/F-TEQ/kg	belirlenen düzey müdahale düzeyine yakın veya yüksek olduğunda çoğu zaman bulaşma kaynağında inceleme yapılmasına gerek olmayabilir. Ancak, müdahale düzeyi aşıldığı durumda örnekleme periyodu, coğrafi kaynak, balık türleri vb. bütün bilgiler dioksin ve dioksin benzeri karışımların bu maddelerde bulunmalarını kontrol etmek için gelecekte alınacak tedbirlere yönelik olarak kayıt altına alınır.
2. Dioxin benzeri PCB ler (Dünya Sağlık Örgütü toksik eşdeğerlerinde belirtilen polychlorinated bifenils(PCBs) toplamıdır)	(a) Bitkisel yağ ve yan ürünleri dışındaki bitkisel kökenli yem maddeleri	0,35 ng WHO-PCB-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(b) Bitkisel yağlar ve yan ürünleri	0,5 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(c) Mineral kökenli yem maddeleri	0,35 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(d) Yumurta yağı ve süt yağı dahil	0,75 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit

	hayvansal yağ		edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(e) Yumurta ve yumurta ürünleri, süt ve süt ürünleri dahil diğer kara hayvanı ürünleri	0,35 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(f) Balık yağı	14,0 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bazı alanlarda belirlenen düzey müdahale düzeyine yakın veya yüksek olduğunda çoğu zaman bulaşma kaynağında inceleme yapılmasına gerek olmayabilir. Ancak, müdahale düzeyi aşıldığı durumda örnekleme periyodu, coğrafi kaynak, balık türleri vb. bütün bilgiler dioksin ve dioksin benzeri karışımların bu maddelerde bulunmalarını kontrol etmek için gelecekte alınacak tedbirlere yönelik olarak kayıt altına alınır.
	(g) Balık yağı ve %20 den fazla yağ içeren balık protein hidrolisatları hariç balık, diğer deniz hayvanları, bunların ürünleri ve yan ürünleri,	2,5 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bazı alanlarda belirlenen düzey müdahale düzeyine yakın veya yüksek olduğunda çoğu zaman bulaşma kaynağında inceleme yapılmasına gerek olmayabilir. Ancak, müdahale düzeyi

			aşıldığı durumda örnekleme periyodu, coğrafi kaynak, balık türleri vb. bütün bilgiler dioksin ve dioksin benzeri karışımların bu maddelerde bulunmalarını kontrol etmek için gelecekte alınacak tedbirlere yönelik olarak kayıt altına alınır.
	(h) %20'den fazla yağ içeren balık protein hidrolisatları	7,0 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bazı alanlarda belirlenen düzey müdahale düzeyine yakın veya yüksek olduğunda çoğu zaman bulaşma kaynağında inceleme yapılmasına gerek olmayabilir. Ancak, müdahale düzeyi aşıldığı durumda örnekleme periyodu, coğrafi kaynak, balık türleri vb. bütün bilgiler dioksin ve dioksin benzeri karışımların bu maddelerde bulunmalarını kontrol etmek için gelecekte alınacak tedbirlere yönelik olarak kayıt altına alınır.
	(i) Bağlayıcılar ve topaklaşmayı önleyici maddeler grubuna dahil olan katkı maddeleri	0,5 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(j) İz element bileşikleri grubuna	0,35 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit

	dahil olan katkı maddeleri		edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(k) Premiksler	0,35 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(l) Kürk hayvanı yemleri, ev hayvanı yemleri ve balık yemi dışındaki karma yemler	0,5 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bulaşma kaynağının tespiti. Kaynak tespit edildiğinde uygun önlemler alınır, mümkünse bulaşma kaynağı azaltılır veya yok edilir.
	(m) Balık yemleri ve ev hayvanı yemleri	3,5 ng WHO- PCB-TEQ/kg	Bazı alanlarda belirlenen düzey müdahale düzeyine yakın veya yüksek olduğunda çoğu zaman bulaşma kaynağında inceleme yapılmasına gerek olmayabilir. Ancak, müdahale düzeyi aşıldığı durumda örnekleme periyodu, coğrafi kaynak, balık türleri vb. bütün bilgiler dioksin ve dioksin benzeri karışımların bu maddelerde bulunmalarını kontrol etmek için gelecekte alınacak tedbirlere yönelik olarak kayıt altına alınır.

Milletlerarası Andlaşma

Karar Sayısı : 2010/610

12 Mayıs 2010 tarihinde Ankara’da imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlarının ve Rusya Federasyonu Vatandaşlarının Karşılıklı Seyahatlerine İlişkin Usullere Dair Anlaşma”nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 21/5/2010 tarihli ve HUMŞ/280287 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 10 uncu maddelerine göre, Bakanlar Kurulu’nca 21/6/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C. ÇİÇEK B. ARINÇ A. BABACAN M. AYDIN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet
Bakanı

H. YAZICI F. N. ÖZAK M. Z. ÇAĞLAYAN F. ÇELİK
Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ S. A. KAVAF C. YILMAZ S. ERGİN
Devlet Bakanı Devlet Bakanı Devlet Bakanı Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL B. ATALAY A. BABACAN M. ŞİMŞEK
Milli Savunma Bakanı İçişleri Bakanı Dışişleri Bakanı V. Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU M. AYDIN R. AKDAĞ B. YILDIRIM
Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskân Bakanı V. Sağlık Bakanı Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER Ö. DİNÇER N. ERGÜN T. YILDIZ
Tarım ve Köyüşleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı Sanayi ve Ticaret Bakanı
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. GÜNAY
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU
Çevre ve Orman Bakanı

[R.G. 27 Temmuz 2010 – 27654]

— • —

İlân

Adalet Bakanlığından :

Lüleburgaz 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2008/727 Esas sayılı dosyasının zayi olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve anılan Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilan olunur.

[R.G. 26 Temmuz 2010 – 27653]

 İçindekilere dön

Duyuru

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CTE.0.00.20-929/4332
Konu : Yardım kampanyası

27/07/2010

BAKANLIĞA

Silivri Cumhuriyet Başsavcılığının 17/06/2010 tarihli ve 2010/4657 sayılı yazısında, Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İnfaz ve Koruma Memuru olarak görev yapmakta iken 08/06/2010 tarihinde hayatını kaybeden Metin GÜLMEZ'in ailesine İstanbul Valiliğinin 08/07/2010 tarihli ve 34128 sayılı onayı ile maddi destek amacıyla altı (6) ay süreyle alınan yardım toplama izninin Yargı Mevzuat Bülteninde yayımlanması talebinde bulunulmuş olup, söz konusu talep yerinde görüldüğünden teşkilât mensuplarımızın yapacakları nakdi yardım ve destek kampanyası ile ilgili olarak gerekli duyurunun yapılmasına izin verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bu itibarla;

Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İnfaz ve Koruma Memuru olarak görev yapmakta iken 08/06/2010 tarihinde hayatını kaybeden Metin GÜLMEZ'in ailesine maddi destek amacıyla altı (6) ay süreyle yardım toplaması amacıyla ülke genelinde 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 38'inci maddesinin "G" bendi ile 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu'nun 7'nci maddesi doğrultusunda İstanbul Valiliğinin 08/07/2010 tarihli ve 34128 sayılı onayı ile yardım toplanmasına izin verildiği anlaşıldığından söz konusu yardım kampanyasının başlatılması hususundaki bildirimim Yargı Mevzuatı Bülteni aracılığıyla tüm Teşkilâta duyurulmasını,

Gerekli işlem ve tebligatın buna göre yapılmasını takdirlerinize arz ederim.

Vakıflar Bankası Silivri Şubesi
İban No: TR090000500058007297440827

Hüseyin KULAÇ
Hâkim
Genel Müdür V.

O L U R
.../.../2010

Zeki YİĞİT
Hâkim
Bakan a .
Müsteşar Yardımcısı

